

T R A N S K R I P T
59. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 2. 9.2009. GODINE, S POČETKOM U 10,00 SATI

PREDSJEDAVALA
BERIZ BELKIĆ.

Dame i gospodo, poštovani poslanici, otvaram 59. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Ja vas još jedanput pozdravljam i, nažalost, prije početka sjednice imam jednu žalosnu, da tako kažem, dužnost. Sigurno vam je poznato da je nedavno preminuo naš uvaženi poslanik, dobri čovjek, nakon duže bolesti, gospodin Jovan Todorović, pa vas molim da mu minutom šutnje odamo počast.

/MINUTA ŠUTNJE/

Slava mu, pokoj mu duši.

Na sjednici je trenutno prisutno 34 poslanika (23 iz Federacije i 11 iz RS-a), što znači da su stvorene pretpostavke za održavanje današnje sjednice, naravno, neki obavljaju još poslaničke dužnosti.

Ali evo, imamo još jednu, da tako kažem, daleko manje neugodnu dužnost. Dakle, poznato vam je da je Centralna izborna komisija 22. jula 2009. godine dostavila Domu Odluku o prestanku mandata Hadži Jovanu Mitroviću i dodjeli mandata sljedećem kvalificiranom kandidatu sa liste Demokratskog narodnog saveza, a to je gospođa Ljiljana Milašin. Ova odluka je postala pravosnažna. Ljiljana Milašin je 25. augusta 2009. godine potpisala Izjavu o prihvatanju mandata. Prema tome, nama je ostalo da u ovom trenutku obavimo ceremoniju davanja svečane izjave kako bi gospođa Milašin preuzela prava i obaveze.

Dakle, pozivam gospođu Ljiljanu Milašin da da svečanu obavezu. Vi, gospodo, za mnom ponavljajte.

DAVANJE SVEČANE IZJAVE

BERIZ BELKIĆ:

'Izjavljujem da ću savjesno obavljati dužnosti koje su mi povjerene;

LJILJANA MILAŠIN:

'Izjavljujem da ću savjesno obavljati dužnosti koje su mi povjerene;

BERIZ BELKIĆ:
poštivati Ustav Bosne i Hercegovine;

LJILJANA MILAŠIN:
poštivati Ustav Bosne i Hercegovine;

BERIZ BELKIĆ:
u potpunosti provoditi Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini;

LJILJANA MILAŠIN:
u potpunosti provoditi Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini;

BERIZ BELKIĆ:

štititi i zauzimati se za ljudska prava i osnovne slobode, te štititi interese i ravnopavnost svih naroda i građana.'

LJILJANA MILAŠIN:

štititi i zauzimati se za ljudska prava i osnovne slobode, te štititi interese i ravnopavnost svih naroda i građana.'

BERIZ BELKIĆ:

Hvala. .../mali prekid u snimanju/...

Prijedlog dnevnog reda, odnosno dnevni red za današnju sjednicu ste dobili i mogli ste vidjeti da nema dodatnih intervencija. Mi smo jučer na Proširenom kolegiju praktično postigli potpunu saglasnost, odnosno utvrdili ovaj dnevni red. Ali evo, u svakom slučaju, molim vas malo pažnje, počeli smo konačno raditi, dakle molim vas malo pažnje.

Otvaram raspravu o dnevnom redu za 59. sjednicu, današnju 59. sjednicu. Izvolite.
Gospodin Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, cijenjeni gosti, predstavnici medija, na osnovu člana 65. stava (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH podnosim vam sljedeći prijedlog dopune dnevnog reda 59. sjednice Predstavničkog doma. Predlažem da se u današnji dnevni red uvrsti nova tačka dnevnog reda koja glasi:

- Razmatranje negativnih posljedica Zakona o teritorijalnoj organizaciji entiteta RS-a kojim je u preostale dvije općine Bosnaska Kostajnica i Bosanski Brod navedenog entiteta ukinut prefiks bosanki.

Predlažem da ovo bude jedna od prve četiri tačke dnevnog reda, ali nemam ništa protiv i ako se uvrsti kao neka druga tačka dnevnog reda današnje sjednice.

Želim podsjetiti da sam ovo pitanje pokrenuo još prije 10 mjeseci ovdje u ovom parlamentu, dakle u decembru prošle godine, i da tada nije bilo spremnosti da razgovaramo o ovom pitanju, nažalost, nije bilo spremnosti. Sve ono što sam i ja i kolege iz SDP-a tada govorili obistinilo se sedam-osam mjeseci poslje i potvrdilo se danas da je bolje da smo o tome raspravili ovdje u Parlamentu i zauzeli odgovarajuće zaključke, nego da se to pitanje iskomplikovalo na način kako je to urađeno posljednjih mjeseci.

Ja mislim da kao državni poslanici imamo obavezu i dužnost da reagujemo kada je riječ o ovoj temi i mislim da u ovom parlamentu nikako ne možemo prihvatiti obrazloženje predstavnika Vlade RS-a kako prefiks bosanski u pojedinim općinama ove države BiH i entiteta koji su u njoj vrijeda bilo koga. Smatram da prefiks bosanski nije vlasništvo, kako je to pokušano da se predstavi od strane jednog od klubova naroda u Skupštini RS, tačnije u Vijeću naroda, da je to nacionalni interes samo jednog naroda. Prefiks bosanski je nacionalni interes podjednako kako bošnjačkog tako i srpskog i hrvatskog naroda u ovoj zemlji ali i svih drugih ljudi koji žive ovdje.

Zbog toga smatram da je štetno da to bilo ko proglašava vitalnim nacionalnim interesom jednog naroda. Zamislite šta bi uradili državni poslanici u Francuskoj da neko ukida prefiks francuski u toj državi i da daje obrazloženje kako je dato kada se ukidao prefiks bosanski, kako bi reagovali u Njemačkoj državni poslanici, u Rusiji pa i u Srbiji, u Hrvatskoj i bilo kojoj državi na svijetu? Dakle, apsolutno je potrebno da i mi reagujemo kao državni poslanici, jer smo položili zakletvu da ćemo braniti državu BiH kada smo počeli ovaj mandat.

Ono što je posebno žalostno je činjenica da, ako ostane ovaj zakon na snazi, svi oni koji se usude na teritoriji RS-a da ubuduće spomenu naziv Bosanska Kostajnica, Bosanski Brod itd. bit će kažnjeni novčano od 1.500 do 20.000 KM. Dakle, ne samo da se to zabranjuje već svako onaj ko bude spominjao termin Bosanski Brod i Bosanska Kostajnica bit će čak i ovako rigorozno kažnjen.

Dakle, predlažem da ovo pitanje zaista danas stavimo na dnevni red, da kao državni poslanici u Parlamentu BiH reagujemo i pošaljemo jasnu poruku da ovo na ovakav način ne treba raditi u državi BiH. U prilog za tačku ovog dnevnog reda dostavljam kompletan Zakon o teritorijalnoj organizaciji RS-a, kao prilog za raspravu, a vjerujem da ćemo imati snage da to uvrstimo u dnevni red i da donesemo odgovarajuće zaključke u vezi s tim.

Zahvaljujem i dostavljam u pisanoj formi.

BERIZ BELKIĆ:

Ima li dalje prijavljenih?

Momčilo Novaković, jesam li dobro vidio ili je greška?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Članovi Savjeta ministara, kolegice i kolege poslanici, uvaženi gosti, ja neću podržati prijedlog Kluba SDP-a da se nađe ova tačka na dnevnom redu. Prvo, do sada nismo nikada stavljali na dnevni red zakone usvojene u nekom drugom tijelu, u nekom drugom parlamentu, i ovo bi bio presedan da danas raspravljamo o zakonu koji je usvojen ... na nekom drugom nivou vlasti u ovoj zemlji.

Neću ulaziti u ovu priču uvaženog kolege. Valjda je izgleda u Federaciji malo ranije krenula kampanja nego u ostalom dijelu BiH i, ako sa te strane posmatram, ja razumijem kolegu s obzirom da su kolege iz ostalih stranaka u posljednje vrijeme nekoliko inicijativa stavile na dnevni red koje takođe imaju politički i izborni karakter, pa vjerovatno SDP da ne bi zakasnio ide sa ovakvom inicijativom.

Drugi razlog jeste što smo mi ovdje načelno napravili jedan dogovor ranije da prilikom stavljanja tačaka na dnevni red pokrećemo poslaničke inicijative. Na taj način dajemo temi jednu dozu ozbiljnosti, dajemo priliku Savjetu ministara i institucijama BiH da pripreme materijal i dajemo priliku svima nama da se ozbiljno pripremimo za tu tačku.

Iz tog razloga predlažem kolegi da ovo pretvori u poslaničku inicijativu i da postupi kao i ja i mnoge kolege ovdje, koje su pokušali da stave nešto na dnevni red, na isti način. Čini mi se da jedino SDP pokušava na mala vrata da gura neke tačke dnevnog reda ovdje. Naravno, ja to poštujem, to je njihovo pravo, kao što vjerujem da kolega poštuje moje pravo da ne podržim to njihovo pravo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Poštovane kolege poslanici, sasvim je logično da Klub SNSD-a ne samo da ne može podržati ovaj prijedlog nego izražava i žaljenje što na ovakav način počinjemo zasjedanje. Da je SDP u krizi, to je vidljivo. Ako je samo ovo ostalo od prijedloga i ako je ovo jedina stvar kojom su se bavili u pripremi jesenjeg nastavka rada i ako je ovo jedina tema koju su za ovo vremena iščeprkali da bi se Parlament BiH, onda je očito nedostatak materijala. Mogu prihvatiti i ovu opservaciju da se radi zaista o početku predizborne kampanje ovdje u Sarajevu ili u Federaciji, pa da to ima, ali opet ne bi trebao Parlament BiH biti prvo mjesto gdje bi ta kampanja započela. Niz nelogičnosti, netačnosti i stvari koje je iznio gospodin Bećirović nije dobro da se ovdje čuju. Priča o Njemačkoj i Francuskoj apsolutno ne stoji, jer tih naziva tamo nema i oni se ne dokazuju time što će svako selo nazvati francusko selo i da su zbog toga država. Nisu. Baš zbog ovih gluposti, pitanja hoćemo li mi biti država kad na ovome insistiramo. Oni na drugi način prave državu i na drugi način brane državu i državne interese, a ne na ovakav.

Da li će ova diskusija natjerati čovjeka u centru Banja Luke čiji se najveći i najbolji ugostiteljski objekat zove „Bosna“ da drugačije razmišlja? Vjerovatno, nadam se, da neće, to su ozbiljni ljudi. Ali činjenica da se taj i takav objekat nalazi sa takvim nazivom govori o odnosu ljudi prema tradiciji i prema svemu onome što nosi nazive i kako se oni određuju. Sve ono što je u skladu sa zakonom i zakonskom procedurom i na način kako je provedeno u RS-u, gdje su

predstavnicima drugih političkih partija, predstavnicima drugih naroda, institucije koje brinu o poštovanju zakonitosti, gdje su svi kazali svoje, ja ne mislim da je danas ovdje mjesto i vrijeme da se na ovakav način, ali evo formalno može, formalno je kolega Bećirović u pravu što koristi poslovničku mogućnost da tu tačku dnevnog reda stavlja danas nama na razmatranje. Ja jedino mogu da ga zamolim da odustane i da ga pozovem u Hotel Bosna u Banja Luku da uz kafu tamo to pokušam da ga ubijedim da nije u pravu.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović, replika. Naravno, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Replika i gospodinu Novakoviću i Kalabiću. Prvo, nije tačno da nikada nismo stavljali zakone koji su usvajani na drugom nivou, odnosno na nižem nivou ovdje u Parlamentu BiH. Prava je istina da mi još nismo imali nijedan slučaj, barem u ovom mandatu, da je neki nivo posegnuo za tim da ubija ime sopstvene države kao što je to učinjeno u Skupštini RS-a sa prefiksom bosanski.

Kada je riječ o tome je li kampanja krenula ili nije, podsjetio bih kolegu Novakovića da smo ovo pitanje pokrenuli u decembru 2008. godine, sada je 2009. godina, a izbori su tek 2010. godine. Prema tome, ovo nema nikakve veze sa izbornom kampanjom, ali ima veze sa porukom državi BiH za njenu budućnost.

O tome što je govorio kolega Kalabić, je li SDP u krizi ili nije, bolje bi bilo gospodinu Kalabiću da obrati pažnju je li vladajuća koalicija dovela ovu državu u krizu ili nije, a ne da se bavi jednom opozicionom partijom, istina, najvećom opozicionom partijom. Ovdje, dakle, nije počela kampanja.

Jedino s čim se mogu složiti sa gospodinom Kalabićem jeste da bi zaista u Njemačkoj i Francuskoj i svakoj drugoj državi svijeta na drugačiji način branili interese države nego što se to brani ovdje u BiH. I da je problem samo u imenu, to bi vjerovatno bio manji problem. Problem je u tome što je ovo jedna dalekosežna, dugoročna, opasna poruka za budućnost države BiH kada joj želite iskorijeniti njeno ime na teritoriji te države. I da je to izolovan slučaj, to bi opet bio manji problem, međutim nije to izolovan slučaj. U ovoj zemlji postoji set aktivnosti koji ide ka tome da se ova država razbija, da se ruši njen integritet, a da je to tako ne bi nesmetano ovom zemljom hodale fašističke organizacije i prijetile građanima i narodima ove zemlje.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Dame i gospodo, želim da pozovem sve da pokušamo u skladu sa Poslovníkom otpočeti dnevni red ove sjednice i ne padati u zamku replika i širenja tema. Samo zadnja rečenica, koju je spomenuo uvaženi poslanik Bećirović, bi mogla da izazove najmanje 10 replika.

Želim da kažem da i tzv. meko kršenje Poslovnika, jednostavno, nije primjereno početku jesenjeg zasjedanja Parlamenta, jer koliko sam čuo, a nisam vidio, prijedlog tačke dnevnog reda bio je negativne posljedice zakona. Kao prvo, znači ne raspravljamo o zakonu jer je zakonska procedura završena, Dom naroda RS-a je podnio inicijativu, Ustavni sud rekao svoje i time je procedura završena.

Druga stvar, mi nismo dobili materijal o negativnim posljedicama i ne znamo na koji način ćete kvantifikovati ili kvalifikovati te negativne posljedice i to pretočiti u odgovarajući materijal. Sam zakon nije materijal za tačku dnevnog reda koju ste Vi predložili i time se nisu stvorili poslovničke mogućnosti da uopšte raspravljamo o ovoj temi.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replike, nastavljamo sa mekim kršenjem Poslovnika. Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Pa ja se slažem zaista da bi trebali pokušati izbjeći u mjeri u kojoj je moguće, barem, ovaj prvi radni dan. Žao mi je što kolega Bećirović nije prihvatio ovaj poziv u Bosni, evo na bosanskoj kavi. Ja, da ne bi ovdje ovu polemiku nastavljali, s obzirom da je njegov gradonačelnik Sarajeva, ja ga pozivam da nađe nešto slično ovdje u Sarajevu. Da ne govorim u šta se Sarajevo pretvara sa načelnikom iz SDP-a, da ima ulica koje predstavnici jednog naroda zaobilaze. Pa evo, ako je daleko Banja Luka, Vi nađite nešto što nama odgovara ovdje, što je nešto u tom tonu i opet ćemo i uz tu neku vrstu priče nastaviti da razgovaramo.

Ja zaista neću komentarisati sve ostalo, ali onaj ko na vlastitom primjeru to ne pokazuje ovdje, a imate priliku i onda ćemo vam vjerovatni, shodno onoj narodnoj 'da kada neko uredi svoje dvorište, onda ima pravo da malo i popuje drugima'. A neprimjereno je sada otvarati priču o Sarajevu, samo podsjećam da je gradonačelnik, evo, nekom matematikom, iz SDP-a koji može pokazati ove primjere svima drugim da se ugledamo na njih.

BERIZ BELKIĆ:

Ja bih vas zamolio stvarno da ne trošimo vrijeme. Čovjek je predložio, Dom će se izjasniti. Međutim, naravno, svi uvijek ovo vide kao priliku itd. ali evo idemo dalje. I ja vas molim da se suzdržite, dosta smo već vremena potrošili, Poslovnik je predvidio, čovjek je predložio, izjasnit ćemo se itd.

Halid Genjac. Ali eto, hoće svako da kaže.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, ja predlažem da tačka 3. današnjeg dnevnog reda bude izmijenjena sa tačkom koja bi se nazvala:

- Informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara o ispunjavanju preostalih obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima.

Objasnenje:

Kao što je poznato, Evropska komisija je dostavila Aneks dodatnih obaveza za koje se realno može utvrditi da se mogu ispuniti do kraja septembra kada se čini izvještaj veoma bitan za ovu oblast u pogledu BiH. Dakle, kraj septembra je rok da se sačini taj izvještaj koji bi bio kasnije razlogom dolaska ekspertnih timova u BiH i koji bi bio posebno bitan sa sastanak ministara unutarnjih poslova i pravosuđa evropskih zemalja krajem novembra i početkom decembra. Aneks obaveza je personalizirao odgovornost ko šta treba da uradi i ja mislim da je, pošto se radi, već smo na početku septembra, da je sad pitanje dana kako se obaveze ispunjavaju, gdje ima problema, realno je da ih ima, i kako se namjeravaju problemi riješiti.

Mislim da ne bi trebali nijednu sjednicu počinjati ubuduće bez ove tačke dnevnog reda i mislim da je veoma važno da pogotovo sa aspekta obaveza Parlamenta, jer poznato je da je ostao 'Zakon o centralnom antikorupcionom tijelu' i 'Zakon o saradnji policijskih agencija u pogledu razmjene podataka', izmjena Zakona o borbi protiv diskriminacije. Mislim da Parlament treba da dobije informaciju o čemu se radi. Ukoliko Vijeće ministara nije u stanju da pripremi te obaveze, da Parlament vidi šta da radi s tim, možda sa inicijativom iz Parlamentarne skupštine.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Genjac, vrlo cijenim Vašu agilnost i inicijativu itd. ali evo, za Vašu informaciju, ja sam u pripremi današnje sjednice pokušavao da obezbijedim tu informaciju za današnju sjednicu. Međutim, predsjedavajući Vijeća ministara je zamolio da mu se ostavi ova sedmica kada on prikuplja sve informacije o svim ovim pitanjima o kojim vi govorite. Dakle, Krivični zakon je završen, on će ići prema Vijeću ministara, ova interresorna radna grupa vezana za strategiju i tako. Vi to sve znate kao što i ja znam, ali mislim da danas nećemo moći imati ovu informaciju, ali imam uvjerenja predsjedavajućeg Vijeća ministara već za sljedeću da ćemo imati kompletnu informaciju pa Vas molim za strpljenje. Ja sam zaista pokušao i nisam uspio, odnosno nisu se stekli uslovi da imamo nešto novo u odnosu na ono. Pa vas molim, hvala, ja se zahvaljujem zaista, gospodine Genjac.

Evo, gospodin Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, predstavnici Savjeta ministara, nevladine organizacije, međunarodne zajednice, sredstava informisanja, dragi gosti, ja sam htio i da potrefim tamo, što bi rekli, da budem zadnji diskutant kada je dnevni red u pitanju. Ja sam to već jedanput govorio pa bih htio sad ponovo da kažem nešto oko dnevnog reda i načina na koji mi svaki put gubimo od 30 do 75 minuta oko usvajanja dnevnog reda bespotrebno.

Tačno je da je član 65., koji je izmijenjen zadnjim izmjenama Poslovnika, rekao da se može predlagati tačka dnevnog reda s odgovarajućim materijalom u pisanoj formi, ali u praksi je poznato da se na samoj sjednici predlažu tačke dnevnog reda sa izuzetnom potrebom i izuzetnom hitnošću. Danas ja nisam vidio takve prijedloge, ali evo, ne možemo nikome uskratiti da predlaže na osnovu ovog člana Poslovnika, ali sugerišem i predlažem svojim kolegama poslanicima i ostalim da ubuduće – pošto je zloupotreba predlaganja tačaka dnevnog reda na samoj sjednici,

očito je to da je zloupotreba i promocija određenih ljudi koji to rade – nakon prijedloga tačke dnevnog reda za uvrštavanje na tu sjednicu, od strane nekoga, mi uopšte to ne komentarišemo, nego jednostavno samo se poslije izjasnimo jesmo li ili nismo, a kroz njegovo obrazlaganje od tri minuta ćemo zaključiti je li tačka zaista potrebna da se stavi taj dan na dnevni red te sjednice. Ako jeste, glasaćemo za to; ako nije, da ne gubimo vrijeme, jer ovo zaista nema smisla da mi trošimo četvrtinu sjednice na dnevnom redu.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, izgleda da dalje trošiti nećemo. Ja zaključujem raspravu o dnevnom redu. Dakle, u odnosu na utvrđeni dnevni red, imamo prijedlog jedne tačke dnevnog reda, evo da vas podsjetim. Dakle, radi se o prijedlogu poslanika Denisa Bećirovića. Tačka bi glasila: 'Razmatranje negativnih posljedica Zakona o teritorijalnoj organizaciji entiteta RS-a kojim je u preostale dvije opštine Bosanska Kostajnica i Bosanski Brod navedenog entiteta ukinut prefiks bosanski.'

Molim vas da se pripremite za glasanje o izjašnjavanju, odnosno za glasanje.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Nisam vas čuo.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Brojat ću ja tvoj glas „za“, budi siguran, u svakoj varijanti.

Gospodine Eriću, jeste i Vi ovo nešto? Greška. Možemo li? Ne. Dobro, gospodin Denis Bećirović će dići ruku pa ću ja.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

24 „za“, (23 Federacija, jedan RS), 10 „protiv“.

Nemamo entitetsku većinu.

Nemamo saglasnosti.

Idemo odmah u drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

Imamo dvije trećine glasova „protiv“ iz RS-a. Dakle, prijedlog za uvrštavanje tačke dnevnog reda nije prošao.

Dakle, dozvolite mi sada da vas podsjetim na dnevni red. Dakle, 59. današnja sjednica ima sljedeći:

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika 58. sjednice Predstavničkog doma;
2. Poslanička pitanja:
 - a) Komentari na dobivene odgovore,
 - b) Nova poslanička pitanja;
3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o imunitetu BiH (drugo čitanje);
4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH – predlagači: poslanici Sefer Halilović, Vinko Zorić, Mirko Okolić, Šemsudin Mehmedović, Denis Bećirović, Velimir Jukić i Adem Huskić (drugo čitanje);
5. Prijedlog zakona o slobodnim zonama u BiH (prvo čitanje);
6. Prijedlog zakona o primjeni Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda i saradnji s Međunarodnim krivičnim sudom (prvo čitanje);
7. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH (prvo čitanje);
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH (prvo čitanje);
9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu BiH (prvo čitanje);
10. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Službenom listu BiH – predlagač: poslanik Adem Huskić (prvo čitanje);
11. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH – prijedlog Vijeća ministara (drugo čitanje);
12. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Zahtjevu poslanika Stranke za BiH za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 127. Poslovnika;
13. Imenovanje članova Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije BiH – prijedlog Vijeća ministara BiH;
14. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Kluba SNSD-a u vezi razmatranja na sjednici Doma Informacije o efektima (normativne, regulativne i institucionalne koristi) zakonskih rješenja kojima su prenesene nadležnosti s entiteta na nivo zajedničkih organa u Bosni i Hercegovini;
15. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Mirka Okolića u vezi razmatranja na sjednici Doma tačke: 'Razmatranje inicijative grupe građana o osnovanosti postupanja pravosudnih organa BiH u pogledu procesuiranja ratnih zločina u vrijeme tragičnog ratnog sukoba na teritoriji Bosne i Hercegovine';
16. Prijedlog zaključka o osnivanju Privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za izvršenje obaveza iz člana 41. a) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni list BiH“, br. 37/09) – prijedlog Zajedničkog kolegija oba doma;

17. Imanovanje tri člana iz Predstavničkog doma radi postizanja saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji.

Dakle, ovo je dnevni red po kojem ćemo raditi.

Gospodine Raguž, ja imam Vaše ime ovdje prijavljeno. Martine, imam tvoje ime prijavljeno, jesi li? To je greška, je li? Dobro, dobro.

Idemo, 1. tačka:

Ad. 1. Zapisnik 58. sjednice

BERIZ BELKIĆ:

Otvaram raspravu. Ima li primjedbi na Zapisnik 58. sjednice? Nemam prijavljenih i zaključujem raspravu o Zapisniku 58. sjednice.

Idemo na tačku 2.

Ad. 2. Poslanička pitanja

BERIZ BELKIĆ:

Idemo prvo na komentare u vezi dobijenih odgovora na vaša poslanička pitanja. Prijavio se Vinko Zorić. Izvolite, gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ:

Pa ja ću vrlo kratko. Ja sam postavio na 54. sjednici pitanje: 'Koji su razlozi, osim nacionalnih, da je javna televizija sa puno više pažnje pratila prvaka Njemačke Wolsburga nego prvaka BiH Zrinski iz Mostara?'

Na to pitanje odgovor mi šalje Vijeće ministara, u sljedećoj formi: 'Na osnovu informacije dobijene od Javnog RTV servisa', dakle ja nisam pitao zašto Javni RTV servis, nego zašto javna televizija, 'u prilogu vam dostavljamo odgovor', a u odgovoru mi odgovara, ne čak ni Javni RTV servis, nego direktor BHT1.

Dakle, ja ponavljam pitanje i molim da se po zakonu provjeri koje su to javne televizije u BiH i ako se utvrdi da je neka od njih pratila više Wolsfurg nego Zrinski iz Mostara, da mi se odgovori zašto je to tako bilo. Ja imam saznanja i informacije da je jedna od tri javne televizije više pratila Wolsfurg, pogotovo u izravnim prijenosima nego Zrinski Mostar – da mi se odgovori koji je to razlog osim nacionalnog.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje s komentarima. Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam na prošloj sjednici postavio urgenciju ili pitanje 'zašto nisam dobio odgovore na neka moja postavljena poslanička pitanja' i dobio sam odgovor i moram i njega da prokomentarišem, a zatim ću prokomentarisati i dobijeni, jedan od dobijenih odgovora. U ovom vašem dopisu, vjerovatno je greškom, piše da sam ja dobio dva odgovora. Ja sam dobio samo jedan i molio bih to da se zapisnički zna, da poslije ne bi imali problema.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se, evo odmah, izvinjavam.

MIRKO OKOLIĆ:

Ma ja, oko tog sravnjivanja, dobio sam samo jedan, znači za sada. Dalje, iz ovoga dopisa generalnog tajnika Vijeća ministara ili Saveta ministara, generalnog sekretara, se vidi da jedan broj mojih poslaničkih pitanja nisu zaprimili, u što ja, evo, da ne hvalim vas, čisto sumnjam. Ja mislim da je vaša, odnosno, služba Parlamenta, koliko sam ja informisan, to ipak poslala, ali negdje ima znači kratak spoj. Oni tvrde da ih uopšte nisu zaprimili, što je, po meni, jako čudno. ... Generalno tajništvo urgiralo na njihovo postupanje, znači urgiralo, a kažu da nisu zaprimili itd.

Zatim, u odgovoru na pitanja koje je postavio poslanik Mirko Okolić se kaže 'Generalno tajništvo aktom broj taj i taj od 3.10.2008. godine uputilo Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa pitanje', kao moje, 'radi pripreme prijedloga odgovora i', opet, 'urgenciju 29.7.' I ovdje se vidi da sam ja postavio Savjetu ministara i mene ne interesuje nikakvo ministarstvo, ni jedno, a koje je u sastavu Saveta ministara. Hajde, mogu da prihvatim da je to neka druga institucija, ali da oni urgiraju u svom ministarstvu kao Savet ministara što je meni zaista neozbiljno i nelogično.

Dalje, poslaničko pitanje od 18.3. postavljeno iz, da kažem, nužde jer boljeg izraza nisam mogao reći, jer se od novembra mjeseca traži od Državne komisije za imovinu određeni stav povodom nekakvog tamo pitanja koje sad uopšte nije bitno kako se zove, ali je bitno da je to od prije Nove godine i zbog njihove neažurnosti sam ja i postavio 18.3. pitanje da bi pokušao to ubrzati, jer se radi o izgradnji zgrade u Doboju za rješavanje stambenog pitanja porodica poginulih boraca i ratnih vojnih invalida. Znači, njihovo je samo izjašnjenje bilo potrebno da se zna da li je to moguće dalje raditi ili ne. I pogledajte sad koliko je to dugo se čekalo na red i onda kad Opština Doboj izgradi zgradu bez njihovog akta zbog toga što je ćutanje administracije, onda će poslije reći da to naravno nije u skladu sa onim što su oni htjeli.

Dalje, kada sam kada je u pitanju odgovor na moje poslaničko pitanje od 13.5., ja u potpunosti nisam zadovoljan zato što nisam dobio odgovor na sljedeće. Znači, nisam zadovoljan odgovorom zbog toga što je izbjegnuto odgovor zbog čega je dato državljanstvo, kada se znalo za sudski proces u Republici Hrvatskoj i moguće posljedice davanja tog državljanstva. Ostalo se može tretirati i kao odgovor na što sam ja tražio, ali u ovom dijelu gdje sam tražio zbog čega je dato, da li je to dato samo zbog formalno-pravnih razloga, bez obzira na posljedice, eventualno,

koje su se mogle desiti. I, tražim dopunu odgovora na ovo poslaničko pitanje koje sam mu tada uputio.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Komentar, Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja sam dobio odgovor od Vijeća ministara na dva poslanička pitanja i imam potrebu da komentarišem oba dobivena odgovora.

Na 48. sjednici postavio sam pitanje ukupnog broja pravomoćnih presuda na teret budžeta na svim nivoima vlasti čije je izvršenje odloženo na neodređeno vrijeme, sukladno entitetskim zakonima o odlaganju izvršenja pravomoćnih presuda. Odgovor koji sam dobio u najmanju ruku je neozbiljan, a podaci koji su izneseni u odgovoru ne korespondiraju sa stvarnim stanjem stvari, prije bi se reklo da su izbačeni franko-rukav, a ne na osnovu uvida u presude. Čak ako se uzme, u odgovoru, u obzir da nema podataka o presudama općinskih sudova u Sarajevu, Banja Luci i Travniku, ukupan novčani iznos dosuđen u 1.325 rješenja o obustavi izvršnog postupka pokrenutih na osnovu pravomoćnih presuda, iznos na teret budžeta koji je ovdje naveden od 22.626.000 KM je daleko veći i nerealan je. Prema podacima kojima ja raspolazem, ovoliki iznos pravomoćnih presuda, čije je izvršenje odloženo, evidentiran je samo u Unsko-sanskom kantonu. Na sličan način se podaci franko-rukav daju i u dijelu odgovora koji se odnosi na 1.400 predmeta protiv BiH koji su pokrenuli građani BiH pred Sudom za ljudska prava u Strazburu. Netačan je podatak da je ukupan iznos novčanih potraživanja prema BiH po osnovu ovih tužbi koje su u postupku oko 9 miliona KM kad je prije dvije godine zvanično ovaj podatak bio da je taj iznos za blizu deset puta veći.

Ja sam dakle nezadovoljan dobivenim odgovorom i tražim da se na ovo pitanje ponovo odgovori te da se umjesto od sudova podaci o odloženom izvršenju pravomoćnih presuda traže od budžeta na svim nivoima vlasti.

Na 54. sjednici sam također postavio pitanje Vijeću ministara u vezi sa obavezom izrade informacije o stanju imovine države BiH, njenih firmi i građana u zemljama nastalim raspadom bivše SFRJ i, naravno, aktivnostima na njenoj zaštiti i vraćanju zakonskim vlasnicima.

Dobio sam odgovor Vijeća ministara na ovo pitanje iz kojeg je vidljivo da je uloženi trud i da su pokrenute određene aktivnosti po ovom pitanju. Ali moram reći da sam potpuno razočaran saznanjem iz odgovora da se ovako kasno pristupilo pravnim aktivnostima na zaštiti imovine BiH u susjednim zemljama i da se poduzimalo ovako malo za ovako ozbiljno i vrijedno pitanje kao što je imovina BiH izvan BiH. Razočaran sam saznanjem da u cijelom proteklom periodu Republika Hrvatska i Republika Srbija na sve načine su opstruirale, i danas opstruiraju, povratak imovine BiH, a mi u BiH smo u stilu pravih džentlmena u rekordnom roku vratili njihovu imovinu u BiH. Zamislite, Republika Hrvatska je kako bi zadržala atraktivnu imovinu BiH na Jadranu istu prema uredbi proglašavala kulturno-istorijskim spomenicima, tako su kulturno-

istorijski spomenici postali ne samo vile i kuće već i vrtovi i neplodna zemljišta koja se nalaze na atraktivnim lokacijama na Jadranu.

Ja nisam dakle zadovoljan dobijenim odgovorom, jer nisam dobio odgovor kada će ovaj parlament dobiti traženu informaciju o stanju i statusu imovine BiH, njenih firmi i građana u zemljama nastalim raspadom bivše SFRJ. Bojim se sada definitivno da će nas kad dobijemo ovu informaciju, ako je uopće dobijemo, sve biti stid što institucije ove države nisu pravovremeno poduzimale radnje da zaštite ono što pripada ovoj državi i njenim građanima. Umjesto novog odgovora ja tražim da Vijeće ministara učini dodatne napore, da poslanici ovoga doma i javnost, u što krećem roku, dobiju traženu informaciju o stanju i statusu imovine BiH u zemljama nastalim raspadom bivše SFRJ.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje s komentarima. Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi gosti, članovi Savjeta ministara, ja sam dužan da komentarišem dopis Tužilaštva BiH, a u vezi sa zahtjevom ovog parlamenta da se dostavi materijal, odnosno razmatra Izvještaj Tužilaštva BiH o načinu primanja i daljnje postupanje u vezi sa dostavljenim Izvještajem Državne agencije za istrage i zaštitu o počinjenom krivičnom djelu protiv više lica iz RS-a.

Smatram da je dopis Tužilaštva BiH krajnje neprimjeren. Iz ovog dopisa se može vidjeti samo pod kojim brojem protokola je zaveden ovaj predmet i protiv koliko lica je proveden postupak.

Tražim da Parlament ponovi zahtjev prema Tužilaštvu i da se ovom prilikom pozove odgovorna osoba iz Tužilaštva BiH da, ukoliko ne umije ili ne zna kako se vrši pismena korespondencija sa zakonodavnom vlašću ove države, dođe i usmeno obrazloži ono što je ovaj dom zahtijevao da mu se dostavi u formi pismenog izvještaja.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Jozo Križanović, komentar.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi članovi Vijeća ministara, želim komentirati odgovor Ministarstva pravde na pitanje koje sam postavio u vezi nedonošenja zakona o restituciji, odnosno denacionalizaciji i svim tim štetnim posljedicama potezanja donošenja tog zakona.

Naime, u centralnom pitanju sam postavio nekoliko potpitanja. Naime, svjedoci smo mi da se poslije rata dešava jedna tiha restitucija gdje imamo primjer povrata imovine određenim institucijama i pojedincima, i sve se to dešava bez ikakvih zakonskih podloga. U odgovoru na to

pitanje, ja sam dobio pouku kojim zakonima se to rješavalo, odnosno koji su zakoni na snazi u vezi sa zaštitom državne imovine. A na kraju odgovora se kaže da zapravo će tek Ministarstvo pravde stupiti u vezu sa institucijama na svim razinama vlasti i tražiti odgovor na postavljena pitanja - kome je do sada vraćena imovina, po kojem osnovu, koja je to vrijednost, kojim pojedincima itd.

Dakle, iz svega ovog želim reći da je bilo jako puno vremena, ali da se iz odgovora može zaključiti da će se tek raditi na tome da se kompletira odgovor. Evo, na kraju, i ja konstatiram da nisam zadovoljan odgovorom i da tek očekujem odgovor na postavljeno pitanje i izražavam nezadovoljstvo da je bilo jako puno vremena, a da se zapravo ništa nije radilo na ovom.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Niko Lozančić, komentar, također.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, ja sam na 52. sjednici Zastupničkog doma postavio pitanje: 'Temeljem kojih i kakvih standarda je policijskim službenicima u našoj zemlji zabranjeno nošenje službenog naoružanja izvan formalnog radnog vremena itd.?'

Dobio sam odgovore iz kojih sam zaključio da je jedini standard jedna instrukcija IPTF-a iz 2000. godine. Znači, ja znam da postoji instrukcija IPTF-a, ali mene interesira odgovor kompetentnih institucija – temeljem kojih standarda?

Ja ću vas podsjetiti, danas u BiH u vlasništvu građana BiH legalno ima nekoliko desetina tisuća vatrenog oružja, da vjerovatno 10-20 procenata ima nelegalnog naoružanja. I u jednom takvom sigurnosnom okruženju, mi smo, temeljem jedne instrukcije, prihvatili svi, i dobio sam kvalitetan tehnički odgovor: u svim institucijama za provedbu zakona u BiH prihvatili standard u kome smo policijskim službenicima ili službenicima za provedbu zakona zabranili da izvan formalnog radnog vremena nose vatreno oružje, u zemlji u kojoj konobara ubijaju zato što neće da posluži nekom piće i u kome se događaju organizirane pucnjave, nije bitno gdje više, ali slušamo svaki dan, u kome su građani prinuđeni da izlaze na ulice da bi tražili zaštitu. Znači, ja želim i zbog njih reći ovdje: standarde nisu propisale institucije BiH, mi smo očigledno samo slijepo prihvatili sve što nam neko kaže da je dobro za nas. Ja mislim da ovo nije dobro, ja mislim da je ovo štetno po sigurnost u BiH, štetno po sigurnost policijskih službenika, pa onda i ostalih koje bi oni trebali štititi. I ja ću zamoliti, evo ne znam, znam da ovo nije prilika kroz ovo pitanje, ali sugerirati nadležnom ministarstvu, nadležnim ministarstvima u ovoj zemlji da analiziraju ovu svoju odluku i da temeljem evo prosudbe o sigurnosnom stanju promijene ili je ne promijene.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, imamo još jedan komentar, Šefik Džaferović. Dakle, Adem Huskić, idemo s komentarima dalje.

ADEM HUSKIĆ:

Ja nisam, ja sam novo pitanje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/
/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Jeste li završili dijalog? Mogu li ja dalje? Hvala.
Jesu li i ovi prijavljeni za komentare ili pitanja? Komentari? Ekrem Ajanović, je li nova pitanja? Dakle, dozvolite mi prvo da završimo sa ovim. Ima li još komentara? Nema.

Idemo na nova pitanja. Redom, Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Hajde Ademe, hoćeš ti prije, nije bitno.
Gospodine predsjedniče,

BERIZ BELKIĆ:

Kompjuteri su čudo, Ademe. Izvoli.

EKREM AJANOVIĆ:

Kolegice i kolege,

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se slušamo, molim vas da se slušamo.

EKREM AJANOVIĆ:

Postavljam pitanje Ministarstvu sigurnosti i Ministarstvu pravde.
Dana 26. na 28. 8. 2009. godine u Jelahu, Općina Tešanj, izvršena je na grub način deložacija Beširević (Huseina) Dževahire i njene djece iz njene kuće. Ne ulazeći u nepravednu odluku suda, postavljam sljedeća pitanja:

- '1. Po čijem nalogu je policija bez predodjenja naloga dan prije određene deložacije upala u kuću imenovane tražeći navodno oružje?
2. Da li je policijska intervencija provedena po zakonskoj proceduri ili je prekoračila ovlaštenja?
3. Šta će nadležne institucije poduzete da se intervencija uvede u zakonske procedure, a ako se utvrdi prekoračenje ovlaštenja, šta će poduzeti prema vinovnicima?'

Obrazloženje:

Beširević Dževahira u brakorazvodnoj parnici je dobila kuću u Jelahu koja je katastarski i gruntovno prešla u njeno vlasništvo. U prilogu je ovdje ovaj zadnji izvod iz katastra i gruntovnice. Protivpravno Sud u Tešnju je tu kuću stavio u stečajni postupak za dugove njenog bivšeg muža. Sud je naložio deložaciju imenovane za dan 27. 8. 2009. godine. Odluka je vrlo upitna, o tome neću da komentarišem. Sudska ili neka druga policija, u broju od 60 pripadnika, noć prije deložacije, to znači 26. 8. 2009. godine, nasilno je ušla u kuću imenovane bez naloga i na grub način djelovala. Epilog toga – imenovana je doživjela psihičko-vaskularni, odnosno srčani stres i dovezena je na Interno odjeljenje, Intenzivnu njegu u bolnici u Tešnju. Po njenoj izjavi, policija je istu vukla po zemlji, a trojica maskiranih policajaca su tu noć pred Intenzivnom negom čuvali istu da ne bi izvršila neki zločin. Po priči očevidaca, svi policajci su bili maskirani i grubo postupali sa članovima porodice Beširević, tako da su mještani Jelaha spontano intervenirali da zaštite imenovanu porodicu i blokirala put Doboj – Banja Luka. Zato sam i postavio ovo pitanje da mi se daju odgovori ... o ponašanju policije i suda.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVALAČ
NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo, poštovani zastupnici, članovi Vijeća ministara, ja imam pitanje za Vijeće ministara, Ministarstvo prometa i komunikacije. Ja sam nedavno na zajedničkoj sjednici oba doma postavljao to pitanje i kao da sam znao kojim putem će stvari krenuti kad je u pitanju realizacija najznačajnijeg projekta uopće u ovoj zemlji, ne samo u ovoj zemlji, nego u čitavoj regiji – Projekta Koridora Vc.

Moje pitanje glasi:

'Da li najnovija odluka Vlade Federacije BiH o radikalnoj izmjeni trase južne dionice Koridora Vc, donesene na posljednjoj sjednici Vlade, bez obzira što su svi ministri iz reda hrvatskog naroda bili protiv, što dovoljno govori o karakteru te odluke, znači, a po meni, znači blokadu realizacije najznačajnijeg državnog projekta u novijoj povijesti ove zemlje i mogućnost da se BiH u skoroj budućnosti spoji na već završene trase najznačajnijih evropskih koridora?'

Obrazloženje:

Za već definirane trase, znači na sjevernom, srednjem i južnom potezu ovog koridora, kompletna dokumentacija, po već ranijim odlukama nadležnih institucija i tijela, trebala je biti završena do 31. 7. ove godine. Podsjetit ću vas da je to značilo mogućnost raspisivanja tendera i početak radova do kraja ove godine najkasnije. Sredstva za ove radove su odobrena ugovorima koje je BiH potpisala sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj i Evropskom investicijskom bankom u iznosu od 400 miliona eura. Ta sredstva su operativna, ali su odložili ... ove godine i na njih BiH, odnosno njeni građani već sada plaćaju 0,5% mjesečno, iako ta sredstva nisu povučena.

Dakle, ovo su jasna i precizna pitanja i mislim da je vrijeme za jasne i precizne odgovore i prestanak igre skrivenih igrača.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala lijepo.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, članovi Vijeća ministara, imam jedno kratko pitanje Vijeću ministara, odnosno nadležnom ministarstvu Vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

Ono glasi: 'Dokle će Vijeće ministara i nadležno ministarstvo tolerisati nezakonitosti u radu Agencije za kontrolu bilja, te ... uspostavljanje ove agencije koja je prijeko potrebna za izvoz bosanskohercegovačkih roba, zajedno sa Uredom za veterinarstvo i Agencijom za kontrolu hrane?'

Nezakonitosti se ogledaju u prijemu osoblja, nabavci vozila, trošenju sredstava, službenim putovanjima itd. a što je tri godine uzastopno konstatirao Ured za reviziju BiH, a što se nije promijenilo ni do danas.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za pitanje je uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala lijepo, predsjedavajući.

Moje poslaničko pitanje se odnosi na sljedeće. Iz sredstava informisanja sam saznao da je Opštinsko vijeće Grude Branimiru Glavašu dodijelilo građevinsko zemljište za potrebe njegove gradnje. Na osnovu toga od Savjeta ministara BiH tražim da mi odgovori:

'Da li je tačno da je Branimiru Glavašu od strane Opštinskog vijeća Grude dodijeljeno građevinsko zemljište i u koje svrhe? Ako je tačno, tražim odgovor čije su zemljište i po kojim uslovima dodijelili i na osnovu kojih zasluga je dobio to zemljište? Da li je to dobio na osnovu zasluga kao građanin BiH i zasluga za BiH, ili je dobio na osnovu zasluga iz ratne prošlosti, koji je suđen za ratne zločine nad Srbima u Hrvatskoj, a opet je dobio, ako je tačno, u državi BiH u kojoj je srpski narod jedan od konstitutivnih naroda u toj državi?'

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za pitanje uvaženi poslanik Slavko Matić. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara i gosti, moje pitanje je usmjereno ka Upravi za neizravno oporezivanje:

'Iz kojih razloga se Uprava za neizravno oporezivanje grubo poigrava s pojedinim svojim djelatnicima poput Ivica Kopačića, Miroslava Martinovića, Ilije Damjanovića, Marka Leovca, Đure Josića pa i nekih drugih?'

Kratko obrazloženje:

Ovih pet djelatnika, inače, uposlano na graničnim prelazima Šamac i Orašje, i ovih dana su mi se obratili sa zamolbom da im pomognemo u skladu sa svojim mogućnostima. Ovih pet carinskih djelatnika je prije nekoliko godina u procesu reorganizacije Uprave otpušteno kao višak iako paralelno u tom procesu reorganizacije su primani potpuno novi djelatnici. Prije nepune dvije godine ovih pet djelatnika je vraćeno na posao ali sa rješenjima na određeno vrijeme (ta rješenja su im produljivana na različita vremenska razdoblja i na taj način su skupili ukupno 23 mjeseca). Po njihovom tumačenju, kako kažu da su nakupili 24 mjeseca, temeljem Ugovora o radu na neodređeno vrijeme stekli bi automatsko pravo da rade na neodređeno vrijeme. Međutim, ovih dana ih se želi ponovno otpustiti, a proces prijema novih djelatnika istovremeno se nastavlja, jer poslovi na carinskim prelazima nisu ... se umanjili, nisu prestali. Bitno je napomenuti da ovi djelatnici imaju svi potrebno školsko i stručno znanje, imaju po desetak godina carinskog iskustva, položene stručne ispite, obavljene potrebne obuke i edukacije i stvarno je nerazumljivo ovakvo ponašanje Uprave prema njima.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za pitanje uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Hvala lijepa.

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imama danas dva poslanička pitanja.

Prvo pitanje je predsjedavajućem Vijeća ministara BiH:

'Koliki su ukupni troškovi rada Komisije za državnu imovinu do momenta njenog denominiranja od strane visokog predstavnika i da li će sredstva izdvojena za rad ove komisije biti vraćena u budžet, s obzirom da ista ne samo da nije izvršila popis državne imovine već se nije uspjela ni usaglasiti oko samog pojma državna imovina?'

Komisija za državnu imovinu formirana je od strane Vijeća ministara sa zadatkom da usaglasi pitanja oko državne imovine i, naravno, organizira njen popis. Kako je ovo pitanje jedno od ključnih za evropski put BiH i kako nije bilo nikakvog napretka u radu ove komisije, visoki predstavnik za BiH je svojom odlukom denominirao ovu komisiju i popis državne imovine stavio u ingerencije OHR-a. Komisija za državnu imovinu u toku svoga dugotrajnog rada ne samo dakle da nije izvršila popis državne imovine već ... nije postigla saglasnost ni oko pojma *državna imovina*. Nakon svega postavlja se pitanje moralnosti i osnovanosti troškova koje su njeni članovi naplatili za svoj rad, odnosno nerad.

Drugo pitanje je ministru civilnih poslova u Vijeću ministara BiH:

'Koliko u BiH trenutno ima oboljelih od svinjske gripe? Šta se organizirano poduzima na suzbijanju svinjske gripe u BiH? Da li se radi na izradi jedinstvene strategije borbe protiv svinjske gripe u BiH? Postoje li bilo kakva propisana pravila ponašanja ili sugestije građanima BiH koji putuju izvan BiH i postoje li propisana pravila za one koji iz inostranstva ulaze u BiH, posebno iz država i regiona sa većim rizikom prenošenja svinjske gripe?'

Ovo su pitanja koja svakodnevno postavljaju građani i na koja, čini mi se, u ovom momentu nemamo valjane i racionalne odgovore. Osobno smo svakodnevno svjedoci raznih pitanja i dilema kada pojedinci i grupe iz BiH trebaju putovati u inostranstvo i kada iz inostranstva trebamo dočekivati goste ili građane BiH koji se vraćaju iz inostranstva. Mislim da bi u ovakvoj situaciji u najmanju ruku bilo odgovorno i racionalno da građani imaju odgovore na ova pitanja i druga pitanja i da BiH ima strategiju borbe protiv zabrinjavajuće invazije ove bolesti koja izaziva veliku zabrinutost širom svijeta.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, članovi Savjeta ministara, uvaženi gosti, koristim priliku da postavim dva poslanička pitanja.

Prvo pitanje je upućeno Savjetu ministara i entitetskim vladama i glasi:

'Koliko je sredstava, zaključno sa 31. avgustom 2009., povučeno iz stand-by aranžmana sa MMF-om i gdje su ta sredstva preusmjerena, odnosno utrošena?'

I drugo pitanje upućujem Savjetu ministara i Agenciji za statistiku BiH i glasi:

'Da li postoji podatak koliko je u strukturi otpuštenih radnika od početka 2000. do 2009. godine mlađih osoba od 35 godina?'

Pitanje postavljam zbog činjenice da je u BiH i do sada vladala politika otpuštanja koja se zasnivala na LIFO metodu, odnosno „last in, first out“, koja je direktno pogađala mlađu populaciju, a bojim se da je i sada takav slučaj.

BERIZ BELKIĆ:

Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege poslanici, ministri i gosti, moje pitanje upućujem Ministarstvu spoljnih poslova BiH:

'S obzirom da je Parlamentarna skupština BiH Informaciju o planu rada Koordinacionog tima za vođenje i kampanju za nestalno članstvo BiH u Savjetu bezbjednosti UN-a 2010. – 2011. kao i Prijedlog akcionog plana institucija BiH u procesu lobiranja za nestalno članstvo BiH u Savjetu bezbjednosti UN-a dobila poslednji puta ažuriranu u februaru ove godine, a već se ulazi u završnu fazu vođenja kampanje, jer u oktobru ove godine slijedi izborna sjednica Generalne skupštine UN-a, molim da mi odgovorite: U kojoj mjeri su realizovani planovi predviđenih aktivnosti u prethodnom periodu? Prije svega, zanima me koje ljudske potencijale Ministarstvo spoljnih poslova, diplomate, planira uputiti za ovu vrlo značajnu aktivnost BiH u sjedište UN-a u Njujorku.'

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Sefer Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici i gosti, ja ću postaviti jedno kratko poslaničko pitanje koje sam već postavljao, ali nisam do kraja dobio odgovor, pa ću u nekim elementima ga ponoviti, a u nekim elementima dati neke nove elemente.

Poslanička pitanja postavljam ministru za civilne poslove u Vijeću ministara, gospodinu Sredoju Noviću. Naime, radi se o problemu rada sedam institucija kulture koje je osnovala BiH. To su Zemaljski muzej, Historijski muzej, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti, Umjetnička galerija, Nacionalna i univerzitetska biblioteka, Kinoteka BiH i Biblioteka za slijepa i slabovidna lica.

Ovo pitanje bilo je više puta pred Vijećem ministara i ja sam lično postavljao poslaničko pitanje u vezi sa upravljanjem i finansiranjem ovih institucija. Pošto se u nekim od ovih događaju određene nezakornosti – a zakonitost rada prati resorno ministarstvo, u ovom slučaju Ministarstvo civilnih poslova – želim da mi se da odgovor na sljedeća pitanja:

'Ako je u Historijskom muzeju mandat direktora istekao u oktobru 2006. godine, i to je ustanovila nadležna inspekcija rada, da li je sadašnji direktor i dalje legalni direktor, i ako nije, ko mu je produžio mandat ili je li imenovano neko novo lice da vrši dužnost? Slična je situacija i u svih drugih sedam institucija kulture BiH.'

Drugo: 'Hoće li se i kada izvršiti finansijska kontrola finansijskog poslovanja u ovim institucijama, jer postoji osnovana sumnja da je u nekima počinjen kriminal i da su za neke čak podnesene i prijave?'

I treće: 'Ko će i kada imenovati Upravni i Nadzorni odbor?'

U prilogu ovog mog pitanja dostavljam i jedan nalaz Inspekcije rada koji govori o nezakonitostima u Historijskom muzeju.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Husein Nanić

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, članovi Vijeća ministara, ja bih htio danas postaviti poslaničko pitanje Federalnom ministarstvu finansija, a ono je moje zaduženje od strane građanina iz moje izborne jedinice koji ni na kakav drugi način ne može doći do podatka o svom pravu kojeg traži od Federalnog ministarstva finansija.

Radi se o Zahtjevu za verifikaciju stare devizne štednje i taj zahtjev je upućen Agenciji za finansije, informatičke i posredničke usluge, D.D. Sarajevo, Poslovnica Bihać, koja je donijela rješenje kojim se Zahtjev odbija. Protiv rješenja je dozvoljena žalba Federalnom ministarstvu finansija u roku od 15 dana, što je stranka i uradila. Žalba je upućena 28.11.2006. godine.

S obzirom da je prošlo 46 mjeseci od podnošenja žalbe, a Federalno ministarstvo finansija nije odgovorilo na isti zahtjev, te da stranka putem telefona ili na bilo koji drugi način ne može doći do podatka o statusu svog predmeta, zamolilo me je da ovim putem, putem poslaničkih pitanja tražim informaciju:

'Kakav je status Zahtjeva za žalbu pomenute stranke?' (njeno ime ima ovdje u Zahtjevu, da ne bih pominjao).

Zahvaljujem se.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje, Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti, da se malo našalim, nakon dvije godine prvi put sam poslije podizanja potjernice za mnom otišao na more, i to more BiH, i moram da kažem da je iz toga proizašlo i niz pitanja koje danas postavljam u ovom dijelu.

U skladu sa članom 157. stav (3) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine, postavljam sljedeća poslanička pitanja:

'Prilikom formiranja Općine Neum, a na osnovu rada Međurepubličke stručne komisije BiH i Hrvatske, određen je djelokrug rada Lučke kapetanije Neum, a što je ujedno značilo i određivanje granica na moru između Hrvatske i BiH. Na osnovu tih dokumenata, Skupština SRBiH donijela je odluku o ovim pitanjima te je istu objavila u službenim glasnicima iz 1979. i

1980. godine, odnosno u Službenom glasniku BiH. Po ovoj odluci nije bilo nikakvih primjedbi iz SR Hrvatske, čime se smatralo da je prihvaćena od strane SR Hrvatske.

Postavljam pitanje: 'Kada će se zvanično ova odluka registrovati kao zvanična granica na moru?' Pitanje postavljam Predsjedništvu BiH i Ministarstvu za saobraćaj i komunikacije.

Drugo pitanje: 'Nakon zvaničnog objavljivanja granice na moru koje je objavljeno u službenim glasilnicima BiH '79. i '80. godine, što je bila i stalna obaveza zvaničnog ministarstva, doneseni su svi zakonski i podzakonski akti iz ove oblasti.

Postavljam pitanje: Kada će se zvanično ovi akti početi primjenjivati jer nisu stavljeni van snage? I drugo: Kada će se Lučka kapetanija u Neumu stručno i kvalitetno opremiti i popuniti odgovarajućim stručnim kadrovima? Kako ova oblast u svim pomorskim državama pripada državi, na državnom nivou, tako isto i ovu Lučku kapetaniju treba dignuti na ovaj nivo.'

Pitanje postavljam Ministarstvu za saobraćaj i komunikacije i odgovor tražim u pisanoj formi.

Treće pitanje je: 'Kako se pomorsko dobro, to je znači more sa kopnom, koje se računa kao najveće ... blago ... od 6 metara, permanentno devastira, uzurpira, a ono je državno vlasništvo, postavljam pitanje: Kada će se hitno poduzeti zakonske mjere da se to zaštiti?'

Odgovor tražim od Ministarstva za saobraćaj i komunikacije.

I četvrto pitanje: 'Put od raskršća u Čapljini preko Svitave do Neuma u katastrofalnom je stanju. Ako se zna da je taj jedini put koji cijelom dužinom prolazi kroz BiH i ne prelazi granice, postavljam pitanje: Šta će i kada će se pokrenuti aktivnosti na rekonstrukciji ovoga pravca?'
Odgovor tražim u pisanoj formi od Ministarstva za saobraćaj i komunikacije.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Adem Huskić

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolege, poštovani gosti, ja imam dva pitanja koja su u stvari povezana.

Prvo je: 'Koliko se lica osuđenih zbog nelegalne sječe šume nalazi na izdržavanju kazne zatvora?'

A drugo pitanje: 'Koliko lica osuđenih za teška krivična djela čeka na izdržavanje zatvorske kazne zbog nedostatka zatvorskih kapaciteta?'

Ljudi na terenu mi govore da se ovdje pravi jedna manipulacija, da ovi teški kriminalci ne mogu ići u zatvor zato što nema mjesta, a ovi mali sitni kokošari mogu uvijek. Sad trebamo vidjeti, evo tražim odgovor od Vijeća ministara da vidimo kako stoje ovi podaci.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Poštovane kolege, kolegice i cijenjeni gosti, imam jedno pitanje, već je bio kolega Genjac, za Vijeće ministara:

'Kada će Vijeće ministara staviti na dnevni red preostale zakone iz Mape puta i uputiti ih u parlamentarnu proceduru?'

Krajem jula imali smo ovdje sjednicu, svi su bili za to da to što prije uradimo. Evo vidi se da ništa nismo uradili. Rekli smo da ćemo se svi maksimalno angažirati. Građani na terenu, bar kod mene tamo u Krajini, pitaju što se gore zezate, što to ne donosite. Ljudi žele da putuju, žele slobodu kretanja, ne izolaciju. Po meni, najodgovornije je Vijeće ministara i neka radi svoj posao, a na nama je da to provedemo ovdje u Parlamentu.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Šefik Džaferović

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja ću ponoviti, zapravo, insistirati na odgovoru na jedno pitanje koje ja stalno postavljam u Parlamentu BiH, jer to meni govori o odnosima BiH i susjednih zemalja. Dakle, to na najrječitiji način samo po sebi govori o odnosima BiH i susjeda – to je pitanje državne granice. Ne možete imati dobrosusjedske odnose ili bar govoriti da imate dobrosusjedske odnose, a izbjegavati zaključiti ugovor o državnoj granici sa BiH, ispostavljajući zahtjeve ove ili one vrste.

Četnaesta je godina nakon Dejtona, osamnaesta godina nakon međunarodnog priznanja BiH, a BiH i danas nema zaključene ugovore o državnoj granici sa susjednim zemljama. Informacije koje ja imam i koje imamo svi, dakle to su općepoznate informacije: da postoje problemi u zaključivanju ugovora sa Srbijom i sa Hrvatskom, a da kada je Crna Gora u pitanju nešto se tu radi, ali nemamo potpunu informaciju.

Ono što mene brine i zbog čega ja postavljam pitanje je osjećaj kojeg ja imam, a to je da naše institucije, posebno Vijeće ministara ne radi sve ono što bi trebalo da uradi kada je u pitanju zaključivanje ovih ugovora. Zbog toga ja pitam Vijeće ministara da nam svima ovdje da odgovor:

'Koje su precizno aktivnosti od strane Vijeća ministara poduzete u ovoj 2009. godini na zaključivanju ugovora o državnoj granici BiH i susjeda od strane Vijeća ministara?'

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

I ja još imam prijavljenog gospodina Bajazita Jašarevića i gospodina Milorada Živkovića.

Dakle, Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, pitanje upućujem Uredu za žalbe BiH:

'Koliko je žalbi na procedure javnih nabavki uloženo u periodu od 1. januara 2009. do 31. augusta 2009. godine i koliko je od uložениh žalbi riješeno? Koliko je žalbi riješeno u zakonskom roku? Koliko je prosječno vrijeme za rješavanje po žalbama u 2009. godini? Koliko je ostalo neriješenih žalbi iz ranijeg perioda i do kada će biti riješene sve neriješene žalbe iz ranijeg perioda? Kojim mjerama će Ured za žalbe dostići ažurno rješavanje po žalbama u zakonom utvrđenom roku?'

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

I, kao što sam najavio, imamo još pitanje gospodina Živkovića i, na ovaj način, nakon sat i 20 minuta stižu se uslovi da krenemo na dnevni red.

Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

U nekoliko navrata ovdje u Parlamentu smo raspravljali o teškom stanju u DKP mreži i ukazivali da je to obraz BiH u svijetu i da se imidž BiH ozbiljno narušava sa takvim stanjem. Ja ću navesti samo dva primjera gdje je to drastično i pojačano, znači nije se popravilo nego još više pojačalo. To je primjer Brisela gdje naša Misija u Briselu pri NATO-u ima samo jednog čovjeka koji je ujedno i ambasador i vozač i tehničko lice i sve ostalo, gdje nema nikakvu propratnu opremu za komunikaciju, bilo sa Sarajevom, bilo sa samom organizacijom NATO-a u Briselu.

I drugi primjer, primjer Australije, gdje imamo samo jednog otpravnika za poslove u našoj ambasadi u Australiji i više nijedno zaposleno lice. Za jedan kontinent gdje ima veliki broj građana BiH, pitanje je da li će se makar na ova dva mjesta koja sam spomenuo u skorije vrijeme popraviti stanje jer to ozbiljno urušava ugled BiH.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Dakle, kao što sam maloprije rekao, zaključujemo ovu tačku dnevnog reda.

Idemo dalje, dakle tačka 3.

Ad. 3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o imunitetu BiH

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Nema ništa, idemo dalje.

Dakle, tačka 3.

Ad. 3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o imunitetu BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Na 57. sjednici smo ga usvojili u prvom čitanju, danas ga razmatramo u drugom čitanju. Izvještaj nadležne komisije ste dobili, on je pozitivan. Amandmana nema.

Otvaram raspravu. Izvolite. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ima Šefik.

BERIZ BELKIĆ:

Ima gospodin Džaferović, izvolite, molim vas da odmah reagujete.
Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Izvinjavam se ja Vama, predsjedavajući. Radio sam dva posla istovremeno, tražio sam ovaj omot gdje mi je spis i istovremeno tražio ovamo taster, tako da sam okasnio tu jednu sekundu, jel', poslije Vas.

Radi se o zakonu, govorim u ime Ustavnopravne komisije, koji je na liniji zahtjeva i preporuka članica zemalja GRECO-a, prema kojim BiH svoj postojeći Zakon o imunitetu ili svoj postojeći sistem imuniteta treba da dogradi tako što će propisati procedure za primjenu postojećeg sistema imuniteta.

Dakle, ovim zakonom se ne zadire u suštinu pitanja, sadržaj imuniteta, vrste imuniteta, to sve ostaje ovako kako jeste sada u pravnom sistemu BiH. Propisuju se samo procedure i Komisija je stala da ovaj zakon treba podržati i u drugom čitanju.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Ovo je u svakom slučaju bilo korisno, jedna vrsta podstreka nama prilikom izjašnjavanja o ovom zakonu.

Dakle, zaključujem raspravu o tački 3.

Idemo na tačku 4.

Ad. 4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Predlagače znate. Dakle, i ovaj zakon je u drugom čitanju. Usvojili smo ga u prvom čitanju na 58. sjednici. Vodi se procedura po skraćenom postupku. Izvještaj Ustavnopravne komisije smo također dobili 27. 8. i ovdje također nemamo amandmana.

Ima li prijavljenih za diskusiju. Nema. Zaključujem raspravu o tački 4.

Idemo na tačku 5., dakle:

Ad. 5. Prijedlog zakona o slobodnim zonama u BiH (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Radi se također o prvom čitanju. Usvojili smo ga ... Izvještaj Komisije je od 27. 8.

Dakle, otvaram raspravu o Zakonu o slobodnim zonama.
Evo, imam prijavljenih. Dakle idemo redom, Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, ja bih htio pozdraviti napore da se ovaj zakon donese jer cijenim da je on jako potreban BiH i da bi on u ovim teškim vremenima mogao doprinijeti i većem zapošljavanju i boljoj produktivnosti i privrednoj aktivnosti.

Ono što sam ja htio komentarisati ovdje: radi se o dva člana ovog zakona. Prvi član je član 9. koji govori o imenovanju Komisije, odnosno šta Komisija radi. Ne znam da li je prisutan neko iz Ministarstva koje je predlagalo ovaj zakon, gdje stav (1) kaže 'da Komisiju iz člana 6. stav (1) ovog zakona formira Ministarstvo, po jednog predstavnika Ministarstva, Uparave za indirektno oporezivanje BiH, ministarstva entiteta nadležnog za poslove prostornog uređenja i lokalne vlasti kantona, odnosno općine, odnosno Brčko Distrikta BiH' itd. Mislim da je ovdje preširoko ovo postavljeno. Možda bi, da budem ironičan, išlo se i na mjesnu zajednicu i

podružnice u mjesnoj zajednici. Mislim da se ovdje previše i nepotrebno administrira i komplicira ova situacija.

I sljedeća stvar što ovdje nije jasno, volio bih da bude ovdje jasno naznačeno o čemu se ovdje radi, o kom organu lokalne vlasti. Piše 'i lokalne vlasti kantona, odnosno općine'. Da li znači i kanton i općina ili sama općina? Ja smatram da bi svakako kanton bio ovdje suvišan u ovom procesu.

I sljedeću stvar koju bih volio da Ministarstvo razmotri prije konačnog donošenja ovog zakona jeste član 20. *Provedbeni propisi* koji definiše 'da će Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH donijeti, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, provedbeni propis'. Ja mislim da ako uzmemo u obzir ostale rokove koji su navedeni u ovom zakonu da je rok od šest mjeseci predug rok i da bi ga trebalo skratiti i zbog toga apelujem na Ministarstvo da razmotri mogućnost da ovaj rok bude kraći, s obzirom ... na ostale rokove koje ovdje ne bih pominjao koji su također ugrađeni u ovom zakonu.

Zahvaljujem se.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja se izvinjavam, da vas samo podsjetim, dakle raspravljamo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Jako je dobro da je resorni ministar ovdje i ja vjerujem da će on pomno pratiti ovu našu raspravu i voditi računa da u međuvremenu, dakle do drugog čitanja, kada imamo i amandmansku fazu itd., zajedno s nama dođemo do najboljeg mogućeg teksta, naravno.

Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, članovi Vijeća ministara, kolegice i kolege, gosti, sve vas pozdravljam.

Evo, ja ću kratko o ovom zakonu. Dobro je da imamo danas priliku razgovarati o ovom zakonu, ali nije dobro da nisu to radili i prije. Naime, ako ste pažljivo pročitali obrazloženje, onda jasno piše da su sada na snazi važeći zakoni iz druge, odnosno treće godine, da oni nisu usuglašeni sa standardima EU, ali niti sa važećim Zakonom o carinskoj politici u BiH. Dakle, postavlja se pitanje koje su štetne posljedice ovakvog stanja. Koje god bile da bile, vrijeme je da što prije prestanu. I prestat će onog trenutka kad donesemo ovaj zakon jer ovdje u obrazloženju piše, također, 'da su rješenja u ovom zakonu usuglašena sa standardima EU', pa se i poziva i na određeni ovdje dakle propis po evropskim carinskim propisima itd.

Još bih htio prokomentirati dva rješenja, dvije stvari koje će mi možda pomoći da se eventualno opredijelim i za neki amandman kako bi popravio ovaj zakon ukoliko bude potrebe. U članku 8. u stavku (3) piše 'da su poduzeća koja osnuju ove slobodne zone obvezna najmanje 50% svojih proizvoda izvoziti izvan carinskog područja BiH'. Sada moje je pitanje: Da li je i ovo usuglašeno i da li je ovo standard u drugim zemljama EU? Jer ovo je vrlo bitan kriterij, jer on kasnije u članku koji govori, to je članak 15., o prestanku rada poziva se na ovaj standard pa se onda kaže, znači 'slobodna zona prestaje sa radom ukoliko se utvrdi da vrijednost robe koja

napušta slobodnu zonu sa carinskog područja BiH radi izvoza u dva uzastopna razdoblja u 12 mjeseci padne ispod 50%.'

Dakle, ovo je, čini mi se, vrlo bitno i važno da se korektno definira jer o tome zavisi i životni vijek i rad pojedine slobodne carinske zone. Naravno da je dobro i korisno da dobijemo ovakav zakon. Mislim da je zakon dosta jednostavan i uvjeti za dobijanje dozvole isto tako mi se sviđaju, dobro su i korektno riješeni. Mislim da je sastav, za razliku od mog kolege prethodnika gospodina Nanića, da je ovakav sastav dobar, jer uključuje sve one važne institucije koje su po prirodi svog posla i postojanja zapravo zainteresirane i pozvane da reguliraju ovo pitanje. Da li treba županija ili sama općina? To je mala dvojba, možda to treba precizirati. Drugo, mislim da zamjerki nemam.

Dakle, mislim da je dobro da podržimo ovakav prijedlog zakona jer će se stvarno onda na jedan poticajan način osigurati našim poduzetnicima i ljudima iz biznisa da osnivaju ovakve zone i da koriste sve pogodnosti ovakvih zona.

Zahvaljujem se.

BERIZ BELKIĆ:

Bakir Izetbegović

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

.../kratko isključen mikrofon/... rokova za otvaranje, za početak sa radom slobodnih zona propisani su 12 mjeseci u članu 12., a zatim u članu 15. se kaže 'ako ne počne sa radom u roku od 12 mjeseci od dana donošenja rješenja Ministarstva, slobodna zona prestaje sa radom'.

Mislim da su rokovi kratki, jer ako hoćete da napravite neke ozbiljnije objekte, dakle da napravite projekte, pa dobijete dozvole, pa izgradite objekt, tehnički prijem i upotrebnu dozvolu, za jedan ozbiljniji objekt vam treba 24 mjeseca najmanje pa vam predlažem da razmislite o rokovima.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje, Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi predstavnici i članovi Savjeta ministara, predstavnici nevladinih organizacija i medija, naravno, drage kolege i kolegice, dobro je da se ovoliko poslanika javilo za diskusiju bez obzira što imamo zakon i da raspravljamo o principima. Ali moram da vam kažem da smo na Komisiji upravo govorili o ovim temama i ja ću vas danas sve pozvati da u amandmanskoj fazi budete što aktivniji i da poboljšamo tekst ovog zakona.

Moram ovdje zaista da pohvalim naše nadležno ministarstvo koje je pripremilo novi tekst. Mi smo uglavnom do sada radili izmjene i dopune određenih zakona. Mi smo imali zakon ovakav ali on je 2004. godine prestao da važi, bio je neprimjenjiv. To je problem ove zemlje u mnogim zakonima. Dakle, imamo neke zakone koji su na snazi, a uopšte primjenjivi nisu, zbog određenih promjena u EU, usklađivanja sa zakonima EU.

Ono što je dobro, ponavljam, jeste da je nadležno ministarstvo se potrudilo da izradi novi tekst i kada smo imali predstavnike ovog ministarstva na našoj komisiji, svi članovi Komisije su sugerisali, i ja sam se zalagao, nije mi dobro bilo pojašnjenje predstavnika Ministarstva koji je rekao da je u ovoj zakonskoj aktivnosti najviše otišla Crna Gora. Ja to pozdravljam. Meni je drago da zemlje u okruženju idu. Ali sam im naglasio, i ponovit ću i danas zbog javnosti i vas, ja želim da mi odemo dalje od Crne Gore. Ako će nam oni biti uzor i ruski tajkuni koji su pokupovali, sad da ne ulazim u drugu zemlju, baš me briga šta su dole radili, ja hoću da mi imamo najbolji zakon, i ovo će biti dobar zakon. I javio sam se samo za diskusiju da pozovem vas kolege koji ste se danas aktivno uključili u raspravu da iskoristite ovo vrijeme da amandmanima poboljšamo tekst ovog zakona, jer on nam treba.

Recimo jedna formulacija tamo 'da se slobodna zona može osnovati uz magistralni put'. Pa neće svako selo i svaka mjesna zajednica imati svoju slobodnu zonu! Dakle, moramo to što jasnije definisati i zato jeste dobro da ga imamo danas u ovakvoj proceduri u prvom čitanju. Mi smo podržali principe, a da vi, ponavljam još jednom, drage kolege, uzmete aktivno učešće i da amandmanski poboljšamo ga zajedno sa Ministarstvom koje je sigurno tu uložilo velike napore da ovaj zakon dobijemo, jer nam on nesporno treba. Sad, hoće li biti ova proporcija oko 50% izvoza i uvoza? Pa ja bih bio presrećan da oni 100% izvoze robe koje će biti tu. Ali vidjećemo kako će se stvari odvijati, ponavljam i zaključujem, najvažnije je da ovaj zakon dobije prohodnost u Parlamentu i ja se nadam da će on bez ikakvih problema u amandmanskoj fazi, naravno, svim tim fazama, u konačnoj formi u drugom čitanju dobiti podršku ovog parlamenta.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ali evo, Slavko, da čujemo Mirka Okolića, javio se čovjek za repliku. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Da, javio sam se za repliku da ne bi došlo do zabune. Gospodin Jovičić je rekao da smo mi imali Zakon o slobodnim zonama u BiH koji je prestao da važi 2004. godine, to je greška. Mi imamo i dan-danas zakon koji važi ... koji je takav da nije svrsishodno da vršimo izmjene i dopune zato što bi trebali preko 50% da ga mijenjamo i zato se predlaže da se donese novi zakon. A 2004. godine, tačnije 31.12. je prestao da važi Zakon o carinskoj politici BiH koji je u vezi sa ovim zakonom. Znači, samo da se razjasni da tu ne bude greška.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro, ovo je uredu. Slavko, nema potrebe.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Da razjasnim samo.

BERIZ BELKIĆ:

Ipak da razjasniš. Dobro, izvoli. Dakle, razjašnjenje ispravke krivog navoda.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala gospodinu Okoliću, baš da se razjasnimo. Pa nisam ja rekao da on nije bio, on nije bio primjenjiv, ja to ponavljam. On je postojao ali nije bio primjenjiv zato što su se mnoge stvari, ne prije pet godina kad je on bio na snazi, desile, desilo se prije mjesec dana, prije pet dana – EU za naredna dva mjeseca, govorim o budućnosti. Nemojmo samo gledati prst pred nosom šta ćemo danas uraditi, šta će nam još EU tražiti. Ja govorim da nije bio primjenjiv i da nam treba ovaj novi tekst.

Jesmo li se razjasnili, gospodine Okoliću? Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Mislim da ste i jedan i drugi blizu, ali niste u potpunosti, ali dobro.
Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja ću govoriti u ime Kluba, reakcija je bila zato što sam poštovala redosljed prijavljenih diskutanata.

Uvaženi članovi Kolegija, kolegice i kolege poslanici, ministri, predstavnici resornog ministarstva, evo, dozvolite da na samom početku pomenem da će Stranka za BiH podržati navedeni zakon. Iako su neki prethodni diskutanti ulazili u meritum diskusije, ja ću vas podsjetiti samo da je riječ o principima, dakle prvom čitanju zakona, tako da ću se nastojati uzdržati od pojedinačnih odredbi ovog zakona koje ulaze u sadržinu, a kad bude drugo čitanje, odnosno procedura u drugom čitanju, mi ćemo reagovati kako je predviđeno i procedurom.

No, dozvolite da pomenem i ukažem upravo na ovaj problem o kome je već bilo riječi, a to je jedan svojevrtni pravni vakum do kog je došlo važenjem zakona koji se nije primjenjivao. Evo, ja ću vas samo podsjetiti da u članu 19. ovog zakona stoji da stupanjem na snagu ovog, dakle zakona o kome je riječ, prestaje važiti Zakon o slobodnim zonama. Dakle, tek kad ovaj zakon stupi na snagu, onaj prestaje važiti.

Isto tako, u obrazloženju ovog zakona stoji da važeći zakon je povezan sa Zakonom o carinskoj politici koji je prestao važiti 31.12.2004. godine.

Evo, možda jedna pouka da kad imamo ovako sukobljena rješenja da od 1. januara 2005. godine otkad se primjenjuje trebalo je donijeti zakon o stavljanju van snage važećeg zakona tada o carinskoj politici. Jedna sugestija i, naravno, u tom smislu i pitanje. S obzirom da postoji hijerarhija zakonskih propisa kako je ovdje navedeno zakona o carinskoj politici i slobodnim zonama, šta se desilo u međuvremenu? Mi smo imali važeći zakon, još uvijek imamo jel' Zakon o slobodnim zonama koji se nije mogao primjenjivati od 1. januara 2005. godine. Da li je od 1. januara 2005. godine osnovana ijedna slobodna zona, odnosno po kojim odredbama su postojeće slobodne zone funkcionisale, po odredbama kog zakona, jer je vrlo važno, imajući u vidu činjenicu da se nije reagovalo na vrijeme da se postojeći zakon stavi van snage.

Dakle, mi i sad imamo apsurd. Sve dok se ne završi procedura oko ovog zakona, mi imamo važeći zakon za koga niko ne može reći da on ne važi, dok se proceduralno ne izvrše procedure, jel', koje su predviđene za to.

Dakle, mi ćemo podržati principe, uz jednu napomenu. Ja poštujem Komisiju ... za vanjsku trgovinu i carine i ima zaista mjesta da ova komisija da svoj stav o ovom zakonu, ali jednako tako imajući u vidu i ulogu koju ovdje ima Uprava za indirektno oporezivanje i uopšte generalno sistem indirektnog oporezivanja koji je, između ostalog, i Zakonom o carinskoj politici bio adresiran na Komisiju za finansije i budžet, ja predlažem Kolegiju da u narednoj iteraciji i Komisiju za finansije i budžet uključi u proceduru, vrlo je važno. Dakle, jednako tako cijenim da nam je za dalju proceduru od posebne važnosti mišljenje Uprave za indirektno oporezivanje koje je ovaj put izostalo. Ja ne znam, barem je izostalo poslanicima, ne znam da li je došlo mišljenje Kolegiju, jer za ovakve zakone je važno i mišljenje Uprave za indirektno oporezivanje i s obzirom, kao što je iz Ministarstva ovdje i obrazloženo, da se radi o usklađivanjem sa evropskom regulativom u ovoj oblasti, podsjećam i važnost mišljenja Direkcije za evropske integracije.

Dakle, u tom smislu idu i prijedlozi naši da se za narednu fazu razmatranja ovog zakona obezbijedi mišljenje, dakle Uprave za indirektno oporezivanje, Direkcije za evropske integracije, da se uključi Komisija za finansije i budžet, a da se očituje Ministarstvo vanjske trgovine o tome da li je bilo formiranja slobodnih zona, odnosno po kojoj regulativi su funkcioisale slobodne zone u periodu kada je Zakonom o carinskoj politici praktično suspendovana primjena važećeg Zakona o slobodnim zonama.

Uz to ja hoću da napomenem da ovdje imamo i tehničkih problema i u tom smislu cijenim da će vjerovatno i drugi reagovati, i mi u drugoj fazi. A kad je riječ o sadržini, o čemu su se već neki očitovali, evo samo da pomenem da ćemo se i mi očitovati u narednoj fazi amandmanski na neke odredbe predviđene ovim zakonom, počev od činjenice, recimo, kao što je rečeno ovdje u odredbama 'u dva uzastopna perioda'; ukoliko se ne poštuje ona ključna odredba da više od 50% bude namijenjeno izvozu, 'dva uzastopna perioda', kako ovaj zakon kaže, znače 24 mjeseca. Šta se sve može desiti u 24 mjeseca u slobodnoj zoni, a da to nije predviđeno eventualno sankcijama ovdje, koje je u članu 18. regulisao ovaj zakon, mislim da treba obratiti posebnu pažnju.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Imamo još Mehmeda Suljkanovića. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, na Komisiji za vanjsku trgovinu i carine o ovom zakonu vođena je vrlo opsežna rasprava i jedno od pitanja bilo je i to, kad smo već imali zakon, zašto nismo išli na izmjene i dopune nego na pravljenje novog zakona i odgovor je otprilike bio u ovom obrazloženju koje je ovdje već dato, s tim što je bilo jedno pitanje da li je usklađen ovaj zakon sa evropskim standardima, standardima u EU ... Evropskog partnerstva. Nažalost, na Komisiji od predlagača zakona ja nisam dobio odgovor na to pitanje i moj prijedlog je bio da ovo pošaljemo i Direkciji za evropske integracije jer nam ona upravo ovaj dio može, kad pregledaju i pogledaju zakon, vidjeti usklađenost sa zakonima EU.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Kad je riječ o mišljenju Direkcije za evropske integracije, to je obaveza Vijeća ministara. Ali evo, pitam gospodina Zirojevića ima li eventualno potrebe za neku vrstu komentara, pojašnjenja.

Izvolite, gospodine Zirojeviću.

MLADEN ZIROJEVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi poslanici, kolege ministri, dame i gospodo, drago mi je da ste saglasni u ocjeni da je odavno već trebalo donijeti ovaj zakon i urediti ovu oblast sa izmjenom ili dopunom ili novim zakonom, ali sasvim sigurno da je neprihvatljivo da ovaj zakon, važeći Zakon o slobodnim zonama, nije u saglasnosti sa Zakonom o carinskoj politici koji je ipak najjači pravni akt koji definiše oblast carinske politike. On odavno nije u saglasnosti i sami ste spominjali datum. Zakon o carinskoj politici, prvi koji je donesen pod tim imenom, prestao je da važi 31.12.2004. godine i pojedine odredbe sada važećeg Zakona o slobodnim zonama nisu u saglasnosti sa sada važećim Zakonom o carinskoj politici. Dakle, jednostavno, nesporno je da je tu oblast trebalo uskladiti sa Zakonom o carinskoj politici, a u skladu i sa evropskim standardima.

Ja bih ukratko prokomentarisao sve primjedbe i sugestije. Primjedba gospodina Nanića je, po meni, evo mi smo naveli kao rok za donošenje podzakonskih akata kojima će se dodatno pojednostaviti i definisati određeni uslovi koji i ne treba da budu definisani samim zakonom, da bude skraćen na tri mjeseca, mada meni lično to i ne odgovara s obzirom na preobiman program rada Savjeta ministara. Govorim o nekih 80 programskih zadataka. Pravite paralelu u odnosu sa ostalim ministarstvima pa ćete vidjeti da je to skoro duplo više u odnosu na svako ministarstvo. Samih 19 zakona i 30-tak podzakonskih akata i sporazuma zaista je preobimno, ali eto ja ću nastojati i slažem se sa tom vašom primjedbom da se ovi podzakonski akti donesu u roku od tri mjeseca.

Isto tako primjedbu uvaženog poslanika gospodina Izetbegovića podržavam i pozdravljam, jer lako je recimo neko ko ima namjeru postati osnivač slobodne zone u mjestu kao što je recimo Visoko gdje dosad radi samo jedina naša slobodna zona, gdje postoji izgrađena infrastruktura – lako je tu pokrenuti posao. Ako ima neko ozbiljne namjere, da kažem, krenuti sa livade i ponovo pokrenuti i napraviti infrastrukturu i pokrenuti posao, treba mu 24 mjeseca. Evo, i to prihvatam kao jednu zaista valjanu primjedbu.

Što se tiče komentara uvažene poslanice gospođe Hadžiahmetović, osnovne primjedbe i osnovne razlike, recimo, ovog sada važećeg zakona kojeg mi predlažemo jesu u tome što, evo, direktno je dakle Savjet ministara do sada davao saglasnost o otvaranju slobodne zone, znači samo davao saglasnost, a sada direktno Savjet ministara u određenoj propisanoj proceduri određuje dijelove carinskog područja. Znači, on kaže tu se može praviti.

Zašto nije od 1.1.2005. godine do danas donesen zakon? Zaista, nemojte mene pitati, vi znate kad sam stupio na ovu funkciju. Zaista sam pokušao koliko mogu i u granicama svojih

mogućnosti pokrenuti stvari u mnogim segmentima. Vi znate otkad se priča o ATA karnetu. Evo smo konačno na pragu da potpišemo tu važnu konvenciju, Istambulsku konvenciju kojom se privremeni uvoz pojednostavljuje i reguliše na jedan drugi način. Pa i ovo je jedna od tih aktivnosti. Vi znate da je otkad sam na čelu ovog važnog ministarstva bilo nekih izmjena i dopuna zakona kojim se jednostavno artikulišu zahtjevi privrede i biće ih još, jednostavno mora tako.

Inače, samo postupanje sa robom, procedure koje mogu biti odobrene robi koja ulazi u slobodnu zonu, da će biti i već su definisani Zakonom o carinskoj politici i Uredbom o sprovođenju tog zakona i drugim podzakonskim aktima, i mi smo cijenili da jednostavno tu materiju nije trebalo ovdje dodatno razrađivati.

Ovaj zakon koji je sad na snazi, vidjećete, u svom tekstu spominje i bivše entitetske carinske uprave i Carinsku upravu Brčko Distrikta. To je nonsens, one već ne postoje godinama. Njihove nadležnosti su prenijete na nivo Uprave za indirektno oporezivanje. Ja ne znam, zaista, ako sam nešto preskočio od komentara uvaženih poslanika, evo ja ću opet, stojim na raspolaganju. Ali mislim da je riječ zaista o dobrom zakonu, da je riječ o preuzimanju evropskih standarda i da ga treba podržati. Naravno, može se doraditi u amandmanskoj proceduri i tu vašu namjeru pozdravljam.

Hala.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, zahvaljujem se ministru. Dakle, vjerovat je da će ovaj zakon dobiti podršku u prvom čitanju, ali vas molim dakle na osnovu ove diskusije da svako sebe prepozna na neki način. Evo, gospodine ministre, očigledno da Vi trebate pribaviti mišljenje Direkcije za evropske integracije. Mi ćemo pribaviti mišljenje Komisije za finansije i budžet kao nenadležne komisije. Pribavit ćemo mišljenje Uprave, odnosno Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, a svi vi koji ste iznosili niz ideja, sugestija itd., pretočite ih u amandmane i ostvarujte stalnu komunikaciju sa Vijećem ministara, odnosno sa resornim ministarstvom kako bismo u drugom čitanju imali, da tako kažem, pretočeno u proceduru ono što smo ovdje čuli i što smo, na neki način, prihvaćali kao poboljšanje teksta.

Dakle evo, u svakom slučaju, ja sada zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o slobodnim zonama u prvom čitanju, konkretnije tačka 5.

Prelazimo na tačku 6.

Ad. 6. Prijedlog zakona o primjeni Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda i saradnji s Međunarodnim krivičnom sudom (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Dakle radi se, također, o zakonu u prvom čitanju. Naša nadležna komisija je utvrdila postojanje ustavnog osnova, podržala principe predloženog zakona. Mišljenje ove komisije ste dobili.

Otvaram raspravu. Prijavio se, pretpostavljam u funkciji predsjednika Ustavnopravne komisije, gospodin Šefik Džaferović.

Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Koleginice i kolege, dame i gospodo, dakle, radi se o jednoj obavezi koju BiH treba da ispuni, koja datira još od 2002. godine kada je BiH ratificirala Rimski statut stalnog Međunarodnog krivičnog suda. Ja sam zbog toga ustao ovdje jer u javnosti ovo izaziva određenu vrstu,

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se slušamo, pomoći će vam za diskusiju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

određenu vrstu nerazumijevanja. ... Međunarodna zajednica u svijetu dakle do danas nije imala stalni Međunarodni krivični sud. Ovo što je u Hagu, to je, dakle Tribunal za bivšu Jugoslaviju, a privremeni sud; ovo se odnosi, dakle na stalni krivični sud koji će u budućnosti imati obavezu da procesuirati određene povrede međunarodnog humanitarnog prava u određenim slučajevima. I, zakon koji mi danas donosimo, BiH je prišla tom klubu tako što je ratificirala taj statut. U primjeni Statuta došlo se do određenih problema i spoznaje da bi svaka zemlja članica morala donijeti svoj zakon o primjeni Rimskog statuta i ovo je taj zakon koji ulazi u stručnu materiju. Tiče se odnosa BiH i stalnog Međunarodnog krivičnog suda, obaveza Tužilaštva, Suda BiH, Ministarstva pravde, svih institucija BiH po ovom pitanju i u BiH.

Ustavnopravna komisija nije imala spornih pitanja po ovome i to želim posebno da naglasim i predlažem u ime Komisije da se ovo podrži u prvom čitanju.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Zahvaljujem se gospodinu Džaferoviću. Vjerujem da je ovo bilo vrlo korisno.

Otvaram raspravu. Dakle, nema prijavljenih; ima Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa evo, dozvolite samo da pomenem da ćemo mi podržati ovaj zakon i ja ne vidim da išta može biti i sporno vezano za ovaj zakon, jer je riječ samo o provođenju obaveza, dakle koje smo preuzeli potpisivanjem Sporazuma, odnosno Međunarodne konvencije još iz 2002. godine.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala lijepo.
Ja više prijavljenih nemam. Zaključujem raspravu.

Sada prelazimo na tačku 7.

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, radi se također o zakonu u prvom čitanju. Izvještaj, odnosno Mišljenje Ustavnopravne komisije ste dobili, dakle o postojanju ustavnog osnova i principima.

Mi ćemo, sljedeća tačka je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu, i ja na neki način pretpostavljam da će diskusije koje se budu vodile da će se preklapati, pa vas molim, dakle kad budete diskutovali možda da objedinom raspravu, ako nemate ništa protiv, o ove dvije tačke dnevnog reda. Dakle, da se ne ponavljamo i evo ako nemate ništa protiv da jednostavno to i realiziramo. Dakle, da diskusije koje budete sada iznosili da se odnose i na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu i na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu, ako se slažete, naravno. Ja ne vidim da iko ... ima išta protiv, evo, i konstatiram da vodimo zajedničku raspravu o ove dvije tačke dnevnog reda.

Sad idemo redom po prijavama: Šefik Džaferović, pretpostavljam također ponovno u funkciji predsjednika Ustavnopravne komisije.
Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja bih volio kada bi nam se obratio ministar pravde povodom ovih zakona u uvodnom dijelu pa nakon toga diskutiramo. Ali, ukoliko ja treba da govorim, ja mogu govoriti i sada, pa ne znam, ne bih volio nikoga da prozivam, ali ovo je tako važna materija da bih ja volio čuti i ministra pravde prije toga.

BERIZ BELKIĆ:

Pa evo, gospodine Čolak, čuli ste. Dakle, nije viška, sigurno, Vi uvijek imate mogućnost. Ja pomno pratim Vaše reakcije. Kada god izrazite želju, ja Vam omogućavam, ali mislim da je ovo situacija kada trebate zaista da se obratite poslanicima.

Izvolite, gospodine Čolak.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Nakon toga ću ja.

BERIZ BELKIĆ:

Pa evo, čovjek je već izašao.

BARIŠA ČOLAK:

Gospodine predsjedatelju, poštovane dame i gospodo zastupnici, evo pred vama su, kako je to i predsjedatelj rekao, dva zakona i, evo, ja ću pokušati u kratkim crtama iznijeti neke stvari za koje mislim da su jako važne.

Naime, vi znate na koji način i kad je potpisan sporazum između BiH i OHR-a, to je tzv. Sporazum o registraru, da je on jedne prilike i promijenjen i da je poslije toga naravno donesen Zakon o Sudu BiH i Zakon o Tužiteljstvu BiH kojima je praktično omogućeno da i strani suci i tužitelji mogu sudjelovati u radu, odnosno suditi ili tužiti u našim pravosudnim institucijama, dakle isključivo u Sudu BiH i Tužiteljstvu BiH.

Taj rok istječe, kako je to zakon definirao, krajem 12. mjeseca, krajem prosinca ove godine i naravno da je trebalo vidjeti što i kako dalje. Određene inicijative su krenule i prošle godine, kako i na koji način, prije svega od strane profesionalne zajednice, predsjednice Suda, tužitelja, a određene inicijative su bile i od strane Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća.

Ja sam ponukan i tim inicijativama ali i sam cijenio da je nužno pristupiti ovom poslu i jedno od pitanja sam, ovo pitanje sam kandidirao i samom Predsjedništvu BiH, uzimajući u obzir da smo imali taj sporazum koji je prethodio ovom zakonu i na Predsjedništvu BiH jedanput se raspravljalo, nije se postigla nikakva suglasnost. Ja sam ponovo poslije toga jedanput obratio se pismom da vidim hoće li Predsjedništvo zauzeti kakav stav. Kako je odgovor glasilo da se oni neće više oglašavati po tom pitanju, s obzirom da su dobili jedno pismo od strane visokog predstavnika, tada gospodina Lajčaka, i naravno, ja sam nastavio intenzivno razgovarati prije svega sa predstavnicima profesionalne zajednice, ali i predstavnicima međunarodne zajednice, prije svega donatorima i drugim predstavnicima međunarodne zajednice, predstavnicima OHR-a, Evropske komisije, ali i značajnim, dakle i veleposlanicama stranih zemalja, prije svega donatora u našoj zemlji.

Vi znate da je javnost isto tako u posljednje vrijeme putem medija, putem sredstava javnog informiranja, bilo pisanih bilo elektronskih, informirana o ovoj materiji na ovaj ili onaj način i da su se na određeni način iskristalizirala nekakva dva stajališta koja su se međusobno praktično suprotstavljala. Jedno je bilo da je nužno da međunarodni suci i tužitelji ostanu u sadašnjem mandatu potpuno bez bilo kakve promjene, drugo je opet bilo potpuno oprečno da nema više zaista nikakvog smisla da međunarodni suci i tužitelji rade poslije isteka ove godine, nego da se nastavi sa sucima i tužiteljima, dakle isključivo iz BiH.

S obzirom da je vrijeme prolazilo, moralo se ići u proceduru. Temeljem tih svih razgovora koje sam ja imao, prije svega kažem, sa predstavnicima profesionalne zajednice, najviše sa njima, nije se mogao jedan jedinstven stav zauzeti, niti od strane njih, onda mislim na predsjednicu Suda BiH, mislim na glavnog tužitelja i na predsjednika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća. S obzirom da je i taj stav pomalo evoluirao i nije bio potpuno konzistentan od početka do kraja, jedno vrijeme vi imate ovdje jedan pregled koji je dobijen uz ovo pismo koje

ste, ja se nadam, nisam siguran je li to svim zastupnicima podijeljeno, valjda jeste, koji je došao neki dan od gospodina Solane pa u prilogu tog pisma otprilike je nabrojano sve što je rađeno i kakvi su stavovi zauzimani od strane i predsjednice Suda i glavnog tužitelja ali i od predsjednika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, odnosno ne od predsjednika nego od Vijeće, jer oni su taj stav iskristalizirali na samom Vijeću. Jednostavno, evo Ministarstvo se opredijelilo za jedan pristup za koji smo mislili da će, prije svega, koristiti i građanima BiH i BiH ali i, s druge strane, da će imati, evo po našem sudu, mogao bi imati i prolaz i u ovom parlamentu, imajući u vidu dakle sve ove činjenice o kojim govorim.

Predloženo je dakle jedno rješenje koje je, prije svega, znači u Odjelu I za ratne zločine, dakle zadržava u Apalacijskom odjelu suce strance, dok u ovom prvom stupnju je to samo predviđeno za onih nekoliko predmeta koji su praktično započeti a nisu završeni, jer mislimo da nema nikakvog smisla da sada, je li, u te predmete ulazi neko drugi, jer bi bila bitna povreda odredaba kaznenog postupka ukoliko bi sudjelovao neki sudac, je li, u izricanju presude koji prethodno nije sudjelovao u radu, odnosno u tom predmetu od početka. I jednako tako smo u ovom našem prijedlogu predvidjeli da i u ratnim zločinima, dakle u Tužiteljstvu isto tako sudjeluju stranci i dalje ali bez ovlasti da stranac bude bilo zamjenik glavnog tužitelja, bilo šef tog odjela ili zamjenik. Dakle, oni po ovom prijedlogu mogu biti tužitelji, i to u ratnim zločinima.

Naravno, evo vi ćete i kroz današnju raspravu, ovo je danas prvo čitanje, ja ću pomno slušati što kažu zastupnici i što je zapravo moguće eventualno još iskorigirati do drugog čitanja. Ali evo, moj stav je dakle da ovaj Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH jeste jedan napredak u odnosu na ono što smo do sada imali. Ovo jeste tranzicija i mislimo jednostavno da bi trebalo postupno, je li, ići ka ovoj izlaznoj strategiji u kojoj bi konačno, evo, domaći suci i domaći tužitelji preuzeli praktično sav posao u Sudu i Tužiteljstvu BiH.

Naravno da je jako, još jedanput ću ponoviti, jako teško bilo doći do suglasja i na Vijeću ministara. Ja sam taj prijedlog, praktično samo malo izmijenjen, ranije bio dostavio koji nije prošao na Vijeću ministara. Kasnije smo intervenirali u tom smislu da smo u ratnim zločinima ostavili ovo vrijeme od tri godine, imajući u vidu činjenicu da će najvjerojatnije i ovaj Međunarodni sud, je li, djelovati još tri godine, da ćemo imati još jedan broj predmeta, sigurno i teških predmeta koji će doći iz Haga, a imamo i ovdje još jedan broj sigurno još značajnijih predmeta, teških predmeta i mislimo, s obzirom na osjetljivost materije, s obzirom na prirodu tih predmeta da je nužno evo još jedno vrijeme koje je, kažem, ograničeno na tri godine da u Apelaciji sudjeluju strani suci, i to tamo predviđeno je, dakle po jedan strani sudac.

Evo, to je najkraće. Ja ću naravno pažljivo slušati što kažu zastupnici pa ću se, nadam se, imati priliku uključiti i kasnije.

Hvala vam lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala lijepo.

Idemo po redoslijedu prijavljenih. Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:
Naravno, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.
Koleginice i kolege, dame i gospodo, evo, nakon vremena provedenog u Sudu i Tužilaštvu BiH stranih sudija došlo je vrijeme da razmatramo pitanje njihovog daljnjeg učešća. Ja se zahvaljujem ministru pravde na ovim uvodnim izlaganjima, to nam je svima olakšalo stvari.

Mi smo na Ustavnompravnoj komisiji u odnosu na ovaj zakon usvojili većinsko mišljenje i predlažemo Predstavničkom domu da ga usvoji u prvom čitanju. I ja ću u daljem toku diskusije govoriti kao zastupnik. Dakle, ne mogu govoriti dalje u ima ove komisije, nego ću govoriti kao zastupnik.

Krivični odjel Suda BiH i Tužilaštvo, dakle to je otprilike teren u Sudu BiH gdje se nalaze strane sudije i tužioc, ima Odjel za organizirani kriminal, Odjel za ratne zločine i Odjel za opći kriminal i, naravno, postoji odgovarajući Apelacioni odjel i u svim ovim odjelima mi danas imamo međunarodne sudije i tužioce. Govorim i o Sudu i Tužilaštvu zajedno. Oni su tamo da bi pomogli da ta važna institucija BiH na što je moguće bolji način profunkcionira i odgovori zadacima zbog kojih je osnovana.

Ja mislim da je zakon kojeg je ponudilo Vijeće ministara preslobodno i otišao predaleko kada je u pitanje isključivanje međunarodnih sudija i tužilaca u Sudu i Tužilaštvu BiH. Ja se slažem da je možda trebalo ići postupno ali mislim da se otišlo i više od onoga što postojeća situacija u BiH može da izdrži. Jer imati strane sudije i tužioce u oba odjela Suda BiH i u Apelacionom odjelu, dakle i za organizirani kriminal i za ratne zločine i u Apelacionom odjelu i analogno tome i u Tužilaštvu BiH, i sada to svesti samo na Apelacioni odjel Odjeljenja za ratne zločine, ja mislim da je u ovoj situaciji preslobodno i da mi ne bi trebali i ne bi smjeli tako široko da idemo i da se ta stvar mora suziti i da se prisustvo međunarodnih sudija i tužilaca mora zadržati u većoj mjeri od mjere koju predlaže ovaj zakon.

Ovdje, dakle razmišljam o prvom stepenu kada su ratni zločini u pitanju i razmišljam o Odjelu za organizirani kriminal i mislim da to pitanje treba razriješiti do iduće sjednice, odnosno do idućeg razmatranja ovog zakona na Ustavnompravnoj komisiji u drugom čitanju i ovdje na Domu u drugom čitanju. Sada se postavlja pitanje kako se odnositi prema ovom zakonu ukoliko on samo djelimično, po nečijem mišljenju, u ovom slučaju mom mišljenju, rješava problem, rješava pitanje. Pozicija, postojeća formalno-pravna pozicija je takva da postojeći zakon tako uređuje da koncem ove godine ili neposredno početkom iduće godine ističe mandat svim, odnosno ne ističe mandat, mandati njima već ističu od jeseni ove godine pa do konca godine, nego prestaje mogućnost, po zakonu, imenovanja stranih sudija i tužilaca. Dakle, to je realnost i, u stvari, to je postojeća pravna realnost. Sada se postavlja pitanje kako se odnositi prema zakonu za kojeg smatrate da nije dostatan i da nije dobacio do one mjere do koje vi smatrate da treba da

dobaci, u jednoj takvoj situaciji, jer ako glasate protiv ovoga zakona, onda ćete dobiti koncem godine ono što dolazi svakako a što nije dobro. Ja mislim da nije dobro ni za koga u ovoj zemlji i mislim da je dobro za sve, i za kredibilitet ovih institucija, da mi to zadržimo u što je moguće većem kapacitetu u BiH.

Zbog toga ću ja podržati prijedlog ovog zakona u prvom čitanju ali u amandmanskoj fazi nastojati da se ova stvar popravi, pogotovo dakle kada je u pitanju ovaj Odjel za organizirani kriminal, pa i Odjel za ratne zločine, ovaj prvi dio koji se odnosi na prvi stepen. Pozivam sve kolege da dobro razmotre ovu stvar, da se isključimo iz politizacije i opterećenosti možda nekim predmetima i nekim slučajevima koji su sada aktuelni, radi se o instituciji.

Stranci u BiH generalno su zbog toga da pomognu BiH da ona može normalno da funkcioniра. Ja mislim da nije došlo vrijeme da se oni povlače iz BiH i iz Suda BiH. Napravljen je određeni napredak. Ova institucija, Sud i Tužilaštvo BiH su nešto drugo u odnosu na 2003. godinu kada su startali, ali nisu još uvijek ono što treba da budu i kada bi mogli da samostalno bez stranaca, odnosno njihovog učešća i njihovog kredibiliteta da funkcioniра.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje. Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvažni gosti, prisustvo stranih sudija i tužitelja u Sudu BiH je naravno tema o kojoj se u posljednje vrijeme puno debatira unutar političkih predstavnika u BiH, unutar struke i unutar građana i javnosti šire. U tom debatiranju, kao što je i ministar rekao, izdiferencirala su se dva stava. Jedan, koji zagovara odlazak stranih sudija i tužilaca i, drugi, koji zagovara ostanak, odnosno produženje mandata, odnosno produženje boravka stranih sudija i tužilaca u dosadašnjem kapacitetu. Zakoni o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH i izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH koji su danas predmet rasprave u prvom čitanju predstavljaju neku srednju varijantu između ova dva prijedloga, odnosno varijantu reduciranog prisustva stranih sudija i tužilaca u Sudu BiH. Pravosuđe je jedan od važnih parametara postojanja pravne države, i reforme pravosuđa u BiH su dale do sada značajne rezultate i nema nikakve sumnje u tome je značajan doprinos dala međunarodna zajednica i, dakle, prisustvo stranih sudija i tužilaca u Sudu BiH.

Naravno, ovdje svako od nas može imati svoje mišljenje i svoje argumente za i protiv ovakve konstatacije. Tužilaštvo BiH i Sud BiH se danas suočavaju sa velikim problemima i izazovima koji su determinisani ukidanjem Haškog tribunala i potpunim preuzimanjem procesuiranja predmeta ratnih zločina i rastućim trendom, rekao bih, geometrijskim rastom kriminala, korupcije, organiziranog kriminala, koja je evidentna u BiH. Ja nisam sretan zbog prisustva stranih sudija i tužilaca u Sudu BiH ali objektivno smatram da se domaće sudije i tužioci, uz sve uvažavanje, ne mogu nositi sa izazovima i zadacima koji se danas postavljaju pred Sud BiH. Ovo kažem sa punom odgovornošću i kao poslanik i kao građanin ove zemlje. Kada ovo kažem vođen sam sa tri razloga.

Prvi razlog je što su domaće sudije i tužioci pod strašnim pritiscima u suočavanju sa procesuiranjem predmeta ratnih zločina i u suočavanju sa predmetima kriminala, korupcije i organiziranog kriminala u kojima se kao sudionici nalaze moćni ljudi unutar političkih i kriminogenih lobija u BiH. U suočavanju sa takvim pritiscima sudije i tužioci ili povijaju kičmu ili odstupaju sa pozicija sudija ili tužioca. Rijetki su oni koji imaju nešto treće i koji ostanu stameni u tome. Iz razgovora sa velikim brojem sudija i tužilaca, značajan broj njih mi je osobno rekao da su sve više vremena okupirani razmišljanjem o sigurnosti za svoj život, o vlastitoj sigurnosti i sigurnosti svoje porodice.

Drugi razlog moga mišljenja i stava DNZ-a po ovom pitanju je da još nije vrijeme za reduciranje prisustva stranih sudija i tužilaca u Sudu BiH, i to je u samim odnosima unutar Suda. Nažalost, Sud BiH je još uvijek u značajnoj mjeri opterećen teretom nacionalne komponente i nacionalna komponenta počinioca krivičnih djela ima uticaja na rad sudija i tužilaca, pa i na ukupne odnose u Sudu.

Treći razlog je u tome da se građani BiH bez prisustva stranih sudija i tužilaca danas još uvijek ne osjećaju pravno sigurnim pred Sudom BiH. Možda nije danas promotivno reći ali ako mene kao poslanika i građanina ove zemlje pita se, ja se danas još uvijek bez prisustva stranih sudija i tužilaca ne osjećam potpuno pravno sigurno pred Sudom BiH iako, ponavljam, nisam previše sretan zbog njihovog prisustva. Mislim da ovakvim mišljenjem danas dijelim mišljenje većine građana BiH. Strane sudije i tužioci u ovakvom stanju u BiH još uvijek su značajan korektor, kako pritiska na sudije i tužioce, tako i korektor nepovjerenja građana BiH u Sud BiH i korektor odnosa unutar Suda BiH.

Dakle, ja uzevši sve okolnosti sa kojima je suočeno donošenje današnjih izmjena i dopuna zakona u prvom čitanju, o Sudu BiH i Tužilaštvu BiH, neću podržati ove zakone i neću podržati reducirano prisustvo stranih sudija i tužilaca u Sudu BiH. Mislim da bi podrška ovakvim zakonima bila protiv građana BiH i protiv nastavka reforme u pravosuđu BiH. Osobno predlažem da predlagač ovih zakona iste povuče iz procedure i koriguje u pravcu sugestija i odavde iz Parlamenta, iz ovoga doma, i od međunarodne zajednice, i domaće javnosti, i građana.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Kako sam te ja shvatio, ti izgleda podržavaš da ih nema nikako.
Momčilo Novaković. Pardon, Martin Raguž, replika.

MARTIN RAGUŽ:

Nije, nije greška.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Mislim da nemamo zaista potrebe za dugim raspravama s obzirom da je i gospodin ministar u svom uvodnom izlaganju govorio o razlikama u pristupu ovom pitanju, kolege do sada takođe, a i mediji su zadnjih mjeseci mnogo pisali o ovom problemu i takođe na sasvim različit način obrađivali ovu oblast. No, tema je takva da zaslužuje bar nekoliko rečenica, ako ništa drugo, zbog javnosti, iznošenje sopstvenog stava.

Moram reći da, za razliku od kolega koji su do sada govorili, ... ja razmišljam drugačije i reagovaću drugačije. Naime, ne mogu prihvatiti argumentaciju koja je ovdje iznesena da u domaćem pravosuđu danas mi nemamo dovoljno kvalitetnih ljudi da obavljaju ove poslove. A, ako ih nemamo, onda se moramo zapitati šta je radio Visoki sudački savjet u ovom vremenu i zbog čega nismo obučili dovoljan broj ljudi, ako smo znali, ako nikako ono zadnjih pet godina da će mandat ovim ljudima isteći krajem 2009. godine. Ne mogu prihvatiti argumentaciju da su nam potrebni tužioci i sudije zbog toga što imamo posebno organizovan kriminal, zbog toga što imamo problem sa nekim jako visoko pozicioniranim ljudima. Tako se može provejavati i iz pisma kojeg smo dobili ovdje od visokog predstavnika EU, gospodina Solane, a i iz diskusija pojedinih kolega. Jer, ako bismo išli tom analogijom, onda zbog tako visokopozicioniranih ljudi ne možemo vjerovati ni našoj policiji, pa bismo morali imati strane policajce u policiji jer našim ne vjerujemo zato što mogu biti pod pritiskom i direktnim uticajem visokopozicioniranih ljudi i onda dalje tom analogijom mi bismo u stvari doveli sebe u situaciju da ne možemo ništa u BiH raditi ako nemamo prisutne strance u bilo kojoj oblasti. Naravno, takav zaključak bi bio direktno u suprotnosti sa našim nastojanjima ili nastojanjima većine da BiH se osposobni, prije svega, za kandidaturu za EU a kasnije i za ulazak u EU. I, ako je vrijeme za to, onda je krajnje vrijeme za to danas.

Tačno je da za prelazak, i to moramo priznati, na novi sistem, odnosno na sistem funkcionisanja bez prisustva stranih sudija i tužilaca, nismo izvršili adekvatne pripreme. I to je tačno. I trebamo se zapitati zbog čega i trebamo se zapitati ko je odgovoran što to nismo ... No, to ne može biti argument za ovu drugu mjeru, a to je zadržavanje.

Ako je Savjet ministara napravio procjenu a pošao od osnovne pretpostavke, o čemu su i kolege ovdje govorile, a to je da ... mi nemamo, naš pravosudni sistem nema, znači, sudije i tužioce koji mogu uspješno da se bore sa ovim problemima, da li to znači da je Savjet ministara napravio procjenu da imamo u Odjeljenju za organizovani kriminal sposobne sudije i tužioce, a nemamo u Odjeljenju za ratne zločine. Tako je ovaj prijedlog zakona definisao to pitanje. Naravno, neke kolege misle da nemamo nigdje, ja mislim da imamo i u jednom i u drugom odjeljenju, to sam već rekao, sposobne ljude da zamijene strane tužioce i sudije i da preuzmu odgovornost, na kraju krajeva, za primjenu zakona u ovoj zemlji, zakona koje smo mi donosili, pa ponekad i uz značajnu ulogu međunarodne zajednice.

Mislim da, kako god mi danas diskutovali, ovaj problem će ostati za drugo čitanje. Što se mene tiče, ključni princip je *da* ili *ne* prisutnost stranih sudija i tužilaca. Znači, ne djelimična prisutnost ili sveukupna prisutnost, nego *da* ili *ne*. Ima li ili nema? Princip koji je ovaj zakon stavio pred nas je za mene neprihvatljiv. Ja smatram da u našem pravosudnom sistemu ne trebamo imati ni strane tužioce, ni strane sudije od početka 2010. godine. Zbog toga ja neću podržati principe ovog zakona, odnosno neću podržati ovaj zakon u prvom čitanju.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje. Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, dozvolite ukratko da, pored ovoga što je već rečeno u diskusijama koje su za ili onima koje su protiv onoga što je u srži diskusije i materije koju regulišu ovi zakoni, iznesem stavove naše stranke koji možda imaju baš argumenata i u jednim i u drugim diskusijama koje smo čuli, odnosno argumentacije koju smo čuli. Posebno želim podsjetiti na prethodnu diskusiju kolege Novakovića koji je upravo ukazao na suštinski problem, a to je naših sposobnosti, dakle da odgovorimo zahtjevima, izazovima svega onoga što stoji pred institucijama našeg pravosuđa, prije svega od Suda i Tužilaštva BiH.

Evo, kratko da podsjetim samo da će Stranka za BiH podržati zakon u prvom čitanju, odnosno principe ovog zakona, respektujući i držeći se svojih i ranije iznošenih stavova da je ovoj zemlji nužno neovisno, depolitizirano, efikasno pravosuđe koje treba biti zaštićeno od bilo kakvog političkog uticaja, čemu, kako mi cijenimo, upravo i doprinose međunarodne sudije, odnosno tužioci, odnosno prisustvo, je li, međunarodnih sudija i tužilaca u ovim institucijama. Dakle, mi ćemo podržati ove zakone u prvom čitanju i još iz drugih razloga, jer smatramo da treba što je moguće prije riješiti status i otkloniti sve neizvjesnosti vezano za angažman uvažених sudija i tužilaca ... iz međunarodne zajednice, koji su do sada posvetili značajan dio svog života i radnog angažmana u našim institucijama, iako, moramo na samom početku pomenuti da u principu nismo zadovoljni sa principima, odnosno sa rješenjima koje nude postojeći zakoni, jer oni ne odražavaju ove naše stavove o kojima sam maloprije govorila.

Naime, ovi zakoni, kao što znamo, nude reducirano prisustvo u Odjelu za ratne zločine što je, smatramo, nedopustivo, imajući u vidu činjenicu da ova zemlja treba što je moguće prije izaći iz faze prošlosti i ući, konačno više, u fazu budućnosti. I cijenimo da nam upravo prisustvo međunarodnih sudija i tužilaca, posebno hoću napomenuti u Odjelu za ratne zločine, i pomaže upravo da što je moguće prije i obezbijedimo taj neophodni dinamizam, da ne kažemo da bi eventualno reducirana uloga stranih sudija i tužilaca onemogućila i ispravan rad i ubrzani rad na predmetima koji su već u toku na predmetima koji se tiču i ranjivih, da kažemo, i područja, i svega onoga po čemu je Bosna, nažalost, prepoznata u svijetu po našoj nedavnoj prošlosti, posebno kada je u pitanju genocid u Srebrenici i mislimo da bi to se odrazilo itekako i na žrtve genocida, i na preživjele tog genocida u Srebrenici, i cijenimo da nikakvo reducirano prisustvo u ovom odjelu nije poželjno za BiH. Čak štaviše treba stvoriti uslove da se stvari koje se odnose na teme naše nedavne prošlosti što je moguće brže okončaju.

Da ne govorimo posebno kada je riječ o zemlji u tranziciji, koja je već prepoznata, nažalost, i prepoznaje se sve više po nekim indikatorima koji se uobičajeno koriste kada je riječ o organizovanom kriminalu, korupciji itd., potpuno odsustvo, da kažem, u Odjelu za organizirani kriminal i ja cijenim da mi niti imamo sposobnosti niti bi to mogli uraditi u duhu onoga što i predstavlja stav Stranke za BiH, a to je da bude depolitizirano i sigurno, odnosno obezbijeđeno od bilo kakvih uticaja sa strane. Ja cijenim da se i upravo zalaganje za ovakva rješenja i može možda i tumačiti i ne čudi me tumačenje koje se čuje i u medijima i u javnosti da je to i poruka upravo imajući u vidu istrage koje su u toku kada je u pitanju organizirani kriminal i korupcija,

ne samo u BiH nego i u regiji u cjelini. Uostalom, već smo i sami svjedoci i svježih poteza i informacija na regionalnom planu.

Ja hoću posebno da u tom kontekstu i nagovijestim naše amandmane za drugu fazu čitanja, odnosno procedure sa ovim zakonima i Suda i Tužilaštva BiH, najvaljujući dakle amandmane upravo u ovom pravcu. Nadalje, ja hoću da vas podsjetim da smo ovakve argumente, koje smo iznosili, upravo i dobili i u potvrdi dopisa i podršci i upozorenju i argumenata koji su nam djelimično i dostavljeni ovdje u proceduru, pisma uvaženog evropskog komesara za vanjsku i sigurnosnu politiku, gospodina Havijera Solane, Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj, visokog predstavnika, pa i očitovanja domaćih institucija, prije svega Suda i Tužilaštva.

Uvaženi predsjedavajući, odnosno kolegice i kolege, ja hoću posebno da napomenem da mi smatramo da se nisu obezbijedili uslovi, imajući u vidu sposobnost domaćih institucija, odnosno imajući u vidu angažman svih nas ovdje na osposobljavanju domaćih institucija – da odgovore ovako ozbiljnom zadatku. Upravo, imajući to u vidu, mi cijenimo da međunarodni sudije i tužioci itekako trebaju ostati ovdje u BiH i pružiti još jedan dio svog radnog angažmana, pomoći nam da riješimo ključne probleme. Ja cijenim, čak i da ukoliko ne bi bilo tako, da bi ova zemlja čak ubrzano počela da srlja u još veće probleme. Isto tako cijenim da oni ne treba da ostanu nimalo duže nego što je potrebno BiH, ali jednako tako, i da ne odu ni slučajno ranije nego što je potrebno BiH.

I u tom smislu, mi ćemo podržati ovaj zakon u prvom čitanju. Najavljujemo amandmane u ovom pravcu za drugo čitanje. Pozivamo sve kolegice i kolege da vode računa o ovim argumentima, argumentima koji se čuju i iz krugova ovih institucija, i domaćih i međunarodnih, i da, što je moguće prije, riješimo ovaj problem. Ja očekujem da ćemo čak i na narednoj sjednici imati dovoljno sluha da donesemo zakon u ovom pravcu i sa ovim izmjenama, jer imajući u vidu i rokove, imajući upravo u vidu i ove argumente o kojima sam maloprije govorila.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa već više puta i kolegica Azra i kolega Džaferović su govorili sa pozicije efikasnosti stranih sudija i tužilaca, sa pozicije efikasnosti kao argument, dakle efikasnosti i pravičnosti ili pravednosti. Gledajte, ne bih se ja mogao složiti, i zato sam i ustao da repliciram, ne bih se ja – i neću više replicirati, znači danas, niti se javljati po ovim tačkama dnevnog reda – ali ne bih se mogao složiti sa tim konstatacijama.

Naime, sjetimo se samo nekoliko predmeta koje su ove sudije vodile a koji su se završili onako kako su se završili. Sjetimo se predmeta gospodina Čovića, gospodina Šarovića. Sjetimo se naše rasprave ovdje kada smo raspravljali Informaciju o radu Tužilaštva o procesuiranju za ratne zločine, optuženih za ratne zločine nad Srbima gdje smo konstatovali niz nelogičnosti ili neprimjerenosti itd. Dakle, nije, za mene to nisu argumenti da bi ovi ljudi ostali ovdje. Mislim da

bi za to bili potrebni jači argumenti, i to je evo jedan od razloga zbog čega sam i iznio onaj stav koji sam maloprije iznio.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.
Replika, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.
Možda se, kolega Novakoviću, nismo dobro razumjeli. Ja nisam govorila o efikasnosti ili većoj efikasnosti stranih sudija i tužilaca, ja sam govorila o neefikasnosti domaćih, odnosno nedovoljnoj sposobnosti domaćih sudija, tužilaca, odnosno institucija da odgovore zahtjevima koji su pred njima. I, upravo ste mi iznošenjem argumenata dali argumente u prilog, dakle onome o čemu sam maloprije govorila.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje sa prijavljenim. Pardon, Bakir Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, replika je gospodinu Novakoviću. Jesu u par slučajeva promašili međunarodne sudije i tužiocu ali su deseterostruko više imali uspješnih ... procesa baš protiv visokopozicioniranih političara. I da nije bilo međunarodnih sudija i tužilaca u BiH, ne bi nikako ni došlo do tih procesa. Ni jedna zemlja, nažalost, u Evropi nije imala toliko uklonjenih, osuđenih i procesuiranih visokopozicioniranih političara kao BiH. I, kažem, bez međunarodnih tužilaca i sudija nikako do toga ne bi došlo i ne bi imali kičmu u odnosu na suđenje ratnim zločincima i u ... suđenju organiziranom kriminalu da nije bilo međunarodnih sudija i tužilaca. I nećemo moći nastaviti valjano raditi taj posao ako snažno smanjimo kapacitet i prisustvo njihovo u tom segmentu. Dakle, svakako da treba postupno smanjivati prisustvo međunarodne zajednice općenito, pa i u ovome segmentu, ali ne ovako naglo i snažno kako se to predviđa, kako to predviđaju ova dva zakona.

Dakle, SDA će izaći sa amandmanima kojima će predložiti da se smanji to prisustvo i taj kapacitet, ali ne u ovoj mjeri.

BERIZ BELKIĆ:

Vraćamo se prijavljenim za diskusiju. Gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, ovo, htjeli ne htjeli, iako točka dnevnog reda sa sveukupno devet članaka u oba zakona, ne bi dalo naslutiti,

pređe u raspravu, ne o izmjenama i dopunama Zakona u Sudu i Tužiteljstvu, nego o raspravi o stanju u pravosuđu BiH.

I, ja moram reći da slušam pažljivo dosadašnje diskutante, pažljivo sam iščitao sva pisma koja smo dobili na ovu temu i puno je, daleko puno je više stranica pisama nego članaka koje tangiraju ove dvije izmjene i dopune zakona. Ocjene koje smo danas ovdje čuli, raspravljajući o načelima, su ocjene o stanju u pravosuđu BiH. One jednim dijelom malim se dotiču činjenice da u pravosuđu BiH danas postoji – ako sam ja dobro informiran, a uvažavam da nisam možda dobro informiran – 14 ili 15 stranaca angažiranih kao suci i tužitelji u samo jednom Sudu BiH i u samo jednom Tužiteljstvu BiH. Iz jednog od pisama, malo sam se podsjetio da smo mi uz snažnu potporu međunarodne zajednice, uz snažnu reformu pravosuđa u BiH krenuli 1998. godine, što bi rekli, prije više od 10 godina. Ako sam opet dobro informiran, jedan dio, malobrojniji, i sada ovaj broj smatram malobrojnim, egzistira u posljednjih pet godina. I, očigledno je da mi ovdje malo govorimo o načelima, jer neka načela očigledno ne mogu trpiti jednu i drugu argumentaciju, ako govorimo o načinu, ako govorimo principijelno.

Ja sam sebi pokušao postaviti ovu temu na nekoliko načina. Cijeneći da u BiH ima više stotina sudova i tužiteljstava, znači ne sudaca i tužitelja, nego sudova, što općinskih, što kantonalnih, što okružnih, što entitetskih, pa računajući i ovaj jedan Državni sud i jedno Državno tužiteljstvo, u okviru kojih postoji puno više stotina sudaca i tužitelja, i može li uistinu 14 ili 15 bez obzira kakvih eksperata, znači ne želim uopće raspravu voditi o ljudima koji su angažirani danas kao stranci u našim institucijama – mogu li oni uistinu u ovoj oblasti napraviti nešto?

Ja odgovorno tvrdim da ne mogu. A da mogu, mi ne bismo bili visokopozicionirani na ljestvici visoko ili najviše korumpiranih zemalja. Takve ocjene i od mnogih od njih dolaze takve ocjene i od mnogih pisaca pisama koje smo dobili ovih dana, 10 godina nakon otpočinjanja radikalne reforme pravosuđa. I sva se sad priča svodi, u svim ovim pismima, hoće li u Sudu BiH, u jednom sudu, u jednom Tužiteljstvu BiH ostati 5 ili 15 sudaca i tužitelja. Sva je priča o tome. Ako oni uistinu mogu popraviti stanje – a nažalost dosad ga nisu popravili, ni oni ni domaći, znači da budemo korektni i prema jednim i prema drugim – onda uistinu ne znam čemu ovolika drama. Mi se moramo suočiti s činjenicom kakvo pravosuđe imamo i sa strancima i bez stranaca. Kad raspravljamo o izvještaju Suda BiH ili informaciji, nisam siguran, mislim da su informacije, jer ih primamo samo k znanju, ili informaciji Tužiteljstva BiH, ovdje smo imali prilike slušati samo pohvale. Uzmite stenogram, podsjetite se, nedavno smo imali takvu raspravu. Samo pohvale. Odakle sad ovoliko kritike? U tim sudovima i u tim tužiteljstvima, ipak je najveći broj državljana BiH, pa i u Sudu i u Tužiteljstvu BiH ipak je najveći broj. Tamo su na vodećim pozicijama državljani BiH. I predsjednica Suda BiH i glavni državni tužitelj i predsjednik Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća su državljani BiH. Oni upravljaju time. Ne upravljaju ovi stranci. Ili možda oni upravljaju, a mi ne znamo. Ali koliko ja znam, naši državljani upravljaju tim institucijama.

Kada je neko projecirao prije pet godina ove zakone, predvidio je, kao možda realno, možda i nerealno, možda nije znao kakvo je stanje u BiH, da će nekakvih 10-15 sudaca i tužitelja za pet godina moći promijeniti psihologiju razmišljanja u BiH o nečemu što se zove pravosuđe. I mi ćemo se ovdje danima zaklinjati kako smo svi za neovisno pravosuđe. Onda ja postavljam pitanje, pošto smo mi svi za to - ko prepada suce i tužitelje? Koga se oni boje? Ko vrši pritisak na njih? Ja sam čuo s ove govornice da niko na njih ne vrši pritisak, i od člника jedne, i od

čelnika druge, i od čelnika treće institucije. Nemojmo onda mi izmišljati ono što ljudi znaju, valjda bi oni znali da neko vrši pritisak na njih ili neće da nam kažu.

Znači, nije ovdje problem 5 ili 15 sudaca i tužitelja, nego je problem puno dublji i ove dosadašnje rasprave su pokazale: mi imamo jednu bolest. Znači, imamo ukorijenjeno u sebi, nećemo to priznati, nepovjerenje prema svemu što je naše. To je prvi defekt u nama svima, u javnosti, u društvu itd, protiv čega se svi skupa moramo boriti. Mi ne vjerujemo ničemu što je domaće. Uzmite proizvod vještački proizveden sa stotinama pesticida koji se prodaje u našim prodavnicama i otidite na pijacu gdje je prirodni bez ijednog pesticida! Naši ljudi vjeruju da je bolji onaj s pesticidima jer je uvozni, nije naš domaći, i kupuju onaj uvozni, neće naš domaći, pa tako do institucija. Mi ne vjerujemo ni sami sebi ovdje i nije ni čudo što ne vjerujemo našim sucima i tužiteljima.

Ministarstvo pravde se našlo i Vijeće ministara u jednoj situaciji u kojoj je moralo s nečim izaći. Znači, imamo s jedne strane zahtjeve da ostane potpuno dosadašnji angažman sudaca i tužitelja i imamo s druge strane zahtjev da se on potpuno isključi, kako je to i predviđeno važećim zakonom, što znači ukoliko mi ne prihvatimo ovaj zakon koji je stigao iz Vijeća ministara, zakonom je već predviđeno šta će se dogoditi, tako da neće biti bez ikakvog događanja. Je li to dobro, evo neka svako procijeni. Mislim da se i Vijeće ministara ponašalo u skladu sa našim ukupnim odnosima, pokušalo doći do nekog kompromisa koji je teško braniti, znači načelima, o čemu je uvaženi zastupnik Novaković govorio. Ako je načelo da ne možemo bez stranaca, onda ne može niko objasniti da možemo bez stranaca u općinskim, kantonalnim, entitetskim sudovima, a ne možemo samo u Sudu BiH. Mislim, to načelo ne može, ne pije vode. Znači, ali evo, ako treba, pa mislim da je napravljen kompromis na jednom najosjetljivijem pitanju, najbolnijem pitanju u BiH, e, sad je li dobro praviti kompromise i tu, ali očigledno se pravi, znači očigledno je. Imamo mogućnost izbora između ovog kompromisnog rješenja da evo ostavimo jedan broj mogućih stranaca u Sudu i Tužiteljstvo BiH i imamo drugu mogućnost izbora da njih potpuno isključimo i iz ovog jednog jedinog suda i jednog jedinog tužiteljstva, a to će važeći zakon, ukoliko ne usvojimo ove izmjene i dopune, sam po sebi učiniti. Svako od nas će vjerovatno ocijeniti, ne po savjesti nego po političkim opredjeljenjima.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine Lozančiću, zamjeniče predsjedavajućeg, puno ovih 15 ljudi može uraditi, puno. Puno kada je u pitanju povjerenje u institucije, puno kada je u pitanju istina, puno kada je u pitanju pravda, puno kada je u pitanju borba protiv kriminala, a valjda bi nam svima u BiH trebalo da je stalo do nekih uzvišenih moralnih načela i stremljenja kao što su pravda, istina, pravna država, pošteno društvo. Zbog toga postoje te institucije, na kraju krajeva, i mnoge druge institucije postoje zbog toga. I što je sada problem da onda recimo 15-tak, koliko ima tamo ljudi, je li, koliko se predlaže ovdje od strane predsjednice Suda i glavnog državnog tužioca funkcioniraju tamo. Meni je drago da nekoliko miliona predmeta u ovoj zemlji, u raznim sudovima, na raznim nivoima, obrađuju domaće sudije i tužioci. I to tako treba da bude, ovo je naša zemlja, oni to treba da rade.

Ali radi se o nekoliko desetaka ili stotina osjetljivih premeta. U Haškom tribunalu sve su stranci, i to nema nijednog sa prostora bivše Jugoslavije ni blizu okolo. Nije to slučajno. Mi imamo Strategiju za rješavanje predmeta ratnih zločina i u trenutku kad ta strategija treba da se primjenjuje mi dovodimo u pitanje, polovimo dakle kada je učešće u ovom odjelu za ratne zločine, učešće stranaca, isključujemo iz prvog stepena, ostavljamo u drugom stepenu, i to u nekom reduciranom obliku. U tome je, dakle, ovo će pomoći da mi u BiH što prije preuzmemo sve predmete u svoje ruke. A to ćemo uraditi onda kada Sud i Tužilaštvo BiH budu, ja upotrebljavam termin: kredibilne institucije. Danas su Sud i Tužilaštvo BiH nešto sasvim drugo u odnosu na 2003. godinu kada su počeli da funkcioniraju. Ove odjele smo napravili da bismo mogli, znali smo šta će se dogoditi sa Haškim tribunalom, da riješimo predmete ratnih zločina u BiH. Danas, šest godina nakon toga, Sud i Tužilaštvo BiH su respektabilne, dakle svoju respektabilnost stekle su kroz rad institucija BiH. Nisu još uvijek osposobljene da u ovako osjetljivim predmetima, dakle nekolicini desetaka ili možda stotinu predmeta, potpuno samostalne rade. Pa šta fali onda da bude tih 10-tak, 15-20 stranaca sudija koji će pomoći tom principu. Malo nam fali da postignemo ovo šta želimo u BiH. I onda ćemo jednog dana za govornicom ustati i kazati da svih nekoliko miliona predmeta radimo samo mi u BiH. To je jednostavno pomoć našim institucijama.

Neke kolege kažu 'licemjerno je od SDA što govori da se na ovaj način zalaže za suverenitet BiH, a na ovaj način ne priznaje suverenitet', jer kao zalaže se za učešće stranaca. Ovo pomaže suverenitetu BiH. I ovo je put na kojem se izgrađuje suverenitet BiH.

Toliko.

BERIZ BELKIĆ:

Ispravka krivog navoda, Živković. Za diskusiju, Lozančić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ovdje je rečeno za ovom govornicom da su, kada smo raspravljali o Sudu i Tužilaštvu BiH, govorili hvalospjeve i da nismo kudili te institucije. Hoću da se vratim na tri stvari o kojima smo mi ovdje govorili i veoma smo oštre riječi i zamjerke davali i na Sud BiH i na Tužilaštvo BiH. Jedna od stvari su bili kredibilitet i smatramo da u Sudu i Tužilaštvu BiH postoji, bar je to percepcija ljudi koji dolaze iz RS-a (ovdje predstavljaju te građane, i želim da naglas kažem) smatraju da u Sudu i Tužilaštvu BiH postoji korupcija, selektivnost u odabiru slučajeva za procesuiranje, pogotovo mislim na Odjel za ratne zločine i postoji kontinuitet u pokretanju montiranih političkih procesa. Uloga međunarodne zajednice otjelovljena u sudijama i tužiocima koji tamo rade ne može biti zanemarljiva niti izbjegnuta njihova odgovornost. A ja pitam - kome ti ljudi odgovaraju? Ne odgovaraju ovome parlamentu, ne odgovaraju ovoj zemlji, a mi trebamo ovdje da produžimo njihov rad.

O drugoj stvari smo isto govorili u negativnom kontekstu, govorili smo o efikasnosti. I postavljam pitanje da li takva neefikasnost u Sudu i Tužilaštvu BiH će biti popravljena sa 14 ljudi koji trebaju ovdje da ostanu. Kakav je to pravosudni sistem?

I naravno, u trećoj stvari smo isto tako naglasili da suverenitet BiH, evropski put BiH je u obrnutoj proporciji i u suprotnosti sa ostankom ovdje, kao što smatramo da je i u obrnutoj

proporciji sa ostankom OHR-a i smatramo da BiH neće biti suverena zemlja dok oni ne odu iz BiH.

BERIZ BELKIĆ:

Niko Lozančić, replika na repliku Džaferovića.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Pa evo, prvo ću, kraće ću komentirati ovu ispravku netočnog navoda. Ja ne mislim da je većinsko stajalište ukoliko ste Vi, uvaženi kolega Živkoviću, istakli to što ste istakli, a sjećam se da ste Vi jedini govorili o tome. I Vama isprika što sam Vas svrstao u većinu koja je govorila pohvalno o Vijeću ministara, ali znam da je drugi moj replikant u toj raspravi Vama žestoko replicirao zato što ne uvažavate instituciju Suda i Tužiteljstva BiH, jer su one visokoprofesionalne, visokoneovisne itd., s čime sam se ja tad s njim složio. Ali se ne slažem danas ni s njim ni sa onima koji kažu da ove institucije nisu sposobne, nisu osposobljene i da su to institucije, ne znam šta ćemo uraditi s njima onda. Hajmo otvoriti raspravu da vidimo šta ćemo uraditi? Ljudi, to su ozbiljne institucije. I nama trebaju ozbiljne institucije. Ja vjerujem da su ove izgrađene. Znači, da li će 10 ili 15 sudaca popraviti stanje u pravosuđu, bez obzira ko oni bili? Ja sam uvjeren da neće. Da hoće, mi bismo danas imali apsolutno popravljeno to, ali očigledno nemamo. Mislim, mi možemo sad jedni drugima, uvjeravati jedni druge, ali ja ne želim nikog uvjeravati. Ja ovdje iznosim samo svoje stajalište, svoju procjenu, svoju ocjenu stanja i, nažalost, imamo stanje kakvo imamo, ili je ono dobro, po meni, mi stanje nećemo promijeniti sa 15 sudaca i tužitelja, bez obzira, ali da u procesuiranju ratnih zločina, ja mislim, da niko nema razloga za zadovoljstvo učincima i uspjesima ni ovih odjela niti drugih odjela drugih sudova u BiH, ne možemo biti zadovoljni, ne možemo. Tamo znamo svi koliko ima predmeta koji nisu ni otvoreni, a znači tek koliko, a kako sporo tek idu oni koji su otvoreni. To je svima poznato. Znači, očigledno je da nije dovoljno ovih 10-tak ili 15 sudaca.

Što se mene osobno tiče, kada bi bilo moguće, ja bih njima prepustio potpuno, znači, ali ne 15-istorici, nego možda onda 150-torici, pa da u jednom kratkom, što kraćem razdoblju, riješimo pitanje ratnih zločina u BiH, da nas ne opterećuje sve skupa. Znači, to bi bilo dobro.

E sad, šta je rješenje? Znači, ovdje je očigledno rješenje u nekakvom kompromisu koje je ponudilo Vijeće ministara, ako ste dobro pratili šta sam govorio. Znači, riječ je o kompromisima. E, sad mi možemo govoriti da naše institucije kad nam odgovara valjaju, da su osposobljene, kad nam odgovara da ne valjaju. Ja sam zato da ih ohrabrujemo i da im pomognemo.

U jednom od ovih pisama, kad sam već izašao da kažem, kaže se da nisu ... finansijska sredstva. Koliko ja znam, sve što je traženo od financija od ovih institucija, odobreno je kroz Proračun institucija BiH. Zašto nisu tražili više, e, to treba pitati njih. Znači, imat ćemo proračun ovih institucija i za narednu godina, evo pred nama je, i zato i pozivam ih znači da vode računa o i finansijskim potrebama tih institucija kako bi one bile osposobljene, a na nama je onda da tu iskažemo isto tako svoju političku volju i da im osiguramo te financije kako bi mogli odgovorno raditi odgovorne poslove.

BERIZ BELKIĆ:

Prije nego što dam riječ, repliku Dragi Kalabiću, a propos ovog finansiranja, ja vjerujem da vam je poznato kada je riječ o međunarodnim sudijama, pa čak i prevodenju itd. – ta sredstva obezbjeđuje međunarodna zajednica.

Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, upravo ovo što ste kazali, možda bi ih i mi finansirali kad bi imali na njih nekakav uticaj. Nije to, nije to sporno. Mislim da niste to trebali kazati, jer to i jeste sporno šta je njima da ih finansira. Ako je za finansiranje tih 15 ljudi, mislim da, ali, o tom, po tom, evo, dobro znamo na šta mislimo.

Iako su prethodna oba diskutanta uzeli dio moje replike, barem ću ispraviti krivi navod. Kolega Džaferović je rekao da su u Haškom tribunalu sudije stranci. Haški tribunal nije domaći sud. Haški tribunal je sud međunarodne zajednice i tek da su doveli sudije sa druge planete tad bi bili u istoj situaciji kao BiH. Znači, da nemaju osnivači suda sudija, nego su uzeli, ali oni su dovoljno ozbiljni da vode računa o sebi i o svom kredibilitetu, da im to neće pasti napamet, nego uzimaju svoje sudije iz svojih zemalja.

I ono što bih takođe htio ukazati, odluka ovog parlamenta biće kakva bude i ona je demokratska odluka, ali će poslati poruku javnosti. Usvajanje zakona jeste poruka da BiH dugo, dugo čeka na svom evropskom putu ili da ga se okane za neko vrijeme. Znači, to je poruka koju mi ne možemo izbjeći. To je potpuno jasno. Ako pogledate primjedbe Evropske komisije Hrvatskoj u jednom važnom poglavlju kao što je pravosuđe, šta su sve napisali, i to zemlji koja je daleko odmakla i koja je blizu ulaska u EU, šta oni sve treba da urade, onda možete zamisliti šta će nama napisati. Napisaće nam ono što je napisao Oli Ren, ponoviće ono pismo. Zaboravite. Znači, ako pošaljemo takvu poruku, bez obzira kako glasali oko ovog zakona, moramo ljudima kazati, mi nismo sposobni, mi se moramo baviti sa ovim. Korupcija, kriminal i sve ostalo nisu stvari, da budemo relani, bez obzira kakve mjere donijeli, koje možemo riješiti preko noći, nego je to jedan proces a ako ćemo ga još rješavati sa strancima, znači da od evropske priče nema ništa, i to moramo kazati ljudima, ako ćemo podržati ovakav zakon.

Ja znam, on se neće naljutiti, kolega Džaferović je bio sudija. Istina, on je bio u vrijeme kada je bilo države, u vrijeme kada je postojala država, sudija, i ljudi kažu dobar sudija bio. Ja mislim da bi gospodin Džaferović danas bio sigurno bolji sudija od sve i jednog stranca koji sjede u tom sudu. Pa, ako je, pogotovo ova frakcija na nekoj silaznoj liniji, to može biti izlaz. Znači, ako mi vjerujemo da biste Vi, pa ako mi vjerujemo da biste Vi bili bolji sudija od svih ovih stranaca i spremni smo dati vama povjerenje, zašto Vi sami u sebe ne vjerujete? Ja ne vjerujem da su oni bolji po biografijama, po svemu, i zašto Vi sami u sebe ne vjerujete? Pa ja mislim da biste sigurno bili iskusniji i bolji sudija i imali bi naše povjerenje jer to treba da rade ljudi iz BiH. Tradicija pravnička na ovom prostoru, isto tako, to nam i stranci priznaju, pogotovo prije rata, bila je dobra i nema razloga nijednog valjanog koji može, narodski rečeno, da pije vode, da donesemo pozitivno, jednostavno. A takođe smo saglasni u još nečemu, da mi to moramo uraditi prije ili kasnije. Znači, mi smo saglasni šta mi moramo uraditi, onda nema razloga, znači ako se već oko tog vremena, mi smo spremni da to uradimo odmah i da

jednostavno ljudi preuzmu odgovornost za ovu zemlju ili ako ćemo poslati poruku, ona je vrlo ružna, ja se bojim slanja takve poruke, jer nas sutra čekaju evropske teme. Bilo je ovdje kandidovanja i danas od gospodina Genjca tačke dnevnog reda, te dvije stvari neće ići zajedno. Neće ići zajedno, mi ćemo cijelo vrijeme podsjećati, znači pravosuđe je stub jedne zemlje. Ona ako nije spremna da bilo šta uradi po tom pitanju, može bar privremeno, ne privremeno, dugoročno da zaboravi na Brisel.

BERIZ BELKIĆ:

Ja moram reći da sam ohrabren, gospodine Kalabiću, poslije ovih najava iz vaše političke stranke. Vi danas spominjete stub zemlje, pravosuđe, spominjete Sud BiH, to je dobro. Mislio sam da se neće smjeti ni spominjati.

Adem Huskić, replika.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja ću pokušati na nekoliko diskusija i replika replicirati u jednom turnusu, da se više ne javljam.

I naravno, prvo imam kolegi Kalabiću da repliciram, jer je rekao na repliku, mislim da je bilo gospodina Džaferovića, da je onda bila država. Pitam Dragu koje je on države državljanin. Je li on vanzemaljac, šta je, odakle si ti, Drago, ako nema sad države?

Drugo, kolega Lozančić je spomenuo pisma koja je pažljivo pročitao. Ja sam isto tako pažljivo pročitao pisma i mogu vam reći, kolega Lozančiću, da sam dobrim dijelom, temeljem onoga što piše u ovom pismu, opredijeljen da treba promijeniti, prihvatiti principe i promijeniti u pozitivnom smislu tekst zakona, a to u pozitivnom smislu znači vratiti ga na sadašnji nivo.

Samo ću vas podsjetiti na jedan dio pisma. Na strani 2. piše: 'Nažalost, te izmjene', ove o kojima se ovdje govori, 'i dopune bave se samo dijelom potreba krivično-pravnog sistema, izražene od strane stručnjaka koji najtemeljitiije poznaju situaciju'. To su predsjednica Suda BiH gospođa Meddžida Kreso, glavni tužilac gospodin Milorad Barašin i predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća gospodin Milorada Novković. Te tri osobe i institucije na kojima se oni nalaze na čelu, pažljivo su ocijenili kratkoročne i dugoročne potrebe i za kadrovskim i za finansijskim resursima i preporučile produženje prisustva međunarodnog osoblja.

Dakle, domaća struka, a ne politika, predlaže da se produži prisustvo međunarodnih sudija i tužilaca u sadašnjem obimu.

Ako govorimo o kompromisima, a neko je spomenuo, mislim da ste Vi, kolega Loznačiću, na Vijeću ministara da je to tekst, da je to plod kompromisa, ja imam informaciju da to nije plod kompromisa i da tu, evo, ministri iz Stranke za BiH nisu glasali. Znači, da je bilo kompromisa, to bi podrazumijevalo konsenzus, odnosno jednoglasno usvajanje. I SDA, evo, ne znam imaju li oni još ministara gore, pošto ste vi svoje povukli, neke ste smijenili.

I treća stvar, gledajte šta se bojim, ja se slažem da ima problema u funkcionisanju pravosuđa i u tužilaštvu i sudovima, ali je pitanje da li bi bilo bolje da njih nema. Imali smo, ja mislim, prejako politiziranje i postupaka i presuda. Podsjetit ću vas samo da je jedan čovjek prije izvjesnog vremena rekao da neće dozvoliti da mu sude muslimani u Sudu BiH, čovjek nije bez veze, vrlo važna osoba u ovoj državi. Onda bi to značilo da će neko drugi reći da neće dozvoliti da mu sude pravoslavci ili katolici i obrano itd. Ne znam gdje bi nas to dovelo. I u tom smislu, ja mislim da je dobro kolega Džaferović rekao, da nekoliko karakterističnih, tipičnih slučajeva teških treba da vode strane sudije i tužioci, da ne bismo ulazili u politizaciju koja nije potrebna, koja ne bi dovela do rješenja.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja vas molim za malo kraće replike. Ljudi čekaju, prijavili su se za diskusiju.
Remzija Kadrić, replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se.

Ja ću zaista kratko repliku uvaženom kolegi Kalabiću. I podržavam ovo maloprije što je govorio o putovanju u Evropu. Zaista ova država treba da putuje što brže u Evropu, ali daj da dogovorimo ovde da taj put ne ide preko Beograda. Znači da direktno putujemo u Evropu, da ne idemo preko Beograda a ne kao što je nekidan bilo da su neki ljudi odlazili gore da vide kako ti putevi idu, ima li tih karata za Evropu. Znači da direktno putujemo za Evropu, a ne preko Beograda.

BERIZ BELKIĆ:

Sada će uvaženi poslanik Kalabić replicirati uvaženom poslaniku Kadriću. Molim vas da se slušamo, da nastavimo s radom. Molim vas da se slušamo.

DRAGO KALABIĆ:

Ja kad sam govorio ja sam državljanin RS-a i BiH, i to nije sporno. Ovaj žargon, kolega Huskiću, sam uzeo sa FTV, svaku večer su štrajkovi i svaku večer hiljada ljudi u Sarajevu, i kaže: 'Dok je bilo države, mi smo imali plate. Dok je bilo države, mi smo živjeli kao ljudi'. Ja od njih, hiljadu ljudi, ako to više u centru Sarajeva i kaže dok je bilo države, evo, kako god oni daju odgovore, evo, ja ću se saglasiti. Oni to tvrde tamo eto, ja, evo žargon sam taj preuzeo od njih. I oni ljudi kažu: 'dok je bila država, mi smo bili ljudi'. Evo, u tom žargonu sam govorio kad sam govorio u vremenu kad je sudio uvaženi kolega, tako se to danas kaže, nisam ja kriv kada je u pitanju ta priča.

Gospodine Kadriću, svako bira svoj put. I ko izabere naopak put, on ga je izabrao, bilo kakav. I ova država ako izabere naopak put i obrnuto, neko ide zaobilaznim putem, misli da ide prečicom, tako da svi drugi nemaju ništa sa našim izborom puta. Ako mi izaberemo ono što se možda vama čini da je zaobilazno, možda je i prečica. Ono, koliko ja znam, do juče sav vaš put je bio preko Beograda, bio iz vremena dok je bilo države, sve je išlo preko Beograda i sve je išlo

i u svijet se išlo preko Beograda. Ali se preko Beograda išlo i Bagdad, išlo se uspješno i dole u Tripoli, išlo se i u Berlin, i u Moskvu, i u Pariz. Kratko rečeno, dok je bilo države, išlo se, dobro se išlo. Sad, ako mislite da ćete samo izborom puta, vi sami birate kojim ćete putem, a evo pokušali ste preko Cazinske krajine pa znate kako bi. Nije taj put baš, znate.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje s replikama. Uvaženi poslanik Adem Huskić, uvaženom poslaniku Kalabiću. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Samo da kažem, naravno, ja imam, ovo je meni druga,

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofoni/

ADEM HUSKIĆ:

ja imam dosta iskustva sa štrajkovima, znam da ljudi kad su u štrajku svašta kažu, ali evo Parlament još nije u štrajku, mi imamo hvala Bogu dobre plate i ne štrajkujemo, nismo ugroženi, prema tome, neće oni još to spominjati.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se vratimo mi dnevnom redu. Dakle, Slavko Jovičić, diskusija.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

I, tražiću izmjenu Poslovnika – tajno prijavljivanje. Svi ste vidjeli na displeju da sam ja na redu i evo sat vremena čekam. Hajde da je ovo uslijedilo poslije moje diskusije, nekako bih razumio. Ali dobro. I vi, gospodo, koje izuzetno uvažavam u predsjedništvu, čiju ja prijavu ne vidim, pa nemojte prije mene baš uvijek, ako je moguće. Ali dobro.

Došli smo do teme koja nije samo problem 14-15 ljudi. Ako zavisi Sud BiH i Tužilaštvo od ovih 15 ljudi, onda ću ja malo ublažiti. Ja ću reći imamo državu, ali nemamo pravosudni sistem. Da ne otvaram sad cijelu genezu kako je nastao Sud, Tužilaštvo, da to nije bilo u Dejtonskom sporazumu, ali evo faktično stanje – oni postoje.

Ja čak mislim suprotno, da mi imamo sposobne ljude koji mogu raditi u njihovim zemljama. A svi ovi koji se zalažu, koji su nosioci najviših pravosudnih funkcija u BiH, pa predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog savjeta, glavni tužilac, predsjednica Suda, e, oni se samo zalažu iz dva razloga. Prvo im stranci dođu alibi da tamo ništa ne rade, pa se iza njih zaklanjaju, a kad pogledamo produktivnost stranaca, neko je računao, ja nemam vremena da se bavim jer znam da ne rade ništa – negdje ispod 10%. Pa znači, oni ne svoj životni vijek ili pravosudni, koliko već imaju, da provedu u ovom sudu, oni ne bi riješili 20% predmeta koji čekaju na rješavanje u Sudu BiH.

Dakle, još 10. juna, želim da vas podsjetim, kad smo imali Izvještaj o Tužilaštvu, tada sam rekao tužiocu gospodinu Barašinu da priprema zamjenu za strane tužioce i bio sam oduševljen njegovom izjavom kad je rekao da niko na njega ne vrši pritisak, i to je odlična stvar, pogotovo mi iz politike. Ali sam imao jednu sad ovu godišnju pauzu, pošto nigdje nisam bio na odmoru zbog svojih zdravstvenih problema, i bio sam dostupan svim mogućim novinarima i ja sam vodio s njima raspravu medijsku, uglavnom ja. Jer, sva gospoda i moje kolege ili su bili nedostupni ili je roming pa ih je pojeo, a mene su pojeli oni, pojeli mi živce sa raznim pitanjima. I ja sam uspio nekako da medijski to izdržim a evo danas poslanički da vam kažem.

Što se mene tiče, u svoje ime govorim, ni principi, ni ovako ni onako, ni izmjena, ni dopuna člana 5.4.4., 16, 116. da stranci ostanu, nikada neću dati podršku. Kao digresiju nešto su navalili stranci. Navešću, najvažnija institucija BiH, kada je otišao Piter Nikol, govorio sam, i njihov izvještaj imali, mislili smo propade banka, ostadosmo bez para, ma gotovo je, nema više Centralne banke, nema ništa. Dođe gospodin Kozarić sa svojom ekipom i postiže najbolje rezultate. Dakle, izvinjavam se, treba dati podršku i mogućnost domaćim ljudima da pokažu.

Ove priče da rade pod pritiskom, u strahu, da ne mogu suditi nekog kriminalca ili, ne znam ni ja, da su priče prvo za malu djecu, pa onda su to degutantne, pa onda to ponižavanje njih samih. Gospodo, zašto tamo sjedite ako se nekog bojite? Afirmativno, gospodin ... Čavka izađe i kaže na Tužilaštvu - ovi su krivi - i prođe njegova tužba na sudu. Od svih tih stranaca koji su ovdje predlagali na sudu, sve padoše presude. I kome oni odgovaraju?

Druga stvar, hoću javno da kažem, kakve su njihove reference u njihovim zemljama u pravosudnom sistemu i u praksi, gdje su oni pokazali neke rezultate. Baš sam se raspitivao za dvojicu, jer me to interesuje, pogotovo što su ih ovi predvidjeli da ostave u ovom Odjelenju za ratne zločine, gdje neće ostati, to je sigurno, ni tamo ni ovdje ni nigdje. I raspitivao sam se kod uticajnih diplomata. Prvo, taj diplomata, jedan koga sam pitao da je njegov zemljak ovdje, se zaprepastio i prvi put čuo od mene. E, sad ja nešto računam, ako on ne uspostavlja kontakt sa svojim diplomatom i ne zna da mu je taj tu najbliži, jer sa mnom naravno neće, prvo što neće da me razumije, neće da govori mojim jezikom jer neće ga nikad ni naučiti, a bio bi dužan, i da ne idem dalje u neku takvu širu raspravu.

Dakle, ako ova zemlja zavisi i nekoliko hiljada ljudi koji rade u pravosudnim institucijama, kao što je gospodin Lozančić rekao, od 14 ili 15 sudija i tužilaca, onda mi, gospodo, nemamo pravosudni sistem i onda ne treba očekivati, prvo, žrtve ratnih zločina da će bilo kada dobiti satisfakciju pred bilo kojim sudom u BiH, a one su najpozvanije da govore o ovome, jer su najranjivije, jer niko ne vodi o njima računa. Pa sam ja i u ovom parlamentu, vi ste mi svjedoci, rekao da su za mene, govorim o toj kategoriji, svetinja, bez obzira iz kojeg je naroda, porodice poginulih boraca na prvom mjestu, nikada satisfakciju neće dobiti. Prividno izgleda ovako da je jedan narod zadovoljan sa radom tog suda i tužilaštva a otvoreno ću reći, nemam pravo da govorim u ime srpskog naroda ali imam pet pisama da govorim u ime Saveza logoraša RS-a, Boračke organizacije RS-a, porodica poginulih i nestalih RS-a, koji ne da nisu zadovoljni ili nezadovoljni koji su ogorčeni, koji su dovedeni do jada, koji ne znaju šta će da rade i traže podršku u nama političarima. Jer ako vam samo kažem podatak da su pred tim sudom u petogodišnjem mandatu ti stranci otvorili samo dva predmeta gdje su žrtve bili Srbi, onda kako može neko sa moralne strane, evo od mene kao pojedinca, da očekuje da ja, kao žrtva

prethodnog rata, dam podršku za bilo kakav njihov ostanak u ovom sudu. O političkim konotacijama da ne govorimo.

Naravno, svako ima svoje interese i pojedinac i stranka i narod iz kojeg dolaze i entitet iz kojeg dolaze i sve je to jasno. Ja mislim da se mi na ovim pitanjima nikada nećemo složiti, evo otvoreno sad kažem. Jedni će zastupati ovu tezu, drugi treću, a svi u krajnjoj liniji smo nezadovoljni. E, sad je stvar što je kod nekog nezadovoljstvo 100%, što je kod nekog nezadovoljstvo u procentu, ne znam, 10%, ili nije bitno, ali uglavnom smo svi nezadovoljni. E, sad, kad smo svi nezadovoljni, ja ne mogu te procenete nezadovoljstva srpskog naroda sa radom Suda i Tužilaštva BiH mjeriti sa nekim drugim zadovoljstvom koje je opet prividno i ne želim, a barem sam ovdje ponovio bezbroj puta i danas ću radi naših gostiju iz nevladinih organizacija, nikada nisam tražio balans u količini počinjenih zločina, niti sam licitirao i mjerio, nego sam tražio i tražiću uvijek balans u količini pravde za žrtve. Majka koja je izgubila tri sina iz bilo kojeg naroda da u njenoj tragediji su i aušvici, i jasenovci, i Srebrenica, i silos gdje sam ja bio, i logori po Sarajevu, i u Prijedoru, i na Manjači, i da ne nabrajam taj cijeli spektar. Dakle, njena je najteža sudbina i njenu niko neće bol ublažiti, ni strani ni domaći tužilac.

Imam još malo vremena. Dakle, gospodo draga, bili ste svjedoci kada sam na 2. sjednici kad smo se iskonstituisali i 3., nije bitno, tadašnjem glavnom tužiocu Marinku Jurčeviću ovdje predložio i prihvatio je da pripremi strategiju Tužilaštva i Suda da u roku pet godina razriješimo ove najbolnije teme i pitanja pa da onda kao normalni ljudi odemo, ne idemo mi u Evropu, pa mi smo u Evropi. Zašto da ja tražim put u Evropu kad sam ja u Evropi. Nisam ja u Južnoj Africi, nisam ja u Sjevernoj Americi, ja sam u Evropi, ljudi. Ali Evropa nas neće zato što je njima najbolje da mi ovakvi postojimo kakvi smo, jer to njima odgovara. Da nas hoće, mnogo bi drugačije prema nama se ponašali i bili partneri, a ne tamo nam gurali, možda ću sad ovo i bezobrazan biti: ne prema njima, ne daj Bože, nego prema sebi, gurali im tamo, niko nije čuo u haustoru ko je taj čovjek, a on je za mene neki važan sudija i faktor i on je tužilac. I da ja dam svoj glas, radije ću podnijeti ostavku, neću se baviti politikom, ali zbog svoje savjesti i ljudi koji su me zamolili i traže od mene da ih zastupam, nikada neću dati podršku, ne da ostane u ovom, bilo kojem odjeljenju, nego na bilo kojem mjesto u Sudu, ni u Pisarnici, jer neće razumjeti mene kad mu donesem akt, pa će ga proslijediti u drugo odjeljenje, treba mu prevodilac i još 20 naših koje mi plaćamo. I mi ovde kažemo plaćaju ih strane zemlje koje ih šalju. Ma koliko mi plaćamo bez veze prevodioca koji sjede s njima, koliko plaćamo advokata kojima trebaju prevodioci s njima, to je pet puta skuplje nego što njih finansiraju njihove države.

I da završim. Dakle, što se tiče mene lično, a nadam se i kolega iz moje stranke, pa reći ću i predstavnika, ne mogu govoriti srpskog naroda, svako ima svoje interese, ni jedan stranac neće ostati u ovom sudu i tužilaštvu kad budemo glasali i uzalud će biti kakvi amandmani koji će pokušati da ovo poprave.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Znači, Slavko, ti si odlučio, mi gubimo vrijeme, dakle, je li? To je odlučeno. Pardon, dobro, dobro.

Sadik Bahtić, izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Jovičić, mi imamo iste stavove kada su u pitanju mjere za ... recesiju ali ovdje se razlikujemo. Zakon koji je predložilo Vijeće ministara, po meni, ovakav kakav jeste, znači nije prihvatljiv jer ambijent i vrijeme nisu povoljni.

Moj stav već sam kazao da u Sudu i Tužilaštvu BiH i dalje treba da ostanu angažirani strani sudije i tužioci iz razloga što smo očevici da domaće sudije i tužioci, ne svi, su izloženi raznoraznim pritiscima i podliježu, vjerujte, tim političkim pritiscima. Imamo mi primjer u BiH da su članovi Visokog sudskog i tužilačkog vijeća pojedini advokati, ti advokati kao članovi Visokog sudskog i tužilačkog vijeća biraju sudije i tužioce, i ide tamo brani političare za određena kriminalna djela. Šta to znači? To je to domaće pravosuđe. Nikad znači krupna riba, onaj ko je ogrezao u ogromni kriminal, po meni, neće biti osuđen. Kolega Huskić je danas dobro kazao i ja to čujem da su nam prebukirani zatvori, sitni kokošari i ljudi ... odu tamo, sude im, a ove krupne ribe, pretrpani, evo neće ni da rade te zatvore. Amerika gdje je pravosuđe broj jedan, u njih ti kažu 2 miliona ti je vojnika i 3 miliona zatvorenika. Šta to znači? Znači pravna država mora da funkcioniše, znači zakon je iznad svega i da nema nedodirljivih.

Također, kolega Kalabić je kazao, evo ovdje osvrnut ću se, kaže 'nećemo valjda preko Cazinske krajine'. Moram to da kažem, živio sam u Banja Luci 15 godina i sada odem, osjećam se tamo kao i u Sarajevu i Bihaću. Bogami iz Banja Luke smo svi išli u Evropu preko Zagreba, ne preko Beograda, a ne iz Cazinske krajine nego i iz Banja Luke. I nije bitno, bitno je da smo tu gdje jesmo.

Želim također da kažem, uvijek sam bio konkretan, direktan i otvoren, po meni, ovaj zakon i u njegovom kreiranju politika je itekako imala uticaja. To se vidi iz današnjih diskusija. Ko se to boji stranih sudija i tužioca? Onaj kome orasi ne zveckaju u džepu, taj ne treba da se boji. Očito oni političari koji su protiv ostanka stranih sudija i tužioca se boje za svoja kriminalna djela, za svoju, za svoje carstvo, za svoju imovinu. Po meni, vjerujte, ako odu strani, ... strani tužioci i sudije, nijedna od tih krupnih riba neće nikada odgovarati. To je poruka svima onima - uzмите, kradite, uzmi Šemso koliko ti je drago, nećeš nikada odgovarati, nije ovaj naš Šemso, drugi Šemso, kupuj i dalje vile, nekretnine, ali van BiH, a ne u BiH. U to smo se uvjerali i tako će to i biti.

Smatram da mi ovdje, kao poslanici, treba da kažemo ko stoji iza ovoga ovakvog prijedloga. Stoje oni koji se boje za sve ono što su uradili. Ja sam zato da smo pred zakonom svi odgovorni: onaj ko je ogrezao u kriminal, neka i odgovara! Vidjeli smo, kolega Džaferović je kazao, ovo malo procesa što je bilo za političare – to su pokrenuli stranci. Ako odu stranci, vjerujte, eto vidite šta će biti: *kadija te tuži, kadija ti sudi!* Niko nikada neće odgovarati, a budžeti će biti svake godine sve manji i manji.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Pa mislim da je manje-više jasno kuda sve ovo ide. I treba stvari otvoreno nazvati svojim imenom i mislim da je to dobro. Ja izuzetno cijenim ovo što je gospodin Jovičić vrlo jasno rekao, političku poziciju, i ona je takva kakva je. Ja imam potpuno suprotnu, i to nije sporno, i ne treba da se ovdje lažemo. Ja izuzetno cijenim napor koji pokušava predsjednik Ustavnopravne komisije da napravi: da eventualno ovaj zakon u ovoj formi prođe prvo čitanje, pa da se onda praktično kroz amandmane probaju riješiti, da se ne lažemo, suštinske stvari. I to je sad pitanje - da li treba odmah jasno reći nemojte da se lažemo, ako ljudi poručuju nećete proći, onda dajte da ovo odmah fino oborimo, alarmiramo i međunarodnoj zajednici uputimo ovdje i jasnu poruku: ne može više ovako.

Ja ću nekoliko riječi o zakonu ... i principima, ipak, Poslovnika radi. Ja se duboko ne slažem sa principima ovog zakona, ja mogu prihvatiti da podržim u prvom čitanju to, pa da se popravljaju, kad bi vidio imalo dobre volje da se popravi ono što je loše u principima. Ovdje postoji samo jedno pitanje - hoćemo li sudije i tužioce strane ili nećemo da im produžimo mandat kao što su radili dosad? Ima jedan broj ljudi koji kažu *nećemo*, ima jedan broj ljudi koji kažu *hoćemo*, jedan broj ljudi dobronamjernih koji kaže *hadje da probamo*, da ih ko biva ubijedimo. ... Ova je priča o sudijama i tužiocima, ovo nije o organizovanom kriminalu, ovo nije čak ni o ljudima koji su direktno bili izvršiocima u počinjenju ratnog zločina. Ovo je, ustvari, o političarima koji su ogrezli u kriminalu i koji su pokriće za ovo.

Vidite, navest ću vam banalan primjer, danas su pune novine jedne velike uspješne akcije zajedničkih policijskih snaga, čak i susjedne države Srbije, policijskih snaga u BiH, interesantno, SIPA nije bila uključena. Zašto? Pa zato što se radilo o drogi i zato što je čovjek u SIPA-i zadužen za drogu bio čovjek koji je dogovarao preko telefona kome koliko, 45 kila i 50 kila, da da. E sad, pazite, ja sam se interesirao jutros, baš zbog ove tačke dnevnog reda, i da li je tužilac stranac ili domaći. Interesantna stvar, rekli su mi da je tužilac domaći čovjek, čak je iste nacije kao ovaj visoki pozicionirani dužnosnik koji prima platu da se bori protiv kriminala, a ustvari je koristio poziciju da bi mogao ustvari da bude šef ili ključna karika u tom lancu.

Dakle, kad je u pitanju obračun sa kojekakvim kriminalcima, pravim kriminalcima, klasičnim, koji diluju drogu i slično, ne trebaju nama stranci za to, vidite da naši ljudi hoće. Ali kad treba postaviti pitanje od Lagumdžije do Dodika, Tihića, Čovića, Silajdžića, treba li odgovarati, onda za to trebaju stranci. To da budemo jasni, za to trebaju stranci. I zato je 15 ljudi dovoljno. Da smo bogdo, da ste podržali 'Zakon o oduzimanju opljačkane imovine' u kojem smo tražili da se prvo vrh države, od mene pa nadalje, provede kroz taj zakon, ne bi nam trebali sad strani tužiocima, jer bi taj zakon prije nekoliko godina pročešljao vrh države politički, pa bi vidjeli gdje ste.

Dakle, ovaj zakon, gospodine ministre, ja zaista se zahvaljujem Vama što ste nam dali ovo obrazloženje, pardon, obrazložili zakon, a niste nam dali obrazloženje koje ovdje stoji. Od ovog zakona je gore samo obrazloženje. A obrazloženje je takvo da ustvari govori da ovaj zakon treba usvojiti upravo u formi koja garantuje opstanak stranih tužilaca i sudija. U oba obrazloženja, i za Sud i za Tužilaštvo, stoji osnovni argument, pazite, osnovni argument da ljudi neuki koji nisu čitali ne znaju. Znači šta je osnovni argument? Osnovni argument za prestanak

međunarodnog prisustva u Odjelu za organizirani kriminal, kako u Sudu tako i u Tužilaštvu, odnosi se na troškove prevođenja i trajanje postupka u vezi s poslovima prevođenja. Pa koga oni ovdje prave budalama? Mi ovdje pričamo nešto tamo-vamo, a ljudi zbog ovog prevođenja neće strane tužioce. To piše, to mi treba ovdje da usvojimo, u oba obrazloženja to piše. Ko biva, eto, ovo prevođenje, to oni kao štede. S druge strane, s druge strane u obrazloženju piše, gospodine ministre, obrazloženje (prvi, drugi, treći, četvrti, peti, šesti) sedmi pasus u obrazloženju za Sud, a pasus, (prvi, drugi, treći, četvrti, peti, šesti), izvinjavam se, šesti pasus za tužioce, iste ste pasuse koristili u oba obrazloženja oba zakona, samo u jednom šesti, u drugom sedmi, jer ste kod tužilaca izbacili sve, i ratni zločin i organizovani kriminal, kod sudija ste ostavili samo apelaciju za ratni zločin pa se zato postavlja, ali u oba je isti, isto obrazloženje.

Pazite sad ovo, kad se odbija tužilac, kad se odbija u zakonu da tužilac? Pardon, u Sudu, ... izvinjavam se, Zakon o Sudu, obrazloženje kaže: 'Tužilaštvo BiH smatra neophodnim opstanak međunarodnih tužilaca u oba posebna odjela.' Ne znam što je to obrazloženje za Sud, ali nema veze. Ali ovi argumenti imaju smisla, dakle ministar kaže da ovi argumenti imaju smisla, ukoliko se istovremeno omogućiti opstanak međunarodnih sudija u oba posebna odjela. Pazite, ne razumijem šta sad kaže. Mi ti ostavljamo, mi bi ti ostavili ovog, a pošto smo ti već rekli da ti ovog nećemo ostaviti, onda ti nećemo nijednog, jer mogu samo obojica. Dakle, ovdje neko nekog, izgleda da je ovo pisano s namjerom, valjda se, ja ne znam šta ste vi naučili da ovo ne čita niko. Dakle, ovo je na elementarnom nivou, elementarnom nivou. Ovo treba, što kažu, ovo su vam trebali vratiti iz nekih drugih službi da ne dođe do ministra, a kamo li do Vijeća ministara.

Da zaključim, da se ne lažemo, da su kojim slučajem gospoda iz, recimo, za početak, iz dvije vladajuće stranke, za početak dvije, jer ove druge još nisam vičan gdje su, za dvije vladajuće stranke koje su se sastale u Beogradu, da su kojim slučajem zaista, da zaista hoće ovo što nam ovdje prodaju, da hoće da se ovo prebaci na domaće, pa onda bi se na vrijeme kad se u budžetu tražilo da se ojača u budžetu prisustvo za domaće sudije i tužioce, i to prije skoro godinu dana, i kad smo pravili rebalans budžeta zbog MMF-a itd., mogao se ugraditi ovdje, vrlo hladno, dodatni prostor za tužioce. Eto, ... pa da nas ne pravite toliko ludim. Ko biva, otići će ovi stranci, pa evo mi ćemo naše ljude na vrijeme ... Ne, da budem vrlo jasan, ovim se pokušava ukinuti Sud i Tužilaštvo. Ovim se pokušava ukinuti Sud i Tužilaštvo, a ne, ovo čak nije ni priča o strancima, ovo je priča o ukidanju Suda i Tužilaštva. I zato sam ja skloniji ..., uvažavajući ovo što je gospodin Džaferović rekao, da mi ovo fino odbijemo i da tačno kažemo: znamo mi da odbijanje ovoga znači da 31.12. ostajemo bez stranih tužilaca i sudija, mi to znamo. Ali vidite šta ćete uraditi, ja zato, pokušajte napraviti procjenu, gospodo iz vladajuće koalicije, ja ne mogu preuzeti na sebe to. Šta ako vi sada prihvatite? Evo i mi ćemo vam dati ruke *za* da prođe u prvom, u prvom prolazu, ako vjerujete, ako vam treba i ta šansa. Ali preuzmite onda odgovornost na sebe, šta ako to padne u drugom čitanju? Ali eto, tad haman Nova godina, idu božići, nove godine i sve ostalo, u to i Kurban-bajram, tamo-vamo, eto ti ga ne može. I šta onda, šta onda? Je li bolje danas udariti tačku, Berize, na ovo, jer ne ide? Tu procjenu trebate napraviti. Jer nećete dobiti glasove od ljudi čiji šefovi se plaše tužioca i ovog suda koji će ih staviti tamo gdje im je mjesto. O tome se radi, o tome se radi. Što meni ne smeta tužilac, ni domaći, ni stranac, ni sudija? Što? Što mi ne smeta? Što Berizu ne smeta? Što? Što, što, kako to baš da smeta HDZ-u i SNSD-u, eto kako to baš? Kako baš njima? Čak nema ni hrvatsko jedinstvo. Vidim, Ljubiću vidim ne smeta, čudilo bi ... da Ljubić ima s tim problem, ali eto.

Dakle, gospodine Belkiću, ja pozivam sve ljude da glasaju po savjesti, jer po političkim opredjeljenjima vi nemate prolaz za ovo, po savjesti ima prolaz za ovo, po savjesti, ali ovdje će pasti ovo zbog političkih opredjeljenja. I bolje je na vrijeme jasno reći o čemu se ovdje radi. Mene je prije godinu dana, gospodine Belkiću, strani tužilac ispitivao, mene, jer sam bio osumnjičen u procesu Dobrovoljačke. A tamo sam bio zarobljen i razmijenjen. Nije mi smetalo da odem kod tužioca. Što? Čovjek nije informisan, sad je bolje informisan. Pa šta fali, nisam ja rekao da je to protiv mene, niti sam se pozivao na imunitet, niti sam lajao na strance ili domaće, potpuna glupost. Čovjek me kao zarobljenog ispitivao u prvoj rundi da eventualno protiv mene digne tužbu, pa šta, šta je sporno. Odeš - dobar dan, dobar dan - tako bilo i molim lijepo. I nikakav problem nema. Zato bih vas ja molio da vi, a mi smo spremni o tome razgovarati sa svima onima koji žele da ostanu, strani tužioc i sudije do daljnjeg za organizovani kriminal sa političkim pokrićem, eto svedite samo zato, samo na to svedite, i ratne zločince koji imaju političko pokriće.

I time ću završiti. Zašto ne vjerujem domaćim sudu i tužilaštvu u slučajevima sa političkim pokrićem? Zato što ovaj parlament nije imao snage čak ni da digne jedan elementarni gest pokazivanjem da smo nešto naučili da digne ruku za rezoluciju koju je Denis Bećirović predlagao, koju je usvojio Evropski parlament o fašizmu, o genocidu i onim dokumentima koje je usvojio Evropski parlament i Američki kongres. Da je ovaj parlament to usvojio, mi bi možda mogli i povjerovati da ovdje ima političke volje da se krene u obračun sa zločincima i sa kriminalcima sa političkim pokrićem. Ali pošto ovaj parlament nema snage to da uradi,

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme, Zlatko!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

mi ne vjerujemo da ima snage za ovo. Hajde, Berize, eto pošto je vrijeme, bolje da zašutim, možda sam više rekao nego što treba.

Hvala lijepo u svakom slučaju.

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam bio vrlo strpljiv, evo dvije minute preko, gospodine Lagumdžija. Idemo na replike, Milica Marković. Bit će sad prilike, idemo na replike.

MILICA MARKOVIĆ:

Nije, gospodine predsjedavajući, replika nego netačan navod na izlaganje gospodina Lagumdžije, koji je rekao da ovdje neki neće podržati ovaj zakon iz razloga što bi pojedini političari iz nekih pojedinih stranaka bili ili su već predmet procesuiranja tog suda. U tome Vas, gospodine Lagumdžija, demantuju činjenice koje su proizveli sudije i tužioc koji rade u Sudu i Tužilaštvu BiH, a to je sljedeće: da su predmet procesuiranja do sada u Sudu i Tužilaštvu BiH bili Mirko Šarović, bio je Dragan Čović, bio je Mladen Ivanić i, evo, u posljednje vrijeme se pokušava da bude procesuiran i da bude predmet njihovog rada i gospodin Milorad Dodik. Nismo do sada čuli da je jedan političar ili dosadašnji vršilac neke izvršne funkcije, ministarske, premijerske funkcije, da je bio procesuiran u Sudu BiH ili eventualno da je bio osuđen, što se

dešavalo sa ljudima iz RS-a. Da ostavimo sad na stranu politiku, Vi ste uzeli politiku kao primjer, evo ja ću Vam uzeti drugi primjer: Odjel za ratne zločine. Da je taj sud profesionalan, da je nepristrasan i da radi bez ikakvog uticaja i pritisaka u svom radu iz Federacije BiH, da radi svoj posao, demantuje ih činjenica da je mnogo presuda i mnogo godina osuđenih ljudi na zatvor i zatvorske kazne bilo upravo kod slučajeva iz RS-a. A da nisu nakon tri, sad u septembru će biti tri godine, kako je pokrenuta i predata tužba protiv Atifa Dudakovića za zločine koje je počinio u BiH, niko do danas nije mrdnuo prstom za to. I vjerovatno je taj njegov predmet prekrila prašina u nekoj ladici u Tužilaštvu BiH, niko i ne misli o tome. Dakle, da je to, da ste Vi u pravu i da je taj sud tako nepristrasan i profesionalan i da dobro to radi, i mi bismo danas podržali ovdje ovaj zakon bar u prvom čitanju. Ovako, ovaj zakon će biti osuđen da propadne, i to je bolje da jedni drugima to priznamo i kažemo, jer ovakav kakav jeste sa tih 14 ljudi nama iz RS-a ne treba zato što nemamo povjerenje u tu instituciju BiH i zato što se do sada pokazala neefikasna i nikakav rezultat nije dala ovoj državi i ovom društvu.

I ... moj kolega Jovičić je mnogo toga rekao, ali nije rekao jednu ključnu i glavnu stvar koja je javnosti poznata od prije dva-tri dana, ne da nećemo podržati njihov ostanak u BiH nego ćemo u priči koja će se otvoriti o ustavnim reformama SNSD tražiti da potpuno bude anuliran rad Suda i Tužilaštva BiH kroz ustavne reforme i kroz priču koja će uslijediti i eventualno i mi vam to otvoreno kažemo: to nije nikakva tajna, to je bio zvaničan stav SNSD-a koji je dat u javnosti.

BERIZ BELKIĆ:

Ma možda ćete tražiti i da se prekriži ime BiH, da je nema na mapi, ali eto, idemo dalje.

MILICA MARKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Pa evo, naravno, za očekivati je, to je procjena.
Slavko Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma replika na izlaganje samo jednog dijela uvaženog profesora Lagumdžije zaista kao visprenog i, rekao sam, sposobnog političara. Ma nema tog političara i predsjednika stranke, ne znam ni ja koga bih ja zastupao osim sebe. Ja prvo moram sebe zastupati. Jer ja sam žrtva bio rata, tražio sam bezbroj puta u ime nesrećnih ljudi i jedne i druge strane, mogu li ljudi u RS, evo reći ću, kao srpski narod, slušati svako veče portparola Tužilaštva i nemojte da mislite da pravim karikature, ne daj bože da se kome rugam, govorim izvorno: 'Tužilaštvo neće saopštavati ništa, ništa, istrage su u tijeku.' Razumijem ja šta je to, ali evo neka jednom kažu srpskom narodu sve što ste donijeli ovdje ovo je laž, sve što optužujete bilo koga vi lažete, sve što ovo donosite nije tačno, svi procesi koji trebaju da se otvore ili ne otvore vi ste jedini krivi za ovo i ovo, govorite laži, neistine i rušite državu BiH, neka osude i optuže mene. Neka jednom izađu i kažu, gospodo,

imam evo i prioriteta, i to ćemo prihvatiti, ali hoćemo li čekati još narednih sto godina, ako sad imamo rezultat da 1.118 godina su dobili Srbi, i ne branim ni jednoga ko je počinio zločine, odmah da bude jasno. Ma samo je optuženo ili presuđeno pravosnažno i dodijeljeno, ne znam tamo, 30, 40 godina, i to, pazite sad ovo, da imam ja povjerenja u njih, a svaki je donio uvjerenje da je neuračunljiv. Pa kad je bio neuračunljiv, što nije ubio babu i majku svoju, a ne Srbina ili Srbina što nije ubio svog tatu i mamu, a ne Bošnjaka ili Hrvata.

Dakle, ja nisam ni sudija ni tužilac, niti vršim pritisak, ali vam ovdje kao kolegama govorim i govorio sam nismo iskreni, ne mogu ostati iz prostog razloga što nemamo povjerenja jer nijedan proces na tom sudu nisu otvorili. I ovo je uzaludna priča sa kojom ćemo se boriti. Ne mogu svojim logorašima izaći na oči i porodicama poginulih i borcima.

BERIZ BELKIĆ:

Ja ne znam zašto se mi iscrpljujemo, evo prema ovim najavama očigledno je zakon neće proći.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ

Neće, naravno.

BERIZ BELKIĆ:

Eto tako. Hajmo dalje, Vinko Zorić, replika.

VINKO ZORIĆ:

Ja sam samo htio kolegi Lagumdžiji replicirati, u smislu da kad je govorio o hrvatskom jedinstvu, pogledao je prema meni i kolegi Ragužu. Dakle, ovo nije pitanje nacionalnog jedinstva, mi ćemo sigurno i ja i kolega Raguž biti dio hrvatskog jedinstva kad se bude raspravljalo o stvarima bitnim za nacionalne interese hrvatskog naroda u BiH i voljeli bi da tada budu i svi Hrvati u ovom domu i u drugim domovima. Čini mi se da je spominjao i kolege iz Doma naroda ovdje, ne znam u kojem kontekstu, nisam ga razumio, ali ovo je pitanje stručno i pitanje pravosudno, i mi ćemo se svakako izjasniti o tome i ne znači da nemamo svoj stav ako nismo danas raspravljali o tome.

BERIZ BELKIĆ:

Selim Bešlić, replika.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa, ja sam se bio javio za diskusiju, međutim, pošto su već neki diskutovali, a gospođa Milica je upravo rekla jednu tezu oko Suda i Tužilaštva BiH, htio sam samo da repliciram, utoliko da kažem da i predloženi zakon, koji je ovdje dat, dokazuje i pokazuje da nije u postupku i da faktički ide ka tome da se smanji broj tužilaca i sudija u Sudu i Tužilaštvu. Jer u finansijskim sredstvima, pogledajte u oba zakona je rečeno, ako znači ode tih 15 sudija i tužilaca, kaže se da neće biti potrebna nikakva dodatna sredstva, što drugim riječima znači, gospodine ministre - je li to znači da će Sud BiH odmah da zaposli novih 15 tužilaca ili neće zaposliti, pošto nisu predviđena finansijska sredstva? Ja mislim da smo u pravu u tome da faktički Sud BiH ostaje

krnjav i da će Sud i dalje ići, ja bih rekao, u stagniranje, a ne u procesuiranje svega onoga što ... Prema tome, ovaj podatak o finansijskim sredstvima sa politikom odlaska bilo kog dijela, bilo iz kog dijela stranaca, morao bi biti potkrijepljen povećanim finansijskim sredstvima i izdvajanjima. Mislim da bi bolje bilo kad se raspravlja o ovom zakonu da je rečeno ... odlaskom svih stranaca, finansijsko stanje u Sudu i Tužilaštvu mora da se dignu za toliko i toliko. Jer to je, na kraju krajeva, finalni pokazatelj opredjeljenja ovog parlamenta, ja jesam zato da kažemo da nam treba 50 sudija i tužilaca, ali onda u ovom finansijskom planu ne može ova stavka stajati da nema troškova i da nema finansijskih potreba za ova dva zakona.

Mislim, to je bila samo ta replika koju sam htio u diskusiji da kažem.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine Belkiću, ja ću samo kratko iskoristiti svoju priliku za repliku na nekoliko ljudi koji su našli za shodno da mi repliciraju. U nekim od tih replika je zaista samo potvrđeno ono što sam govorio i drago mi je, zahvaljujem se.

Želim da vrlo jasan budem. Stav naš koji smo mi izlagali iz SDP-a je vrlo jasan. Mi moramo učiniti sve da 31.12. ove godine se pozdrave, čestitaju Novu godinu jedni drugima sudije i domaći i stranci i da se ponovo vide u januaru zajedno, i onda da nastave taj posao, to je naš cilj. Kako se do toga dolazi? A zašto to govorim? I zato što međunarodna zajednica svojevrjemenom, kad je pozvala međunarodne sudije i tužioce, imala je određeni cilj i određenu misiju. Taj cilj, ta misija, ta svrha nije ispunjena, to je jedno. Drugo, u međuvremenu se cilj i ta misija proširila, jer su se tek u zadnjih godinu dana pojavili ljudi koji tvrde da im neće suditi ljudi te i te nacionalnosti, zato da će dobiti stranca koji sigurno nije njihove nacionalnosti. I zato što se u posljednjih nekoliko dana, sedmica, mjeseci, aktuelizirala zahtjev za ukidanjem Suda i Tužilaštva, i to je razlog više da se danas ovdje u Parlamentu alarmira javnost.

A što se tiče evidencije Srba, Hrvata, Bošnjaka, ostalih, ko je i kome suđeno u Sudu BiH? Za kriminal ove ili one vrste su suđeni ne samo ljudi koji dolaze iz politike koji se zovu Jelavić, Čavić, pardon, Čović, Ivanić, Dodik itd. suđeno je, koliko ja znam, i Hasanu Čengiću, pa je čovjek oslobođen. Suđeno je i direktoru Interpola, pa je oslobođen itd., itd. Suđeno je ljudima koji dolaze iz politike iz sva tri naroda, neki su oslobođeni, neki nisu.

I na kraju, izvinjavam se gospodinu Zoriću ako sam ga pogledao. Neću ga više gledati, ja sam samo uzeo kao ilustraciju jedinstva hrvatskog u vladajućoj koaliciji i rekao da sumnjam da Ljubić i Čović imaju iste strahove kada je u pitanju Državni sud. I drago mi je, je li, da smo to, učini mi se Martin ovdje, još jednom želim reći da sam potpuno uvjeren da nema nacionalnog interesa bilo kojeg naroda u BiH koji se može postići negirajući nacionalni interes bilo kog drugog naroda. Jer, to onda nije nacionalni interes tog naroda. I ne prihvatam da o nacionalnom interesu bilo kog naroda govore isključivo ljudi koji za sebe tvrde da su ekskluzivni predstavnici nacionalnog interesa tog naroda.

A inače, još jednom želim potcrtati, gospodine ministre Vama, i volio bih da nam Vi izađete sa prijedlogom zaključka, nekako da ovo objedinite. Ako ne, mi ćemo predložiti da zaključak bude zadnja rečenica iz vašeg obrazloženja. Ona glasi: 'Evidentni su rezultati međunarodnih tužilaca', čitaj *sudija* jer u drugom piše *sudija*, 'u radu Tužilaštva', u drugom piše *Sudu BiH*, 'što ukazuje na opravdanost predloženih izmjena, odnosno produžetka njihovog mandata'. Vjerovali ili ne, to piše u obrazloženju. U obrazloženju ovog zakona piše doslovno ova rečenica. Ja Vas molim da od vašeg zakona i obrazloženja izađete kao kompromisno rješenje da mi danas damo podršku ovoj Vašoj zadnjoj rečenici, što se potpuno slažem, i da onda na tom tragu nađemo formulu kako da iz ovoga izađemo.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Milorad Živković, replika, netačan navod.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, želim da kažem da je lažna dilema da li je neko iz SNSD-a *za* i *protiv* ovoga zakona da bi štitio bilo koga u ovoj državi u vezi sa organizovanim kriminalom i počiniocima ratnih zločina. Ovdje morate da shvatite da mi u RS-u imamo osjećaj da u Sudu i Tužilaštvu BiH, pogotovo kad se tiče učešće i rad međunarodnih sudija i tužioca se osjeća selektivnost, pristrasnost i da je to određeni politički uticaj i na političare u RS na veoma važne događaje koji su bili i koji trebaju da budu. Mi smatramo da politički montirani procesi koji su bili u istoriji su potvrdili ovo o čemu govorimo i da najavljeni politički montirani procesi su direktan pritisak međunarodne zajednice na nas iz RS koji odlazimo, a želimo da razgovaramo sa ostalima koji žele sa nama da sjede u vezi sa ustavnim promjenama. I zbog toga, a to je jedan od razloga, ne želimo njihovo prisustvo, ne želimo taj pritisak i ne želimo politički montirane procese.

BERIZ BELKIĆ:

Vraćamo se prijavljenim za diskusiju. Imamo još dvoje prijavljenih za diskusiju.
Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Evo vidite da su različita mišljenja, odnosno podjeljena, samo zavisi u kom procentu oko toga da li je potrebno da strane sudije ostanu ili ne ostanu po isteku ovog svog mandata dalje u BiH. Gospodin Izetbegović reče da nije dobar nagli prestanak angažmana tih sudija, nego da je to potrebno postepeno kao uvoditi i postepeno ih izvoditi iz pravosuđa BiH. A ja bih rekao da to i nije nagli prestanak, zato što su oni imali pet godina mandat i znali su kada je ovaj zakon donesen da im je mandat na tih pet godina i u tom vremenu su trebali da naše pravosuđe instruiraju onako da mogu posle njihovog odlaska da rade kako bi trebalo da se radi u jednoj zemlji koja teži da uđe u EU a znate da nema ni priče o tome ukoliko još uvijek o ovakvim krupnim i važnim institucijama imamo strance, jel to nam je i rečeno da moramo imati uslove da se stranci povuku iz određenih institucija kako bi BiH mogla samostalno da funkcioniše i da uđe u EU. To mi dođe nekako kao pomažemo nekome da preživi, a nismo ga naučili kako da radi da bi preživio.

Veća bi logika bila da su stranci na čelu tih pravosudnih institucija nego da ostanu u njima a da nisu na čelu i onda se postavlja pitanje koja je to svrha. Evo u članu 1. pa stav (4) ili tačka (4), kaže se: 'Vijeće Odsjeka I Apelacionog odjeljenja čine domaće i međunarodne sudije. U svakom vijeću Odsjek I Apelacionog odjeljenja može učestvovati samo po jedan međunarodni sudija.' E šta se time sad htjelo? Da ima tek tako međunarodni sudija i da ima paravan za ono što se tamo dogovorilo. Da mi je bilo ... biti prisutan da vidim kako bi oni tamo na tom apelacionom vijeću dogovarali i glasali itd., itd. Čini mi se više da je to samo radi nekakvog paravana da je bio tu i međunarodni sudija i da je to sve onako kako bi Bog zapovijedao i bilo je.

Kaže se u obrazloženju da su 'evidentni rezultati međunarodnih sudija u dosadašnjem radu'. Ljudi moji, morali su biti rezultati. Jel da nije bilo rezultata, neko bi do sada reagovao, ali isto tako su i rezultati iza domaćih sudija, jer smo kroz, kako je neko rekao, već kroz ovu informaciju, čini mi se gospodin Lozančić, i mi to ovdje čuli i riječi hvale itd., itd., i nismo im mi mnogo toga ni u suprotnom rekli da nisu baš imali i određene rezultate. Međutim, sad je pitanje koliki su ti rezultati. Jesu li ti rezultati takvi da je naše pravosuđe spremno dalje da funkcioniše bez njih na osnovu onih pet godina u kojima su oni bili prisutni i mogli da instruiraju naše pravosuđe i da ono sada samostalno radi i da i u toj oblasti ispunimo uslove za ulazak u EU?

Neko reče da se zalažu neki ovdje da BiH ide u EU, čini mi se gospodin Remzija Kadrić ... pa kao preko Beograda. Čini mi se da je nama cilj da mi uđemo u EU i meni lično nije uopšte stalo da li mi možemo, ako možemo, u što kraćem periodu da uđemo u EU, to bilo ili preko Beograda, ili preko Zagreba, ili preko Sarajeva, ili preko Brisela ili preko bilo kog drugog grada. Znači da su nam to zvanični gradovi granične države prijateljske koji nam pomažu da što prije uđemo u EU. To nije nikakav problem za mene preko koga ćemo mi ući u EU, ako možemo da uđemo u EU, ali čini mi se kako idemo da nam neće pomoći ni ovi gradovi na koje neko aludira.

I na kraju krajeva, gospodin Cerić je bio preko Beograda u Srbiji, i ja se nadam da je išao tamo sa namjerom da pomogne BiH da što prije uđe u EU, i da to nije ništa sporno, ništa nije čudno da se međudržavne razmjene zvaničnika, vjerskih ljudi, građana itd. odvijaju u cilju pomoći jedne države prema drugoj, a u ovom slučaju pomoći prema BiH da što prije ispuni uslove za ulazak u EU. Nadam se da je iz tog razloga i on išao tamo, a ne nekih drugih razloga. Tako da vidim da ovo raspoloženje se vjerovatno odrazilo na dosadašnju analizu rada ovih pravosudnih organa, jer smo spojili ove dvije tačke i da se može procijeniti otprilike da za sada strane sudije su na osnovu zakona koji je ranije donesen – ... u to vrijeme 2004. kad je to bilo – su evo i bile, da kažem, predmet koji nije trebalo napadati, svoje su završili. Nadam se da su ostavili traga iza sebe i da su napravili takvu klimu da iza oca može ostati porodica i dalje da živi, nego da ne ide u ambis i propast.

Toliko, i iz ovoga se može vidjeti da mi nećemo moći održati ovaj zakon, a kakva će dalje sad sudbina biti svega, dalje ćemo vidjeti.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja imam još prijavljenog Denisa Bećirovića i praktično ćemo zaključiti raspravu i napraviti ćemo pauzu od 14,00 do 15,00.

Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, smatram da je ovo jako važno pitanje koje je danas na dnevnom redu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i da je vrlo važno da BiH razvija vladavinu prava, jer bez vladavine prava nema ni ekonomske ni političke stabilnosti ni sigurnosti, niti demokratskog razvitka ove države i njenog puta prema EU.

Prisustvo međunarodnih sudaca i tužilaca je sasvim sigurno važna karika u izgradnji nezavisnog i profesionalnog sudstva u BiH, ali i u izgradnji vladavine prava u BiH. Sasvim sigurno, kada bi prošla ova namjera da se izostave suci i tužioci u Odjelu za organizirani kriminal i Odjelu za ratne zločine, prije svega, ignorisali bi mišljenje Suda BiH i glavnog tužitelja BiH. Ignorisali bi, što je također veoma važno, i Komunique Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira koji je nedavno, 30. juna, poslao vrlo jasnu poruku u kom pravcu treba da idemo kada je ova oblast u pitanju. Vrlo jasne poruke prenio nam je i visoki predstavnik EU Havijer Solana.

Dakle, danas mi treba da pošaljemo jednu jasnu poruku EU i međunarodnoj zajednici, ali i domaćoj javnosti – da li je ova država ozbiljna i da li ova država zaista ima namjeru graditi državu u kojoj će se poštovati vladavina zakona. U suprotnom, ako ne uvažimo sve ove preporuke, bojim se da ćemo imati na sceni da je pobijedila jedna pogubna politika u BiH i pogubna politička logika koja je oličena u izjavi *meni ne mogu suditi tužioci druge vjere i nacije*. Ovo je jedina država u Evropi gdje najveći dužnosnici u ovoj zemlji mogu davati takve izjave. To nigdje u Evropi više ne možete čuti, jedino je možda takve izjave moguće pronaći u vrijeme aparthejda u Južnoafričkoj Republici, ali u Evropi, u svakom slučaju, takve izjave ne možete čuti.

Međutim, ne ponavljajući sve ono o čemu je do sada rečeno u ime Kluba SDP-a, najviše sam se javio zbog jedne stvari. Naime, nije mi jasno kako je ministar pravde mogao u obrazloženju ovih zakona izostaviti tako važne činjenice, a vrlo su važne činjenice za državu BiH – kakvo je mišljenje SAD, kakvo je mišljenje EU itd. Nažalost, ministar je to svjesno ili nesvjesno izostavio iz obrazloženja. Meni nije jasno zašto, ali mislim da je to zaista krupan propust. Ovdje vrlo jasno treba reći ako nekome više nije jasno ili ako neko to eventualno nije pročitao da su podršku ostanku međunarodnih sudija i tužitelja ... uputile sve glavne međunarodne adrese. Podsjećam još jednom na činjenicu, službeno je iskazana podrška ostanku međunarodnih sudija i tužilaca od strane SAD koje su uputile diplomatski demarš, Ujedinjenog Kraljevstva i Francuske, Njemačke, Italije, sve je to dostavljeno ministru pravde.

Predsjedništvo EU je vrlo jasno iskazalo svoj stav. Visoki predstavnik je poslao pismo. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je poslao pismo i da ne nabrajam sve te važne adrese. Zašto to nije uvaženo? Da li danas neko želi u ovoj zemlji da ide u konfrontaciju s tako važnim međunarodnim adresama, mi to otvoreno danas moramo poručiti. Strane sudije, sasvim sigurno, za obične ljude u ovoj zemlji nisu problem. Za ogromnu većinu osiromašenih i opljačkanih Srba, Hrvata, Bošnjaka i ostalih – strane sudije nisu problem. Za šaku onih koji su se obogatili na sumnjiv način, strane sudije jesu problem i zato žele da se riješe stranih sudija u BiH.

Ne želim ponavljati ovo o čemu je uvaženi kolega Lagumdžija govorio, kada je rekao u obrazloženju zašto treba, šta je ovdje navedeno zbog čega ne trebaju biti strane sudije u BiH. Pa

ovo je nevjerovatno da može u obrazloženju stojati ovakva stvar, da je to isključivo radi troškova prevođenja itd. Osnovni argumenti zašto se žele eliminisati strane sudije nisu ovi, ne trebamo više ni govoriti šta su osnovni argumenti i razlozi za to. Ljudi su sada javno u replikama kolegi Lagumdžiji rekli šta su njihovi krajnji ciljevi, šta su njihove krajnje namjere, i tu više nema nikakve dvojbe.

Zbog toga bilo bi dobro da svi budemo svjesni o čemu je ovdje riječ, ovo je vrlo ozbiljna stvar, a nikako da ovdje zamaglujemo stvari ili da iznosimo neke argumente koji jednostavno ne mogu izdržati probu vremena. Pokušaj nekih poslanika u tome da govore da BiH zbog prisustva međunarodnih sudija tobože nema suverenosti itd. – je zaista neodrživ. Naime, suverenost je nešto što se podrazumijeva. Ako je neka država država, ona je samim tim i suverena; ako nije država, nije ni suverena. To kako je pitanje kvaliteta tog suvereniteta, to je druga priča, i ne bih danas tu temu otvarao.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Replika Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Ovo nije replika samo na ovo zadnje izlaganje, nego na nekoliko izlaganja koja su do sada, ali pošto sam pretpostavio da će biti razloga da prokomentiram sve njih i kroz repliku, evo sačuvao sam to za kraj.

Nakon svih ovih rasprava, znači ovdje, bez obzira kako to ko predstavljao, znači ja sam rekao u početku svoje rasprave - ovo je rasprava o pravosuđu BiH. I ovo je rasprava o različitim pristupima u organizaciji pravosuđa. Ovo je rasprava o povjerenju pravosuđu BiH. Ovo je rasprava o povjerenju institucijama BiH. Mi to možemo pakirati kako god hoćemo. Znači, ovo sigurno nije rasprava o 5 ili 10 ili 15 međunarodnih sudaca i tužitelja. Mislim da je od nekih kolega apsolutno nekorektno pominjati neke osobe koje nisu ovdje u ovoj dvorani, imaju oko sebe osoba koje bi isto tako mogli pominjati, koji su tražili da ih taj i ti suci procesuiraju, pa eto nisu odgovorili ni njima.

Znači, nema potrebe za tim, znate ... Jasan je politički ambijent u kome mi raspravljamo o ovome. Svoditi svo ovo pitanje na ministra pravde koji vam je uljudno rekao da je ovo pitanje i dio sporazuma, međunarodnog sporazuma koji je Predsjedništvo BiH postiglo sa Uredom visokog predstavnika, i Predsjedništvo neće da se bavi time. Što, gospodo, o tome ne raspravljate? Pustite ministra pravde. Čovjek vam je donio ono što – ovo je prijedlog Vijeća ministara. Ja sam rekao: apsolutno je teško braniti načela ovog zakona. Ja odgovorno tvrdim to, i ministru i bilo kome drugom, i meni i vama, znači, ali imamo mogućnost: da imamo važeći zakon bez ovog koji znamo šta je, i imamo ovo kao kompromisno rješenje, a kompromis ni jedan nije savršen. Imamo situaciju da Predsjedništvo koje je potpisnik tog ne želi da se očituje oko toga. Što ne želi, ne znam, treba njih pitati. I onda svodimo to sve, imamo situaciju u Vijeću ministara da su ovi prijedlozi zakona većinom glasova, znači nisu konsenzusom usvojeni ovi zakoni, znači kompromisom usvojeni, znači nisu savršeni. E, sad je pitanje šta hoćemo. Pitanje je hoćemo li. Ali opet kažem, ja sam o tome govorio u raspravu, nije korektno, gospodin Dragan Čović, doktor Dragan Čović, u ovoj zemlji očigledno mnogima smeta. Smeta im zato što je

sposoban. Gospodo draga, to morate ukrstiti sposobnosti svoje s njim. Nemojte se kriti iza sudova i tužiteljstava kad govorite o Draganu Čoviću. Dragan Čović se uredno odaziva na sve pozive svih sudova u ovoj zemlji i uredno izdržava tu torturu, i on to ne problematizira. Ni mi to ne problematiziramo, nema to veze ni sa stranim ni sa domaćim sucima.

Znači, očigledno je da postoji politika koja nastoji u zemlji proizvoditi i izmišljati nekakve krize kako bi se evo zadržala, ne znam ni ja, prisutnost i OHR-a i sudaca međunarodnih. Meni ne smetaju ni jedni ni drugi, ali mi u ovoj zemlji moramo preuzeti odgovornost, i u sudovima, i u tužiteljstvima, i u Vijeću ministara, i u Predsjedništvu, i ovom parlamentu i nemojmo očekivati da do vijeka neko drugi u naše ime odlučuje. Ako to očekujete, ja vam moram reći da sam razočaran, bez obzira o kome se radilo. Mi moramo preuzeti odgovornost i moramo odgovarati našim građanima za stanje, i sigurnosti, i pravne države, i funkcioniranja prava itd. I nemojte to kad nemate argumenata svoditi na nacionalni teren, jer ja u svojoj raspravi to nisam svodio na nacionalni teren, niti mislim da je to pitanje nacionalnih interesa ili neinteresa, ja sam pokušao govoriti argumentirano argumentima kako ja vidim stanje problema. I nema potrebe spominjati nijednog predsjednika stranke. Ako vam smeta, izvolite s njim se suočiti na tribinama, u dijalogu, itd. ali, uistinu, nema potrebe povodom ovih tema.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa ja mislim da mi danas treba vrlo jasno da pošaljemo poruku šta mi u stvari hoćemo. A jedno od važnih pitanja oko kojih se trebamo izjasniti jeste i pitanje, i to poslije današnje sjednice više neće biti nikakvih dilema - ko u ovoj zemlji želi da se konfrontira s međunarodnom zajednicom, ko ne želi? Rijetka su pitanja gdje ste našli ovoliku saglasnost, toliki stepen saglasnosti od strane i SAD, i Ujedinjenog Kraljevstva, i Francuske, i Njemačke, i Italije, i EU, i da ne pobrajam sve. Ljudi su ovdje vrlo jasno, jedinstveno, službeno iskazali svoj stav hoćemo li mi to ignorisati, zbog čega, zbog kakvih sporazuma koje je neko sklapao ko zna gdje itd., ili ćemo se uozbiljiti i pokušati zaista da uvažavamo stavove onih bez kojih još uvijek BiH ne može.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Ja nemam više prijavljenih, zaključujem raspravu i nastavljamo u 15,00 h.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas zauzmite svoja mjesta, ima nas dovoljno u sali da možemo nastaviti sjednicu. Gospodine Dokiću, molim Vas sjednite.

Dakle, da vas podsjetim, završili smo raspravu o tački 7. i 8.

Idemo na tačku 9.

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu BiH (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Također se radi o zakonu u prvom čitanju. Dobili ste Mišljenje Ustavnopravne komisije o ustavnom osnovu i principima. Vidjeli ste da je Mišljenje pozitivno.

Dakle, otvaram raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu BiH.

Imam prijavljene, dakle Šefik Džaferović, predsjednik Ustavnopravne komisije. Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ovdje postoje dva pitanja. Jedno je bitno pitanje, tiče se samog zakona, ovo drugo je također bitno a ne tiče se zakona, u povodu je ovoga zakona, i ja bih molio ovdje da ministar pravde, oni su predlagači ovoga zakona, do drugog čitanja, dakle precizno treba razjasniti pitanje i dati odgovore na pitanje: Šta znači oduzimanje pravobranilačke funkcije pomoćnicima pravobranioaca? Kakav je odnos, da li su oni nosioci pravobranilačke funkcije ili nisu? Jer od toga zavisi ukupan njihov položaj i, hajde sada, položaj zavisi od stepena ovlaštenja ili vrsta ovlaštenja koje oni mogu da imaju pred sudovima i drugim organima gdje zastupaju pravobranioci. A Vi znate šta to znači, ja Vama o tome ne trebam ništa posebno pričati. To je poprilično sporno pitanje i ja Vas molim da zadužite vaše službe da kada budemo na Ustavnopravnoj komisiji ovu stvar razmatrali da to pitanje imamo razjašnjeno i da se vidi da li nam je potrebno u zakonu ovoliko uvjeta i ovako stroge uvjete propisati za pomoćnike pravobranioaca. To je dakle da se to dovede u vezu sa sudovima, sa nosiocima sudske funkcije, tužilaštvima, nosiocima tužilačke funkcije. Dakle, da se stvar razjasni, ja vas molim, znam da Vi to možete, da to znate i da pomognete nama na Ustavnopravnoj komisiji da to završimo.

I druga stvar koju želim zbog javnosti da kažem. Ministarstvo pravde je ovdje predlagač, ministar sa ovim nema veze, ali kad imate instituciju koja ima šefa iz jednog naroda i ima dva zamjenika šefa iz druga dva naroda i oni se međusobno rotiraju svakih osam mjeseci i onda se donosi zakon koji uređuje pitanja funkcioniranja te institucije, ja mislim da nije logično i da nije normalno u BiH ovakvoj kakva jeste da, recimo, predstavnici druga dva naroda pojma nemaju oko toga šta se radi, a oni su članovi Kolegija, da se priprema zakon, da zakon ide u Parlament, njegove izmjene. Postoje tvrdnje ljudi iz Pravobranilaštva da pravobranilac nije konsultovao ni jednog zamjenika kada je u pitanju problematika ovoga zakona.

Kolege koje su na Ustavnopravnoj komisiji govorile da to nema veze sa zakonom, u pravu su. Nema to veze sa zakonom, ali ima veze sa tim da zakon uopće imamo ili nemamo zakon. Tako ne treba raditi u BiH. U BiH, ako ništa, bar ta tri čovjeka trebaju sjesti pa se dogovoriti, pa onda otići pa zaposliti Ministarstvo pravde, pa će onda ministar doći ovdje na Parlament i braniti zakon. Želim ovo da kažem da jednostavno takva praksa je neprihvatljiva,

bilo gdje da se radi u BiH. Oni nisu slučajno tamo. Ja sam, recimo, volio da nije uopće bilo zamjenika, da postoji samo pravobranilac i da nema rotacije. Tako sam se zalagao 2002. godine. Ali, evo, slučajno smo dobili i dva zamjenika i rotaciju. Da se vodi računa o tome, ovo više radi poruke prema Pravobranilaštvu.

Ja mislim da će moj klub danas zbog svega ovoga, evo ovdje je predsjednik Kluba, ja nemam pravo da govorim, mi ćemo se suzdržati kada je u pitanju glasanje o ovom tekstu zakonu. On će vjerovatno proći da bismo otvorili mogućnost ulaganja amandmana, pa vas molimo da nam pomognete.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro je da si siguran da će proći. Dakle, zahvaljujem se gospodinu Džaferoviću. Da vas podsjetim, mi imamo pisma i pomoćnika i tužioca i njegovih zamjenika. Iz pisma tužioca i njegovih zamjenika proizilazi, pravobranioca, pardon; iz pisma pravobranioca i njegovih zamjenika koje mi imamo ovdje proizilazi da niko od njih troje nije znao. Dakle Kolegij je bio jedinstven i oni iznose jedinstven stav da je zakon prošao mimo Kolegija. Dakle, niko nije bio, kako piše ovdje, povlašten.

Ali da idemo dalje. Momčilo Novaković, replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Evo upravo, gospodine predsjedavajući, Vi ste mi uzeli najveći dio replike. Naime, ja bih volio da negdje pročitam ili gdje piše ili gdje su zamjenici napisali da su vršene konsultacije sa drugima osim sa njima. Naime, svi smo dobili pismo upućeno Ministarstvu pravde koje su potpisali svi troje, znači. Dakle, svi su potpisali to pismo upućeno Savjetu ministara i Ministarstvu pravde kojim traže da se to skine, ova tačka skine s dnevnog reda Savjeta ministara, s obzirom da je Kolegij Pravobranilaštva BiH kao najpozvanije tijelo bio onemogućen da raspravlja o ponuđenom nacrtu. Dakle nisu bili onemogućeni zamjenici nego je bio onemogućen Kolegij. I to je ono što želim da ispravim, znači u obraćanju gospodina Džaferovića.

I kad sam već uzeo riječ da iskoristim to pa neću diskutovati, nemam ni obaveze. Ministarstvo nije imalo obavezu, mora da kažemo znači potpuno jasno da Ministarstvo nije imalo obavezu da vrši ovu vrstu konsultacija i siguran sam da kod mnogih zakona ovo ili druga ministarstva nisu vršila konsultacije kad su donosili zakone o izmjenama zakona sa onima koji provode zakon. Dakle, ovdje se radi o ljudima koji provode zakon. Naravno da bi bilo dobro i poželjno da su vršene konsultacije, ali moramo jasno reći da nije bilo obaveza da se takve konsultacije vrše.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Prije nego što dam riječ sljedećem diskutantu, gospodine Čolak imate li potrebe, ja sam čuo.

Dobro.

Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo da pomenem samo da ćemo mi podržati ovaj zakon u prvom čitanju i cijenimo da ima potrebe

BERIZ BELKIĆ:

Da se slušamo, molim vas!

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

... za izmjenama zakona, međutim, isto tako, mislimo da ne treba bezrezervno prihvatiti ovaj zakon, odnosno odredbe kako su regulisane, i u tom smislu i sugestije u kontekstu, naravno, iz stavova koji su izneseni da se prije drugog čitanja Ministarstvo očituje o primjedbama Kolegija Pravobranilaštva, i posebno i pomoćnika pravobranilaca, dakle posebnog dopisa koji nam je dostavljen i argumenata koje su oni iznijeli u svom dopisu.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Sigurno, ovisno od vašeg izjašnjenja po ovim stvarima, moguće je i amandmanima ovu stvar urediti i mislim da ovdje se može stvar prilično korektno riješiti na opšte zadovoljstvo i zaposlenih i pozicije i potrebe službe. Nije ovo bez razloga išlo prema nama.

Ja nemam više prijavljenih. Na ovaj način smo apsolvirali tačku 9.

Idemo na tačku 10.

**Ad. 10. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o službenom glasilu BiH – predlagač:
Adem Huskić (prvo čitanje)**

BERIZ BELKIĆ:

Mišljenje Ustavnopravne komisije je pozitivno o principima i ustavnom osnovu i mi smo ga dobili, ono je jednoglasno.

Otvaram raspravu.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Pa neka predlagač ode u Dom naroda i argumentira itd.
Dobro, dakle nema prijavljenih, nema potrebe. Naravno, zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o službenom glasilu BiH.

Prelazimo na tačku 11.

Ad. 11. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Radi se o Prijedlogu zakona Vijeća ministara. Ovo vas dakle upoznajem i oficijelno, tako da kažem, saopštavam. Rasprave pretpostavljam nema. Zaključujem raspravu o tački 11.

Idemo na tačku 12.

Ad. 12. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Zahtjevu poslanika Stranke za BiH za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 127. Poslovnika

BERIZ BELKIĆ:

Ovdje se radilo o Zahtjevu za hitni postupak. Također nismo postigli saglasnost u Kolegiju.

Idemo na tačku 13.

Ad. 13. Imenovanje članova Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije BiH (prijedlog Vijeća ministara BiH)

BERIZ BELKIĆ:

Da vas podsjetim, mi smo već imali ovo na dnevnom redu. Imali smo jedan izvještaj Komisije i mi smo to ponovno vratili. Dakle, Komisija je 31.8. dostavila Mišljenje i nije prihvatila prijedlog za imenovanje članova Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije.

Otvaram raspravu. Nemam prijavljenih. Ima. Oprostite, gospodine Dokiću.
Gospodin Branko Dokić, predsjednik Komisije.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, u ime Komisije reći ću samo nekoliko rečenica da je ovo rezultat glasanja. Jedan član Komisije bio je uzdržan, tri člana Komisije su podržavali listu, četiri člana Komisije nisu podržavali listu. To je ono što mogu da kažem u ime predsjedavajućeg ove komisije o ovome, a sada ću govoriti u svoje ime i u ime partije kojoj ja pripadam, PDP.

Ja nisam vidio ni jednog jedinog argumentovanog razloga zbog čega ova lista nije prihvaćena. Ovo se uklapa u jedan opšti politički scenario u BiH koji je trenutno na snazi da se blokira sve što se može blokirati. Navođenje razloga da se čeka sa imenovanjem članova Savjeta Regulatorne komisije za komunikacije dok se ne izabere direktor, u poslednje vrijeme su zaista pali u vodu i predstavljaju jednu najobičniju šarenu lažu.

Dakle, isti oni poslanci iz stranaka koje su zagovarale da se odgodi izjašnjavanje o članovima Savjeta Regulatorne agencije dok se ne izabere direktor, iz tih istih partija ministri neće da podrže izbor direktora zbog čega su ovi prethodno najavili da se blokira. To je zaista apsurd koji može da uđe u Ginisovu knjigu rekorda apsurdna. Pozadina je u nečem sasvim drugom, to je činjenica, i ja hoću na to da upozorim, ne želeći sada da elaborišem šta stoji u toj pozadini, biće prilike da se to raspravlja i ja sam ubijeden da će ovo proći tako kako je i Komisija predložila, ubijeden sam. Nisam uopšte razočaran, naprotiv. Ima razloga da i priželjkujem da bude tako.

Hoću da vam kažem sada nešto što je vrlo realno i očekujte iz RS smo htjeli da ovdje damo doprinos jednom kompromisu da se ne zakuhava politička situacija u BiH, evo, podržavajući jedan prijedlog Savjeta ministara iza koga su stali svi ministri. Ali, ja vas uvjeravam da ćemo svi biti jedinstveni na sljedećem fonu. Nastojaćemo da se ispravi jedna velika nepravda kada je u pitanju ovo vijeće, ovaj savjet koji je do sad činjen prema RS, a nametan je bio od strane međunarodne zajednice. Ko će mi od vas reći da je korektno da u Savjetu Regulatorne agencije od sedam članova samo su dva iz RS. Uvjeravam vas, mogu ovi ostati beskonačno, da sljedeća lista neće biti ovakva kako je sada predložena. Od sedam članova, ja vam napominjem, samo su dva iz RS-a. U prethodnoj strukturi Savjeta Regulatorne agencije i predsjedavajući i njegov zamjenik su iz Federacije i direktor Regulatorne agencije je iz Federacije.

Dakle, ja hoću da upozorim da ćemo zaista tražiti potpunu ravnopravnost u okviru Savjeta Regulatorne agencije i, još jednom da podvučem, izbor ili neizbor direktora, ja odmah da kažem svoje lično mišljenje: direktora je trebalo davno izabrati, ali to nije razlog zbog čega se pravi opstrukcija izbora članova Savjeta Regulatorne agencije. Da apsurd bude veći, kad su u pitanju pojedinci, osporava se kandidat, rekao bih, jedini kandidat koji nedvosmisleno ispunjava zakonske odredbe da bude član ovog savjeta. Dakle, oko ostalih je jako diskutabilno, neću sad da se izjašnjavam. Ali jedan od prijedloga koji ćemo tražiti ubuduće kad budemo o budućim raspravljali da onaj ko nam predlaže listu pojedinačno napiše zadovoljava te i te zakonske odredbe da bude tu.

Ja vas molim, ovdje ima jako ozbiljnih poslanika, pogledajte Sektorsku politiku telekomunikacija usvojenu u decembru 2008. godine, pa ćete vidjeti koliko ozbiljnih, stručnih pitanja treba da raspravlja ta agencija i onda mi recite, na stranu što ne ispunjavaju zakone neki

koji su nam predloženi, da li književnici, politikolozi, itd., mogu uopšte da učestvuju u tim raspravama, a kamoli da donose odluke. A ja vas uvjeravam da ne znaju ni terminologiju o kojoj treba da se raspravlja.

Dakle, nije prijatna, kao neko u ovom domu ko se koliko-toliko razumije u to, insistirati ću za svakog pojedinca ubuduće koji nam dođe da bude u ovoj značajnoj agenciji, koja zaista treba da bude depolitizovana i krajnje profesionalna, ekspertna – da se napiše koje to uslove zadovoljava.

Dakle, ima još nešto, budimo iskreni i kad se sve smiri oko izbora ovog saziva Regulatorne agencije, i dogovorimo se da pokrenemo pitanje promjene Zakona o komunikacijama koje reguliše pitanje izbora Savjeta Regulatorne agencije: novi savjet bira stari savjet! Pa zar nismo imali apsurdnu situaciju da su svi oni koji su konkurisali iz starog savjeta izabrani i došli su nama na listu, onih 14 nisu svi sada u okviru ovih sedam, da su oni sami sebe pozivali na razgovore, a da 20 i nešto drugih kandidata, koji su ispunjavali sve uslove, čak neuporedivo više ispunjavali zakonske uslove nego što su ovi koji su nam ovdje predloženi u okviru 14 ne samo ovih sedam, da nisu ni pozvani na razgovor. Gle, apsurdno je da jedno tijelo samo sebe bira. I ako ništa drugo, vi znate da sam ja prošli put pokrenuo inicijativu prema Savjetu ministara da se napravi usaglašavanje zakona između javne i radiotelevizijskih servisa u BiH. I evo, otvoreno ću vam reći, podržaću nešto što su poslanici Parlamenta Federacije izglasali, a nisu u RS i ovaj dom. Pa to je da Upravni odbor RTV servisa ne bira Savjet Regulatorne agencije koji je u nečijim glavama zamišljen po definiciji kao apolitično tijelo, profesionalno, nego da bude onako kako su predložili federalni parlamentarci.

Pod zaštitom nezavisnosti i profesionalnosti (ja vam odgovorno ovdje tvrdim da se u okviru ovog saziva, govorim sad o starom sazivu) radilo vrlo neprofesionalno, nedovoljno i da su se ljudi najmanje bavili svojim pitanjima. A još vas jednom molim – nezavisno od današnje diskusije, od današnjeg rezultata glasanja – uzmite Službeni glasnik i pročitajte Odluku Savjeta ministara o politici u Sektoru telekomunikacija, pa pogledajte da li o ovim pitanjima mogu da raspravljaju oni koji su po svojoj profesiji nekompetentni, koji ne ispunjavaju ni zakonske uslove, a koji su u okviru ovih 14 koji su prosljeđeni od sadašnjeg Savjeta Regulatorne agencije nama upućeni da raspravljamo o njima.

I još, evo moja sugestija, da bi vidjeli koliko se profesionalno radilo, mi imamo pravo da zatražimo, ja neću insistirati, ja znam, da zatražimo i da nam dostave listu onih koji su odbijeni, sa kojima nije obavljen ni razgovor, pa da vidite da li ti ispunjavaju uslove, zakonom propisane, da budu članovi Savjeta Regulatorne agencije.

Hvala vam, evo moje, iskoristio sam svoje vrijeme.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, ovo nije prvi put da nam profesor Dokić drži ovako iscrpna predavanja. Doduše, on na Komisiji zna biti i puno strožiji, međutim ja bih ovdje podsjetio, mada možda nema nekakvu izravnu vezu, da je na 33. sjednici Doma naroda, održanoj 23. 7.

2009. godine, odbijena Rang-lista kandidata za člana Upravnog odbora RTVBiH iz srpskog naroda tako da će se morati ponoviti postupak. Prethodno je Predstavnički dom podržao Rang-listu i predložio imenovanje Aleksandra Bogdanića za člana Upravnog odbora. Podsjećam da u ovom slučaju Parlamentarna skupština BiH imenuje članove Upravnog odbora RTVBiH s Rang-liste kandidata koju mu dostavlja Regulatorna agencija za komunikacije. Mislim, sada se ovdje podigla izuzetno velika prašina zbog činjenice da je Komisija glasala protiv liste, vidjet ćemo kakav će biti rezultat glasanja na Parlamentu, ali kažem imamo i stvari koje se dešavaju, koje sam naveo, pa bi trebali u svakom slučaju izbjegavati dvostruke aršine.

BERIZ BELKIĆ:

... prijavljenih za diskusiju. Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Nisam se bio planirao ali me je diskusija predsjedavajućeg Komisije inspirisala da moram i ja kazati par riječi. On kaže postoje neke zakulisane igre. Postoje, kolega Dokiću, itekako, krije se nešto iza ovoga hitnog pokušaja imenovanja ovog novog Vijeća RAK-a, jer još prije dvije godine vi znate da je Vijeće RAK-a imenovalo dosadašnjeg direktora Kemala Huseinovića. Vijeće ministara, odnosno predsjedavajući nikada to nije želio da stavi na sjednicu, trebalo je dvije godine, i sada odjednom pokušava se nešto hitno da se progura.

Moj je stav bio i na Komisiji i na Parlamentu: imaju dva ovdje kandidata, broj jedan Bošković i Šehić koji zaslužuju da budu u ovako nezavisnoj jednoj agenciji. Krije se to, itekako krije se ovaj dogovor šestorke iz Laktaša, rekao sam prošli put, i sada kažem, taj dvojac što je bio nekidan u Beogradu, Čović i Dodik, očito žele da preuzmu i RAK. Neko želi izgleda da sruši RAK ili da preuzme, da uzme kontrolu nad medijima u BiH, i to je taj plan. E, ne može to tako lako proći, kako vi mislite. I vi nama držite svima ovdje predavanje, a znamo da nisu čista posla. Da ne ponavljam ja te informacije o etničkom čišćenju Banja Luke, uloge Slobodana Boškovića. On nama piše neko pismo. Smatrao sam i sada kažem da takav čovjek ne zaslužuje da bude u ovakvoj agenciji.

Moj stav je bio i na Komisiji i sada je ... da glasamo, naravno, o Mišljenju Komisije. Ako ne prođe, da ide novi konkurs. Ja ne znam ko ima tamo i ko se još prijavio, što nije. Mislim da je ovo jedino rješenje da ide novi konkurs, pa neka se prijavi, da to ide ispočetka. A imamo mi Vijeće RAK-a, imamo kandidata, samo treba dobre volje, a ne trgovati i ići na to da se uruši ovako jedna institucija koje je itekako važna za državu BiH.

Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ispravka krivog navoda, gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja bih, jednostavno sam upozorio sve nas kada govorimo o drugima da ne upotrebljavamo tako jake izraze i termine kao što je etničko čišćenje. Čovjek nema nikakvu optužnicu, čovjek nema nikakvu presudu. Možemo da govorimo ovdje, ako smo već do toga

došli, o nekom moralnom političkom liku određenog gospodina kandidata, ali kvalifikovati na takav način ljude i govoriti o njima, a ništa iza toga nema, molim vas da izbacimo to iz našeg vokabulara, jer preteške su optužbe za takve stvari ako nemamo nikakve materijalne dokaze.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kolega Živković mi je uzeo dosta toga što sam htio da kažem i možda je i bolje ne nastavljati ovu lakrdiju.

Ja sam i prošli put ponudio svim poslanicima da pogledaju taj eventualni sporni razgovor telefonski koji je presretn i koji je vođen u onom periodu. I ako tamo ima išta sporno, išta sporno, onda evo ja neka se stavim na stub srama. Razgovor koji je vođen '91. godine, razgovor koji je bio na temu mobilizacije u vrijeme kada je u JNA, u vrijeme kada je bila čitava Jugoslavija, ako bi to osporavali, pa koliko ovdje ima poslanika koji su sa Radovanom Karadžićem direktno razgovarali, bili na sastancima, a ne vodili telefonske razgovore. Iza ovoga se krije nešto sasvim deseto. I dobro što kolega Bahtić to kaže, ja se nadam da ćemo mi u jednoj atmosferi drugačijoj sve to razmotriti, vidjeti i pokazaće se šta se krije iza svega toga.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje sa replikama. Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

I jednom i drugom ću kolegi istu repliku ... Znam dobro, imam puno prijatelja u Banja Luci, bio sam u Banja Luci 15 godina, znam, i to dobro, da su razasuti po cijelom svijetu, najviše u Švedskoj i Americi, i znam dobro da svi kažu da je gospodin Bošković bio taj. On ovdje priznaje u svom ... aktu, i kaže, otišao frajer '91, naravno, zna se kada je bilo. On je znači završio posao i otišao je. Ima ovdje ovaj transkript razgovora i lijepo se kaže, on je čak išao po terenu, mobilizirao, slao, nema šta nije radio. Priznao je to, ne može se to sakriti, evo to svako može da vidi da ima, ne može se to.../ne razumije se/... Smatram da takva osoba ne zaslužuje.

A da nije bilo etničkog čišćenja, jeste bilo, brate, u Krajini, u sve i jednom gradu – etničko čišćenje, klasično etničko čišćenje i logori. I taj čovjek je učestvovao, zna se, krizni štabovi, i taj čovjek je bio ... blizak mom prijatelju pokojnom Radiću koji je u to doba učestvovao u Općini Banja Luka. A je li ga to još ... tužilaštvo, nije. Zna se, mi tamo, ko je tamo živio, šta je ko radio, kako ko izišao, kako je ...

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje s replikama. Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, nismo uvažili ove apele da na ovoj stvari ne idemo u ovakvu vrstu replika, ali zaista, kada se upotrebljavaju ovako teške riječi i ako je prošli put elaborirano to za čovjeka, ali dobro, ovdje može svašta da se kaže. Iako smo danas imali raspravu o tim tužiocima, sudijama i svemu, ja ne vjerujem da je iko tim ljudima išta dostavio za ovog čovjeka, evo koristi se i za ovom govornicom. Ja ne vjerujem, kolega Bahtiću, da ste Vi i na jednom drugom mjestu progovorili išta ružno za ovog čovjeka, niti ste bilo kome šta kazali da nađe nešto što je sporno, na šta ste imali pravo. Znači, to se sada koristi u političke svrhe, ali dobro, vi koristite to pravo, mada mi nije jasno kada ste vi to u Stranci za BiH postali eksperti za medije.

SADIK SADO BAHTIĆ

/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ:

Pa ne znam kada ste vi to postali ekspert za medije, da li od onog mlaćenja tamo kada je bilo? Pa mislim da niste najpodesnija osoba, niste najpodesnija osoba u BiH koja bi o ovim stvarima i koja bi formirala medijsku sliku i ostalo, da budemo korektni, jer ste sada uzeli za primjer čovjeku da mu prebrojavate kako i šta je bilo, pored institucija koje postoje zato da to prebrojavaju i koje vam mi ne sporimo. Vjerovatno, kada bih ja sada predložio tog tamo novinara što ste ga šutnuli da i on uđe u to Vijeće, Vi bi se protivili, bunili. Znači, mislim kada je u pitanju RAK, Vijeće i mediji da bi Vi trebali malo se udaljiti od te teme i da ima neki pozvaniji koji bi možda trebali da, hajde, morališu na tu temu. Ja ovo Vama dobronamjerno kažem jer znam da Vas čekaju ovi iz SDP-a, oni znaju tog čovjeka, znaju sve i oni čekaju da Vi, samo eto ovog puta smo morali mi da reagujemo na te stvari. Zato kada kažem da ovi ljudi su radili ozbiljan posao, rušenje je ono što vi predlažete da ne izaberemo, to je valjda rušenje institucije i ulazak u neke neizvjesne vode. I što se nas tiče, tu je profesor Dokić potpuno u pravu, postoje od drugih namjere i oni neka objasne, ovi koji to ruše, ne mislim da mi to trebamo objašnjavati. Mi smo spremni to da završimo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja bih vas malo zamolio, samo malo gospodine Bahtiću, ima već dvije replike prije tebe, pa bit će još pet, ja bih vas zamolio, stvarno ovo nema nikakvog smisla, ovo ne vodi ničemu, nikakve koristi od ovoga nema.

Ali evo, idemo redom. Momčilo Novaković. Mislim, ako hoćete ko će bolji umjetnički dojam ostaviti, da zakažemo jedno sat vremena pa da se dobro isvađamo, i da onda nastavimo raditi.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvažavam sugestiju, predsjedavajući.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala lijepo.

Molim vas, odustanite obojica. Gospodine Dokiću, gospodine Bahtiću, odustanite od replika da idemo dalje.

SADIK SADO BAHTIĆ

/nije uključen mikrofoni/

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, samo izvoli, evo ti odmah pet minuta. Izvoli.

SADIK SADO BAHTIĆ

/nije uključen mikrofoni/

BERIZ BELKIĆ:

Ne, ne, izvolite. Na redu ste, izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem. Odustajem od replike.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Gospodine Dokiću, i Vi ste odustali? Hvala.

Idemo dalje. Imam za diskusiju prijavljenog gospodina Huseina Nanića.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

BERIZ BELKIĆ:

Nema više replika, ne dam nikome repliku i zdravo. Gospodine Naniću, izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se na prilici da nešto kažem. Mislim da je gospodin Dokić i kao predsjednik Komisije upravo svojom diskusijom, svojim načinom prenošenja izazvao ovo što jeste i potpuno opravdane reakcije.

BERIZ BELKIĆ:

Ne daj se izazvati.

HUSEIN NANIĆ:

Trudit ću se da ne izazovem ja replike. Ovdje ja sam čuo puno prijetnji od gospodina Dokića kako nešto neće dozvoliti, kako je nešto urađeno. Čuo sam dvije stvari da se način izbora

članova Vijeća postavlja kao upitan, ovog člana Vijeća o kojem mi trebamo da glasamo, da je neregularan, da su intervjui odrađeni kako ne treba, da nisu u skladu sa propisima itd. i čuli smo sporenje bivšeg Vijeća, rad bivšeg Vijeća, njihove kompetentnosti itd. I zašto to sada dolazi?

Ja želim samo pomenuti jednu stvar i osvrnuti se na zaključak Vijeća ministara koji je donesen vezano za imenovanje direktora RAK-a. Ove su dvije stvari i, koliko god ko pokušavao da ih odvoji, one su potpuno spojene, neodvojive jedna od druge i radi se o istoj instituciji, gdje je Vijeće ministara donijelo zaključak da nije donijelo odluku o potvrdi imenovanja generalnog direktora RAK-a. I šta je dalje? I da je zaključeno da Vijeće Agencije u roku od 15 dana ponovno raspiše konkurs za izbor i imenovanje generalnog direktora RAK-a, s tim da do konačnog završetka procedure imenovanja direktora dosadašnji generalni direktor bude vršilac dužnosti. Da li to znači da nećemo dočekati, mi dvije godine čekajući, znači imenovanje direktora u proceduri zakonskoj, legalnoj, uz jednoglasnu podršku one koja je bila da ćemo dobiti novo Vijeće RAK-a koje će postupiti po ovom zaključku Vijeća ministara. To je, gospodine Dokiću, opstrukcija, Vi ste majstor zamjene teza, to je opstrukcija.

Ja nemam povjerenje u predsjedavajućeg Vijeća ministara da želi da završi ovo u skladu sa zakonom. To pokazuje svakim svojim potezom i zbog toga nisam mogao kao član Komisije dati podršku ovom načinu. Ima još zaista puno ovdje argumenata da se iznose, međutim evo, ne želeći da izazivam replike, stat ću na ovome što sam rekao do sada.

BERIZ BELKIĆ:

Za diskusiju se prijavio gospodin Lozančić.

BRANKO DOKIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Diskusija?

BRANKO DOKIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Nema replika, replike sam završio. Nema. Sjedite, gospodine Dokiću, završio sam replike. Sjedite, gospodine Dokiću, nema replika više, nije bilo ni za Bahtića, nema replika o ovom pitanju.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, prije nego što počnem o dnevnom redu i o ovoj točki dnevnog reda, želim vam svima prenijeti tople pozdrave doktora Dragana Čovića i želje za uspješan rad ovog parlamenta.

A sada o dnevnom redu. Mi smo prije polaska na ovu ljetnu stanku imali ovu točku na dnevnom redu. Ona je prošla svu proceduru. Ovo radi podsjećanja ili stenograma, ja znam da sve znate. Radi se o jednoj od neovisnih regulatornih agencija koje postoje u BiH i koje su nekada davno bile nekakav preduvjet za nekakav iskorak prema našim evropskim integracijama i za ocjenu nekakvog napretka BiH na njenom putu demokratizacije i putu općeg napretka. Prošli put smo, po meni, neopravdano odgodili izjašnjavanje o ovom prijedlogu. Ja uvažavam svačije pravo da o prijedlogu misli šta god hoće, ali mislim da nemamo pravo odgađati izjašnjavanje. Znači, mi imamo pravo izjasniti se o ovom prijedlogu i ovaj prijedlog možemo prihvatiti, možemo ga odbiti. Onog trenutka ako ga prihvatimo ovi ljudi će preuzeti svoje zakonom predviđene funkcije, ukoliko odbijemo taj prijedlog oni će preuzeti svoje zakonom predviđene funkcije. I to je jedino što je u nadležnosti ovog parlamenta. Svi mi pretpostavljamo, nagađamo ili mislimo da znamo šta stoji prije, iza itd., ali ja vas uistinu pozivam da pokušamo raditi ono što je nama u zadaći. Znači, imamo prijedlog, imamo ga pravo prihvatiti, imamo ga pravo odbiti. Iskoristimo to svoje pravo.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Dokiću, ja danas zadnji put predsjedavam u ovom mandatu. Dakle, ako Vi insistirate, ja nemam ništa protiv, ja ću Vama dati repliku, ali zaista Vas molim jer ... nema kraja, vjerujte da nema kraja.

BRANKO DOKIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Pa zato ja i prekidam replike jer ne vrijedi. A gospodine Lozančiću, prenesite doktoru Čoviću uzvratni pozdrav od gospodina Belkića, diplomiranog ekonomiste.

NIKO LOZANČIĆ:
Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Molim lijepo. Dakle, idemo dalje. Zaključujem, nemam više prijavljenih, zaključujem raspravu o tački 13.

Idemo na tačku 14.

Ad. 14. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Kluba SNSD-a u vezi razmatranja na sjednici Doma Informacije o efektima (normativne, regulativne i institucionalne koristi) zakonskih rješenja kojima su prenesene nadležnosti entiteta na nivo zajedničkih organa u BiH

BERIZ BELKIĆ:

Klub poslanika je dakle ovu inicijativu dostavio. Mišljenje Ustavnopravne komisije smo također dobili. Dakle, Komisija nije podržala navedenu inicijativu.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih, zaključujem. Ima, ima, ja se izvinjavam, trebaš biti brža. Dakle, prijavljena je Azra Hadžiahmetović.

Izvolite. Je li i za repliku i za diskusiju?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Nije, izvinjavam se, malo je, ... evo izvinjavam se zaista. Ja stvarno imam puno respekta prema Inicijativa, pogotovo sa potpisom nekih kolega iz ovog parlamenta, ali ovdje neke stvari nisam mogla gotovo da razumijem. Vi imate tako jedno drastično odstupanje od naziva Inicijative i obrazloženja Inicijative. Dakle, ja bih u potpunosti prihvatila najveći dio obrazloženja, pogotovo ovaj dio u kome vi govorite da pretpostavke za procjenu normativnog, regulatornog i institucionalnog efekta koji je uslijedio kao posljedica itd., ovdje vi kažete, prenosa nadležnosti, pa se pozivate, odnosno pozovete se na metodologiju koju je utvrdio OECD. Između ostalog, i sami kažete da je ova metodologija institucionalna analiza u okviru postojećih kapaciteta kao metod sistemskog i dosljednog ispitivanja troškova i koristi potencijalnih efekata zakona i propisa.

Dakle, ako ste mislili pokrenuti inicijativu u smislu da koristeći možda čak i ovaj metod ili neki drugi, ja ću reći posebno u širokom repertoaru jedne od najmodernije oblasti makroekonomije a to je institucionalna ekonomija: procjenjuje se efikasnost institucija i uticaj institucija na rast u jednoj zemlji. Pa recimo, između ostalog, možete utvrditi da recimo 1% jačanje institucionalnih kapaciteta doprinosi 1% rast ukupnog BDP-a. Nešto slično ova metodologija OECD-a govori o tome. Dakle, obrazloženje stoji ako ćemo analizirati efikasnost, odnosno doprinos jačanja institucija na nivou države, odnosno u BiH, u smislu dakle njihovog doprinosa, odnosno da razmotrimo eventualno pitanje rada svih institucija.

Međutim, naziv vaše inicijative, koja nema veze sa ovakvim obrazloženjem, liči – sada ću koristiti terminologiju Zakona o udruženom radu, koliko se neko sjeća – kada se OUR pita kako mu funkcionise radna zajednica zajedničkih službi. Pa pošto više nema OUR-a ni radnih zajednica zajedničkih službi, mi nećemo podržati ovu inicijativu, jer u ovoj inicijativi stoji 'Informacija o efektima', pa onda navodite ovo što je u obrazloženju jako fino pozvano na konkretan metod OECD-a koji se naravno ne odnosi na prenos nadležnosti sa entiteta na državni nivo, kažete na nivo zajedničkih organa u BiH. Dakle, mi bismo podržali zaista inicijativu da razmotrimo koristeći ovaj ili neki drugi metod kako jačanje institucionalnih kapaciteta doprinosi recimo ekonomskom rastu ili približavanju evropskim integracijama itd., ili recimo da razmotrimo uopšte rad državnih institucija, efikasnost, pa da vidimo da li ili ne funkcionišu, zašto ne funkcionišu, šta im treba itd., ali ovo nećemo podržati.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, ja sam iz Vaše diskusije shvatio da vi ustvari želite o ovome raspravljati i da bi ovo moglo da bude tačka dnevnog reda nekada u budućnosti kada nabavimo dovoljno materijala da bi mogli tu tačku kvalitetno da spremimo. Ja sam to shvatio iz Vaše diskusije, a ne obrazloženje da nije u skladu sa tačkom dnevnog reda koja se ovdje predlaže. Ne mora da glasi ovako tačka dnevnog reda, ovo je inicijativa i o tome se raspravlja. I mi danas glasamo samo o tome da ovo nekada stavimo kao tačku dnevnog reda. Da li će tačka dnevnog reda da glasi ovako ili malo drugačije, to zavisi od nas kako se dogovorimo.

Istovremeno, nemam namjeru jer sam to već jednom radio ovdje i podupro sam najmanje pet veoma kvalitetnih dokaza oko toga šta su zajedničke institucije i kako to ja vidim, prema tome, nemam namjeru o tome da raspravljam. A, smatram iz Vaše diskusije Vi podržavate da ovu inicijativu pretočimo u tačku dnevnog reda nekada u budućnosti.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ispravka krivog navoda. Ja sam bila vrlo jasna, Vi imate kuršlus u ovom papiru gdje imate naziv inicijative koju pokrećete i obrazloženje. Ja kažem da dosta dijelova Vašeg obrazloženja upućuje na potrebu da se raspravlja o efikasnosti rada državnih institucija, a ne prenosa nadležnosti. Dakle, Vi biste onda morali promijeniti naziv ove inicijative. Jer ovako sročena Vaša inicijativa, opet ponavljam, liči – kad se OUR pita kako funkcioniše radna zajednica zajedničke službe.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Je li javna rasprava? Replika? Da, da, izvoli. Odosmo u SOUR, odosmo u SOUR.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da pokušam da to slikovito objasnim. Prenos nadležnosti za Tužilaštvo BiH išlo je preko potpisa premijera koji je tad bio u RS. Ja želim da o tome razgovaramo kao efektu prenosa nadležnosti takve institucije koju smo ovdje dobili. U čemu je tu problem? Jedino ako neko ne želi da raspravlja o efektu takve institucije koju smo napravili u BiH, njenog rada, i u vezi je sa prenosom nadležnosti.

BERIZ BELKIĆ:

Dvije rečenice, da pomognem. Dakle, ne radi se kad je riječ o našem pristupu ovoj cijeloj stvari, dakle mi smo spremni da raspravljamo o kapacitetu i kompetentnosti institucija BiH, ne

praveći razliku između onih koje su izvorno nastale i onih koje su nastale prenosom nadležnosti itd. Dakle, mi nismo zainteresirani za specifično bavljenje kapacitetima i kompetentnosti, odnosno efekata bilo koje vrste i samo ovih o kojim Vi govorite, mi smo zainteresirani da govorimo o institucijama BiH, sa stanovišta kapaciteta, kompetentnosti i njihovog unapređenja rada. Ali evo, dobro, ja se nadam da smo se razjasnili.

Azra, je li ti imaš, je li to treća, druga.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja sam imala prvo ispravku krivog navoda, sad je prva replika, predsjedavajući.

Kolega Živkoviću, pasus dva obrazloženja Vaše inicijative kaže: 'Poziva se na uvođenje institucionalne analize regulatorne koristi RIA u okviru postojećih kapaciteta kao metoda sistemskog i dosljednog ispitivanja troškova koristi i potencijalnih efekata zakona i propisa.' Ovo nije odgovarajuće nazivu Vaše inicijative. Ovo je odgovarajuće više ovome o čemu je govorio kolega Belkić.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje, diskusija, replika, Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Ja kad ovaj zurovski rječnik kolegice Azre prevedem, on kaže - ja sam po svaku cijenu protiv ovoga. Imam tri-četiri obrazloženja zašto sam protiv ovoga, pa je išlo prvo ovo zurovsko, pa sad ide ovo drugo koje kad mi prevedemo kaže - preneseno je kako je preneseno, nema o tome rasprave, a politička poruka je za novi prenos nadležnosti: prenesite i da znate da o tome nikad neće biti raspravljano kako to funkcioniše. E tu je sad problem što na ovaj način šaljete poruku za priču sljedeću gdje jasno stoji procedura za prenos nadležnosti. Znači vi, onima koji odlučuju o tom prenosu nadležnosti, šaljete poruku da ovo što su prenijeli da o tome nema rasprave i da je to završena priča i da evo, kako dobacuje uvaženi kolega Džaferović, da to zaboravimo. Ako je priča *ko je jamio jamio* da stanemo, onda nema dalje priče. Znači, ja to tako zurovski prevodim kako ste Vi kazali, a čini mi se da nas čeka još razgovora. Kad budemo razgovarali o novom prenosu nadležnosti, ja ću uzeti to Vaše obrazloženje, zamoliću Vas pa ću isto to samo staviti svoj potpis iza ovoga što ste Vi ... sada kazali. Ja sam očekivao, zato se mi nismo javljali, da će ova inicijativa biti izglasana, a slobodno možete učestvovati, kako je rekao kolega Živković, u kreiranju tačke dnevnog reda, ako treba upravo onako kako ste Vi mislili, kako želite, znači ako želite da se o tom raspravlja. A, ako želite da budete protiv, možete i komplikovano i jednostavno. Evo, Vi ste danas izabrali da to komplikovano kažete, da ste Vi protiv, a mogli ste jednostavno - mi ovo nećemo podržati - i nevezano za to.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje, Denis Bećirović. Tika tačke, kako se ono kaže, Denise.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja prvo želim reći da mi kao poslanici u Parlamentu BiH koji treba da uvažavaju, poštuju Ustav BiH i koji su položili zakletvu da će poštovati Ustav BiH imamo prvo problem što treba da se izjasnimo o jednoj inicijativi koja koristi neustavnu terminologiju. Naime, ovdje se govori o tome da su prenesene nadležnosti sa entiteta na nivo zajedničkih organa u BiH, takvih organa nema u ovoj državi. Postoji Ustav BiH i on poznaje samo organe BiH. Razlika između zajedničkih organa i organa BiH je velika a, ako hoćemo dosljedno, je li, da poštujemo Ustav BiH, onda prvo treba izbrisati ovo 'zajedničkih organa'. Dakle, izjašnjavamo se o ovoj inicijativi koja uopšte ustavno nije usklađena na adekvatan način.

Dalje, ova inicijativa je pokazatelj da još uvijek, znamo mi da je ovu inicijativu prvo usvojila Narodna skupština RS-a i da su poslanici SNSD-a zaduženi da to pitanje pokušaju ovdje delegirati i uvrstiti u dnevni red, međutim, treba vrlo jasno poručiti i Skupštini RS-a da prestane ići u konfrontaciju sa cjelokupnom međunarodnom zajednicom. Pa evo, i posljednji kominike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira doslovice je donio jedan zaključak koji glasi: 'da izjave i aktivnosti koje osporavaju suverenitet i ustavni poredak BiH', naglašavam ovo posebno sada, 'kao i pokušaji poništavanja prethodno dogovorenih reformi i slabljenja postojećih institucija na državnom nivou, pokazuju otvoreno nepoštivanje fundamentalnih principa mirovnog sporazuma, što je za Vijeće za implementaciju mira', kako su naveli, 'neprihvatljivo, uz jasnu poruku da to mora prestati.' Bilo bi dobro da autori ovakvih inicijativa imaju na umu i tu činjenicu.

Naravno, kada pogledate Ustav BiH, posebno član I Ustava BiH koji govori o kontinuitetu BiH, ovdje, ako hoćemo cjelovito da razmatramo, ovdje je pokušaj da se razmatra kakvi su efekti prenosa nadležnosti sa entiteta na državu. Međutim, u skladu sa članom I Ustava BiH ovdje se može otvoreno postaviti pitanje - kakvi su efekti to što je država 1995. godine dio svojih nadležnosti delegirala na entitete? Hoćemo li otvoriti i tu priču pa da vidimo i drugu stranu medalje? Međutim, jasno je da nas ovakve teme neće dovesti do pravog rješenja i bilo bi dobro da se okrenemo pravim temama, jer su ovdje i ministri i brojni poslanici krajem jula plakali i govorili da trebamo raditi u augustu kako bi ispunili one uvjete za sporazum oko liberalizacije viznog režima. Evo, imamo čak i septembarsku sjednicu, a ni jedne tačke koja je posvećena tome.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Drago Kalabić, druga.

DRAGO KALABIĆ:

Žao mi je što ne može proći. Ja sam zaista mislio da ćemo ovo prekinuti izjašnjavanjem i da će tu svako reći svoj odnos ali, ovako kako je sad govorio kolega Bećirović, potpuno isto je 90-tih godina govorio Borisav Jović. Kad god su dolazili ... zahtjevi, to se dobro sjećam, iz Slovenije, iz Hrvatske, iz ne znam ni ja, Makedonije, on se uhvati one knjige i kaže - evo vidite šta nam rade, ne znam ni ja, ovako, onako, i nema razumijevanja, potpuno je ista priča, potpuno ista priča. Svako, svačiji zahtjev tada za reformama je tada okarakterisan kao dobro, znate šta, evo potpuno je ista danas priča gdje traži se analiza efekata jedne operacije, kako hoćete, znači analiza unutar jedne države i da vidimo kako to funkcioniše. Bježanje od te priče znači da to ne

valja da to funkcioniše, da je strah od te analize, to je nama jasno i poruka je sasvim jasna. Šta je sporno onda ako ćemo analizirati kako funkcioniše, ne znam, Agencija za kontrolu hrane, šta je sporno? U čemu je sporno? Pa ćemo se dogovarati oko ocjena je li to funkcioniše, bilo da to bolje opštine organizuju ili država. Je li se neko plaši te rasprave da kažemo da li bi kontrolu hrane na tezgama radili bolje, ne znam ni ja, opštinski, županijski, kantonalni ili kako hoćete? Ali ne, i mora doći iz Sarajeva na onu tezgju. Ako ne dođe on, nema, nema nam života. Mi smo tu analizu tako vidili, strah od te analize daje mogućnost ovima koji dobro se snalaze u ovoj cijeloj priči, koji su po agencijama, koji su svugdje, i vi njih na ovaj način štitite od bilo kakve analize, njima je dobro, njima je dobro. Na ovaj način vi ih štitite, nisam vas džaba uporedio, ista slika, isto stanje je bilo. Tako se i dan-danas svaki zahtjev znači za analizom pojedinih procesa i strah od te analize doživljava na ovako vrlo nizak način, da ne budem grublji, kao zahtjev za, ne znam ni ja, rušenjem države, za rušenjem. Zaista nema smisla. Znači, postavljanje svakog pitanja ono što je završeno to je Sveto pismo, to se ne otvara, čim izađete na ulicu ljudi nam kažu da to ne funkcioniše, da to nije dobro i da smo mi odgovorni da to analiziramo. Hajmo u analizi sučeliti argumente pa neka oni budu jači i kažu da to smo uradili dobro, uradili smo ispravno, pametno i mi bi to opet uradili. Ili ako pokaže se da nešto ne funkcioniše, hajmo razgovarati kako, kako možemo napraviti da to funkcioniše. Ali bježanje od bilo kakvog razgovora je poruka da je nekoga strah od toga.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Denis Bećirović. Jesam li dobro ja ovo vidio, Denise?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Kolega Kalabić i ja smo prethodnih i mjeseci i godina imali niz rasprava i polemika oko nekih otvorenih pitanja pa, između ostalog, i o onome šta se događalo 90-tih godina, pogotovo početkom 90-tih godina prošlog stoljeća. No, drago mi je da je evo u trećoj godini mandata gospodin Kalabić javno priznao da je Borisav Jović vodio štetnu politiku, što sam ja tvrdio i do sada. A gdje je on našao paralelu između tog stava i ovog, to je sad drugo pitanje. Gospodin Kalabić kaže da želi preispitati šta je to što je sa entiteta preneseno na nivo države i kakvi su efekti toga. To je legitimno pravo da Vi to tražite, ja nisam ništa drugo rekao osim što sam rekao da potpuno legitimno je i moj stav i opredjeljenje nekih drugih poslanika da razmatramo pitanje kakvi su efekti činjenice da su sa države BiH 1995. godine prenesene pojedine nadležnosti i efekti na nivo entiteta. Dakle, i to je potpuno ravnopravno prijedlog o kojem možemo pričati i nakon kojeg možemo doći do određenih zaključaka. Čitavu svoju priču temeljio sam na članu I Ustava BiH, koji ne moram citirati, vjerujem da ga znate.

BERIZ BELKIĆ:

Vraćamo se prijavljenim diskutantima. Gospodin Branko Dokić.
Izvolite, gospodine Dokiću.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Zaista, ako već o nečem diskutujemo, onda trebamo govoriti sa argumentima i govoriti o tački dnevnog reda. Ono što nam je kolega Bećirović citirao iz Kominikea, ne znam koga PIK-a,

zaista nema nikakve veze sa dnevnim redom. Ovdje se ne pokreće pitanje ukidanja prenesenih nadležnosti, već se govori o pitanjima efikasnosti prenesenih nadležnosti.

Ja sam gimnaziju završio u Zenici i sticajem okolnosti profesorica srpsko-hrvatskog jezika, tada smo u Zenici tako zvali taj jezik kojim smo govorili svi, Ankica Bećirović, slučajno se zove kao i kolega Denis, bi svakome onome ko bi ovako u pismenoj zadaći iz srpsko-hrvatskog jezika pobrkao temu ili promašio temu dala jedinicu. Mi nemamo ovdje pravo nikome da dajemo ocjene, ali zaista ovo zaslužuje čistu jedinicu.

Nisam se zbog ovog javio, ovo je bilo usput. Ono što sam htio da kažem, ja zaista ne vidim ni jednog razloga zbog čega ovaj dom ne bi raspravljao o efektima, da vidimo je li to bilo korisno ili nije bilo korisno. Ako je korisno, onda je to preporuka i za neke druge nadležnosti. Ako vidimo da je to korisnije za sve, pa znači može da bude preporuka. Ako se pokaže da nije bilo korisno, onda neka bude upozorenje. Ja hoću da vas podsjetim, i nemojte sad da imenujem koji su to poslanici ovdje, kada se u Narodnoj skupštini RS raspravljalo o ovom pitanju, da ste onda govorili nije mjesto da se o tome raspravlja tamo, mjesto je da raspravljamo ovdje, svi zajedno, da ne ocjenjuje samo jedna strana efekte, nego da ocjenimo svi. Dakle, zašto bi to bila tabu tema i zašto bi uopšte bila prazna diskusija. Neću reći da je to najpreče pitanje, ali koliko sam razumio i predlagač ne insistira na sledećoj sjednici, nego kaže evo inicijativa koju ćemo uvrstiti kad pripremimo materijal i na Kolegiju se dogovore, čak i oko naziva ... ne postavljaju pitanje. Ali je suština, još jednom kažem, da ovaj dom raspravlja o efektima prenesenih nadležnosti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Denis Bećirović.
Gospodine Lijanoviću, dobar dan!

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodin Dokić kao iskusni poslanik trebao je do sada shvatiti da je potpuno irelevantno to što bi on meni dao jedan ili što bi ja njemu dao jedan za njegovo djelovanje. Bitna je ocjena građana koji nas biraju ili ne biraju u ovaj dom i oni će dati svoju ocjenu kako ko radi i zašta se zalaže i šta predlaže u Parlamentu BiH. Gospodine Dokiću, ja sam vrlo precizno, za razliku od Vas, naveo šta je zaključio Komunique, odnosno šta je zaključeno u Komuniqueu Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira. Ti ljudi tamo jako dobro znaju o čemu se radi, i to što ste Vi sada pričali, to je jedna priča za malu djecu. Mi smo danas cijeli dan slušali, ne samo da se pokušava raspravljati o efektima prenesenih nadležnosti već su ljudi otvoreno govorili da žele da ukinu i Sud BiH i Tužilaštvo BiH i druge institucije BiH. Prema tome, upravo ti poslanici koji su i danas o tome govorili na najbolji mogući način su vas demantovali, a ja nisam ništa drugo, dakle citirao osim ono što zaista stoji i što je ocjena Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira. To što Vi imate probleme sa ocjenama Vijeća za implementaciju mira, to je Vaš problem, a ne moj.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sada imamo redom tri replike, je li tako? Možemo da se i tako dogovorimo, a možemo i da idemo redom.

Uvaženi poslanik Branko Dokić repliku gospodinu Bećiroviću. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Zaista od mladog kolege je neprimjereno i nemam ništa više šta da kažem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za repliku je uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite, sa mogućnošću da se ne izazovu nove replike.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa, imaju neke druge mogućnosti, ja ću iskoristiti ove koje ja imam. Dakle, nema mi kolegice Milice, ona je danas govorila. Ali se divim da gospodin i kolega Denis Bećirović koji je vrlo i, ovo je zaista objektivno moje jedno racionalno mišljenje, vrlo pametan i aktivan političar. Nije to faljenje pred izbore, jer ako budemo obostrano se falili, nećemo proći ni ja ni Vi, jer narod nema nikakvo mišljenje ni o Vama ni o meni, ... nemojte biti u iluzijama, ali dobro. Dakle, nema kolegice Milice, ali zaista, dali ste joj ogroman značaj, ako ... može, a ja bih volio evo ... iskreno da može da ukine Sud i Tužilaštvo BiH, pa onda su njeni kapaciteti veći od diktatora u, ne znam, u nekim dole zemljama koje nemaju ni demokratije ni bilo čega. Dakle, pogrešno to aludirate, pa pogrešno aludirate.

Ali evo, šta je, moramo ljudi jednom stvarno preispitati ove agencije. Ima bezbroj razloga, evo ja bih recimo njih pitao ovako - odakle pravo jednoj agenciji da sama sebi odobri 200 hiljada maraka da kupe tri auta? A traže smanjenje plata samo od parlamentaraca. Pa recimo kad bude ta rasprava da ih pitam - odakle pravo direktoru agencije da sam sebi neograničeno za telefon, neko plaća mu, plaća narod? Pa imam da pitam bezbroj tih raznih agencija da vidim kako samo funkcionišu, ali vi čim mi postavimo to pitanje, vi odmah mislite kao da mi imamo kapacitet, da ćemo ih sve vratiti u RS, a mnoge su naravno protivustavno prenesene, nije to moguće. Nemojte tako odmah gledati.

Recimo, morao bih pitati direktora Agencije za veterinarstvo ili za kontrolu hrane: zašto naši kamioni stoje dva mjeseca, a puste hrvatske ili srbijanske za dva sata? Eto, to je rasprava koju tražimo da vidimo koja je efikasnost i šta oni rade, šta doprinose ovoj zemlji. Kao što sam postavio sad pitanje oko ovog seminara ovih ambasadora, a nisam ni bio dole na onom skupu, novinari me sreli, ja bio na drugom, ali me vidili, prošao s njima se pozdravio. I rekao sam svakog bi predložio da mu Predsjedništvo dodijeli orden koji je doveo i jednog investitora u ovu zemlju i napravio privredne kontakte. I to je rasprava o tim nadležnostima: moramo li imati ambasadu u jednoj zemlji, a u drugoj gdje je možda potrebnije nemamo! Sve su to stvari o kojima mora ovaj parlament raspravljati i moramo analizirati. Što se toga bojite, stvarno, šta ćemo to prenijeti i vratiti, pa nije moguće, ljudi. Morate prihvatiti to da raspravljamo o svemu. Evo, prvo tema da ja budem, recimo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi kolega, profesor Ajanović, replika. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, mi bi zapravo trebali početi od Ustava. U Ustavu su nabrojane nadležnosti BiH i rečeno da se dogovorom entiteta određene nadležnosti prenose na državu i ta materija postaje ustavna materija BiH, i to je završena priča.

E sada što se tiče rada, efikasnosti i razloga neefikasnosti određenih institucija u BiH, u svakom slučaju to se treba raspravljati i o njima analizirati. Ali, ako idemo na cjelokupni rad institucija BiH, onda prvo treba početi od Parlamenta i pitati zašto je Parlament neefikasan u svom radu. Prema tome, onda bi bilo objektivno prikazivanje određenih stvari, jer ako se govori o nekim agencijama, to je veliko pitanje. Vi uzmete, formira se agencija, ne znam, zajednička ili kako je god hoćete na nivou države kao tijelo, a ... u budžetu ne predvidite sredstva. Evo mi smo prošle godine napravili Agenciju za lijekove i oni muku muče jer nemaju sredstava. Jer ... budžetom nisu predviđeni za taj rad. Prema tome, tu ima mnogo razloga, ali to znači treba analizirati u sklopu svih institucija koje su zapravo postale ustavna kategorija ove države, i to više, to znači, ako se dogovorimo o nekim stvarima i prenesemo ih na BiH, ne možemo mi sad jednostrano govoriti nećemo, mi te institucije moramo vratiti. Pa to su gluposti, to se zna, jer u Ustavu piše jasno da osim onih osam ili devet, ne mogu sad reći striktno, nadležnosti na BiH, piše da se entiteti mogu dogovoriti da prenesu i druge nadležnosti, i oni su to već učinili.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović za diskusiju. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma samo kratko, gospodine predsjedavajući, skoro da i nema potrebe. Dakle, ovdje je problem između onoga što je napisano i onoga što se danas iznosi kao obrazloženje. I zbog toga Ustavna komisija ovo nije prihvatila. Jer pazite, ako vi nešto naslovite sa Informacija o efektima normativne, regulativne i institucionalne koristi zakonskih rješenja kojima su prenesene nadležnosti entiteta na nivo BiH, na nivo institucija BiH, vi zapravo propitujete opravdanost prenosa tih nadležnosti, što je naravno stvar koja je potpuno neprihvatljiva. A onda se u obrazloženju fokusiraju te diskusije na rad institucija. Nije dakle problem raspravljati o radu institucija, mi treba da raspravljamo o radu institucija, da vidimo šta im fali, kakva im je podrška potrebna da bi one obavljale svoj posao što je moguće uspješnije, i to je nešto sasvim drugo.

I ja bih volio da ovdje vidim šefa Vijeća ministara i resornog ministra za svaku instituciju na nivou BiH da propitamo šta je uradio u protekle četiri godine kada je preuzeo tu instituciju da

ona danas bude ovakva ili šta nije uradio, a trebao je da uradi. I ja od te vrste diskusije ne bježim, nama je ta vrsta diskusije potrebna.

I što se tiče ovoga *jamio, ne jamio*, ovo su nadležnosti koje su prenesene na državu, i svi smo mi ponovo tu, svi mi upravljamo tim nadležnostima, niko ni od kog ništa ne uzima, jer svi dakle upravljamo sa tim. A što se dakle mene tiče i mog odnosa prema tom principu *jamio, ne jamio*, ja ću se čitav život boriti da ne bude po principu *ko je jamio, jamio*. Eto tako.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

I evo, imamo još Azru Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Ja sam imala ispravku krivog navoda i jednu repliku. I ja poslovnički imam pravo na još jednu repliku i, evo, drago mi je da je na kraju, samo kratko. Profesor Dokić koji je profesor valjda izvan Državnog parlamenta, kao što nas ima nekoliko, ovdje je poslanik koji je između ostalog i objašnjavao kako bi neko dobio jedinicu na promašenu temu, pa evo ja hoću samo da podsjetim da sam upravo i ukazala na nesklad naziva ove inicijative koju je SNSD pokrenuo i obrazložnja. Kao profesor, profesor Dokić bi trebao da zna da se RIA metodologija ne može primijeniti na ovo kako glasi ova inicijativa. I on bi u tom smislu dobio jedinicu.

I drugo, Slavku, ne bojimo se mi, ali evo ako treba obrazloženje zašto se mi kao što Vi mislite bojimo. Možda zato što su u strahu kratke noge.

BERIZ BELKIĆ:

Evo zaključujem školsku godinu i ovo ocjenjivanje. Prelazimo i zaključujem naravno i tačku 13., odnosno 14.

Prelazimo na tačku 15.

Ad. 15. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Mirka Okolića u vezi razmatranja na sjednici Doma tačke: 'Razmatranje inicijative grupe građana o osnovanosti postupanja pravosudnih organa BiH u pogledu procesuiranja ratnih zločina u vrijeme tragičnog ratnog sukoba na teritoriji BiH'

BERIZ BELKIĆ:

Otvaram raspravu.

Za raspravu se prijavio gospodin Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ja samo želim da upozorim Dom, to stoji i u mom izuzetom i mišljenju doktora Genjca, ... izuzetom mišljenju i posebno prikazanom mišljenju u Izvještaju Ustavnopravne komisije nakon sjednice Ustavnopravne komisije da ovo nije tema o kojoj (ja ću sada upotrijebiti ovaj termin, dakle imamo termine *treba, može, smije*), dakle, ovo nije tema o kojoj smije Parlament raspravljati. Dakle, ja ću upotrijebiti najteži oblik od ovih riječi, jer je ovo stvar koja je u isključivoj kompetenciji sudskih vlasti u BiH. Ako pobrkamo kompetencije sudskih vlasti i zakonodavnih institucija, onda ćemo imati potpun kaos u pravnom sistemu. Radi se dalje o pitanju oko kojeg je Ustavni sud BiH zauzeo stanovište i postoji Presuda Ustavnog suda na pitanje primjene Krivičnog zakona u predmetima ratnih zločina. Radi se o vremenskom važenju Krivičnog zakona i radi se o pitanjima na koja su dati odgovori pred institucijama ove zemlje i ja želim samo da vas upozorim da je ovo tema koja nije tema za Parlament nego za druge institucije i da pozovem Parlament da ne upada u ovu vrstu zamke.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo na dalje prijavljene diskutante. Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Pa pazite, da li je tema ili nije tema, ja bih volio da to kažemo onog momenta kada budemo tu tačku dnevnog reda stavili u proceduri i raspravljali o tome, i evo ništa nemam protiv da se dođe kroz raspravu do zaključka tako da nije tema i da se o tom u toj raspravi dalje ne vode ... nikakve polemike, niti kakvi zaključci, i da se kroz raspravu ukaže od strane Parlamenta čija je to tema. Očito je da problem postoji i ne može se reći da nije možda i tema ovoga parlamenta, zato što izvjestan broj građana koji su tretirani po ovom osnovu, znači za zločine u proteklom ratu, i izražavaju svoje nezadovoljstvo, odnosno nezadovoljstvo što niko ne može da ih u potpunosti razumije, jer se zakonska regulativa ne primjenjuje isto na pripadnike svih naroda. Ovdje su dva naroda izdvojena u odnosu na treći itd. To može biti tačno, a i ne mora biti tačno, a utvrdićemo onog momenta kada to budemo raspravljali, odnosno kad nadležna komisija bude pozvala na nekakvu raspravu po svome poslovniku sve nadležne i relevantne faktore koji će o toj problematici da govore. I ako oni kažu da je to tako, ja to prihvatam, ali osuđivati ovu tačku na propast prije nego što se svi o tome izjasne, bez ikakve obaveze i bez ikakvog pritiska na sudstvo, to je za mene apsurdno. Ako je ovo sve tačno, onda ne vidim ni razlog da se neko plaši da ovo ide na dnevni red Parlamenta. Ako je suprotno, onda vidim razlog da se plaše, i da pokuša se napraviti opstrukcija da ovo ne ide na dnevni red. Mene lično što se tiče, bilo ko ovakvu inicijativu da je predložio, a bilo je takvih inicijativa gdje smo mi podržali da dođe na dnevni red, a u toku rasprave po dnevnom redu onda smo rekli ono što mi mislimo, odnosno negirali smo ukoliko smo imali potrebe da negiramo.

Ja mislim da je ovo dobro da se jedanput stane nakraj ovome, stavi na dnevni red, da nadležna komisija to pripremi, analizira, odnosno sprovede određenu raspravu sa stručnim kadrom iz ove oblasti i ovom parlamentu da prijedlog rješenja kako iz ovoga izaći, odnosno prijedlog rješenja da li nešto treba tu mijenjati ili ne treba mijenjati. Jer nemoguće je da onaj ko kaže da je za njega nepovoljnija jedna stvar od neke druge stvari dobije odgovor od onoga koji

mu to nametne, ne, ne, za tebe je povoljnije ovo što ti ja kažem, bez obzira što ti kažeš da je za tebe povoljnije ono. Znači, nema pravo ni da kaže, ni da izrazi svoje mišljenje da je nepovoljnije po njega ono na osnovu čega je sada primjenjivano kada su u pitanju procesuiranja ili već završena procesuiranja.

Ja mislim da zaista nema ovdje bojazni nikakve da bilo kakav pritisak i nema bojazni da se oko ovoga jedanput raščisti i stavi a/a, ako je sve ovo loše napisano, ako ova inicijativa nema uopšte smisla. A ako ima smisla da vidimo, ljudi, ko to može popraviti i ko to može dovesti u takvo stanje da ne bude, da kažem, pravde i nepravde.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, samo kratko, gospodine predsjedavajući. Nemam namjeru da se svađam sa bilo kim, ja samo želim da upozorim Parlament i govorim sada isključivo kao pravnik, dakle kao pravnik govorim. Odgovori na sva ova pitanja su dati. Dao ih je Ustavni sud, dao ih je onaj ko treba da da te odgovore. Nije pozvan Parlament i njegova komisija da daju te odgovore. I problema nema zato što je problem riješen odlukom Ustavnog suda. Postoje nezadovoljni onim kako je Ustavni sud riješio. Ne može on zbog toga što su neki nezadovoljni da sad otvaramo problem tamo gdje ga ne treba da otvaramo, jer to bi bilo isto kao kada bi Komisija za saobraćaj i komunikacije pozvala čovjeka koji je napravio saobraćajnu nezgodu i sudila mu za saobraćajnu nezgodu i izrekla mu kaznu zatvora. To bi, dakle predlaže se ovo, dakle to je isto, i ja želim samo Parlament na to da upozorim, molim, jer sam na to dužan, i neću se više javljati.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Evo i Milorad Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Očigledno iz prošle teme i ove teme da mi u stvari ne smijemo da raspravljamo, i to je suština ovih rasprava. Želim da kažem da je Komisija za saobraćaj isto tako dala tumačenje pa je rekla da gospodin Čustović može da ostane na svom mjestu tako da se ubacila i u ono što je posao Ustavnopravne komisije, a to je tumačenje. Tako da kod nas komisije, znate, mogu sve i svašta da rade, pa sam samo naveo primjer šta je samo jedna komisija koju ste Vi spomenuli radila.

S druge strane, 2007. godine ljudi su uputili apelaciju Strazburu i baš prema tome što je Ustavni sud BiH uradio. Znači, to nije završeno. To će doći kod nas i mi ćemo o tome raspravljati kao što smo raspravljali i raspravljaćemo o tužbi protiv BiH (ljudi koji smatraju da su ugrožena njihova prava, jer nisu mogli da se kandiduju za najviše čelne pozicije BiH, i to je stvar promjena Ustava BiH). Znači, mi ćemo raspravljati i o ovoj temi, da li će to biti sad, danas, sutra ili za godinu dana, mi predlažemo da uradimo odmah i da spriječimo mogućnost tužbe Sudu u Strazburu.

BERIZ BELKIĆ:

Bakir Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Evo, na diskusiju gospodina Okolića u kojoj on reče da ratni zločinci osuđeni dakle osjećaju nepravdu zato što tu nema nekog nacionalnog pariteta. Nema dovoljno Bošnjaka koji su suđeni i koji sa njima tamo izdržavaju kazne za to. Pa evo, gospodine Okoliću, je li činjenica da Bošnjaci, koji su bili ponajviše u Armiji BiH, za četiri godine rata nisu napravili zločina koliko su doživjeli za jedan sat pokolja u Srebrenici. Za jedan sat je više Bošnjaka ubijeno u Srebrenici, nego što su oni uzvratili u Armiji BiH za četiri godine ratovanja, znate. To je tako. I to se onda tako očituje i kroz suđenje. Ne može biti drugačije. I ne može se tu napraviti paritet nasilu, uzaludno je.

Ovaj sud, u njemu ima 20 – 30 posto bošnjačkih sudija, ostalo su Srbi i Hrvati, međunarodne sudije i tužioc. I on će vam doći do ovakve činjenice koju sam ja sad iznio, jer je ona takva. Jer Bošnjaci nisu napravili ni Srebrenicu, ni Keraterm, razumijete, ni Luku Brčko, niti pokolj u Kozarcu, da ne nabrajam dalje. Jednostavno nisu to uradili. I ne možete nasilu napraviti tu paritet. I do toga će vam doći i Haški tribunal. I do takvog će vam zaključka doći i UN, gospodin Mazovjetski itd. To je tako. Zašto je to tako? Ja sam na tu činjenicu ponosan što je to tako. To neka prave naučne radove, doktorate – političari, sociolozi, historičari itd. Ali ne možete tu napraviti paritet, uzaludno je. I nema, i ne treba da se ljute ljudi koji su masovno pravili zločine zato što sad idu masovno u zatvor. Zaslužili su to i da idu još više u zatvor, i treba.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Pa pazite, gospodin Izetbegović mene nije razumio ili me nije htio razumjeti. Ja nisam uopšte pravio i htio da pravim paritet po broju ljudi koji se sude za počinjene zločine u proteklom ratu. I odmah da sam jasan svima: svako onaj koji je počinio zločin bilo koje vrste, naročito u ratu, neka za njega odgovara. I nisam govorio o brojkama Srba, Hrvata i Bošnjaka koji su ili procesuirani ili koji će biti procesuirani, nego sam govorio o primjeni zakona i tačaka zakona prilikom presuda kod tih ljudi. Ja o tome govorim. Znači, ne govorim uopšte o linearnom broju, nema veze, neka je tamo hiljadu Srba, tri Bošnjaka i ne znam koliko Hrvata, to uopšte nije tema niti je to sporno. Ali je sporno da se toj hiljadi Bošnjaka određuje član zakona sasvim drugačiji ... za isto djelo u odnosu na Srbe ili Hrvate koji su procesuirani ili koji se procesuiraju.

Dalje, ja se slažem da je zločina bilo različitih. Ne može vjerovatno biti isto zločina u BiH za vrijeme rata. Ali se ne slažem s vama da su to pravili samo Srbi. Nabrojali ste zločine koji su napravili Srbi, a niste nabrojali zločine koje su napravili Bošnjaci. Jesu li Bošnjaci napravili zločine, odnosno Srbi nad Srbima. Znači, ja nisam tu poentu uopšte htio da otvaram niti mi je to cilj, ali evo ja samo kažem: primjena člana zakona za jedne i druge nije ista. Nije član 181. isti i 182. koji se primjenjuje za dva naroda, a 73., 74. i 75. isti koji se primjenjuje za jedan narod. O tome sam ja govorio, a o broju nisam govorio. I rekao sam, još jedanput i podvlačim,

svako onaj ko je kriv treba da bude procesuiran i imaće svako onaj ko treba da ga procesuiru od mene podršku.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pa niste Vi govorili o brojevima, ali jesu ljudi koje Vi zastupate, čije pravo ovdje branite. Oni kažu da je Srbima izrečeno ukupno 1.118 godina zatvora, Hrvatima 146, a Muslimanima 41 godina zatvora. I to je nepravda radi koje će oni stupiti u štrajk glađu ili napraviti bojkot Suda BiH ili na druge se odlučiti mjere itd. da isprave tu nepravdu. Oni govore o tim brojevima.

BERIZ BELKIĆ:

Da se vratimo na prijavljene za diskusiju. Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, prije nego što su ovi ljudi uputili pismo koje je stiglo, i dobro je da je došlo do svih poslanika, ja sam, naravno, u svojstvu političara njih posjetio na njihov poziv, i to sam baš iskoristio katolički blagdan da ljudima tamo katoličke vjere – a Srbe ako ne posjetim, nije ni važno – čestitam, sa najboljom namjerom i baš dobru stvar napravim da obavim razgovor sa fratarom koji ih posjećuje tamo, koji je dužan i može i ovlašten je, i omogućeno mu je da mi čovjek kaže s kakvim problemima se sreće koje ja nisam znao, da priznam.

I tragom tih događaja želim samo da vas danas podsjetim. Ja sam na jednoj od prethodnoj sjednica postavio poslaničko pitanje upravo na ovu temu o kojoj je gospodin Okolić pokrenuo inicijativu, i tražio od Ministarstva pravde, zahvaljujem gospodinu ministru što je ovdje, dobio odgovor, a radilo se o retroaktivnoj primjeni zakona na određena izvršena krivična djela u određenom vremenu. Pa sam pitao, i tačno se sjećam pitanja, da li je BiH jedina država na svijetu koja retroaktivno primjenjuje zakone na učinjena krivična djela, i dobio odgovor od Ministarstva. Djelimično bio zadovoljan, djelimično nisam, i onda obnovio, pa je naša stručna služba, kojoj se također zahvaljujem, i sekretaru Doma, prosljedila isto pitanje Ustavom sudu, jer sam i njima ga postavio, znajući da bi mogli doći u ovu poziciju, a doćemo, vjerujte, u još goru. I vidjeli ste na 1. stranici ljudi ne kažu, niti izbjegavaju, niti osporavaju da budu suđeni, niti se brane unaprijed pa kažu mi nismo krivi, mi nismo ništa počinili. Nego, kaže, svi napisali su jednoglasno: mi smo spremni da izađemo pred institucije, ali da imamo isti tretman.

Dakle, radi se o tretmanu i primjeni zakonodavstva u Kantonalnom tužilaštvu ovdje u Sarajevu i na Sudu BiH i na onom Opštinskom sudu, ne znam ni ja, bilo kojoj opštini u BiH. Dakle, da se jednoobrazno primjenjuje zakonodavstvo, a ne kako mi je Ministarstvo pravde odgovorilo, i tu je nejasnoća bila, da je to diskreciono pravo nekoga. Može biti diskreciono pravo sudije koji izriče kaznu pa mu je tamo ostavljena mogućnost za neko krivično djelo pa kaže kažnjivo je od četiri do deset godina pa da on odokativno odvali devet. Neki će odvaliti tri, jer možda manje može, nagodili su se kako to već ide sad po našim novim ovim zakonima.

Dakle, šta je suština? Ljudi nisu rekli tamo da neće da izađu na sud. U onom pismu koji ste dobili, a ja sam, kažem, bio jedini koji ih je posjetio, oni samo traže da se svi zakoni koji su vezani za ratno vrijeme primjenjuju jednoobrazno i da važe za sve ljude u ovoj zemlji i za sve pravosudne institucije, bez obzira kojeg su nivoa, da li su opštinske, kantonalne, ne znam ni ja, županijske, entitetske i Sud BiH. O tome se radi. Zato bi trebala Skupština i neko, evo i Ustavni sud koji nije dao decidan odgovor, i oni se pozivaju na nešto, to je nekada. Dakle, neko mora odgovoriti da li je moguće u ovoj zemlji da se primjenjuje zakonodavstvo i krivični zakon koji je donesen, kažem naknadno, poslije tih događaja na Sudu BiH, a da za Kantonalno tužilaštvo i Sud ovdje u Sarajevu važe zakoni koji su bili na snazi za vrijeme učinjenog krivičnog djela. O tome se, ljudi, radi. Neko mora to razjasniti.

Dakle, svako je onaj srećan, što je zaista sad nebuloza kad kažem *srećan*, ali u nesreći ima sreće: ako je zločinac imao sreću da ga uhapsi neko iz Kantona Sarajevo, jer će mu biti suđeno po zakonima koji su bili na snazi, ali ako ga uhvati, nedo Bog, MUP RS-a, odmah ga ovi preuzimaju sa Suda BiH i primjenjuju mu kazneni zakon iz 2000., ne znam da sad ne lupam, dvije, tri, četiri godine za učinjeno djelo '92. godine. Želim zaista da do kraja budem jasan i decidan. Ne branim nikoga ko je počinio ratni zločin.

I gospodine Izetbegoviću, barem sam Vama govorio i privatno i na sjednicama i kao čovjeka kojeg uvažavam, znate da ne volim licitacije i čak sam rekao, prvi Srbin na televiziji jednoj gledanoj - evo, najviše su stradali Bošnjaci. Ako niste pratili, da Vas podsjetim, neki drugi su to slušali. Ali i stradali su Srbi, stradali su i Hrvati, stradali su i ostali. To nije traženje balansa, rekao sam u prethodnoj diskusiji. Pa, gospodine Izetbegoviću, ne pravim ja paralelu sa ovim ili onim, ali majka iz Prijedora koja je izgubila tri sina, sticajem okolnosti je Srpkinja, evo imate ovdje predstavnice koje su izgubile po cijelu familiju, pa ... tragedije su identične, ja njih stavljam u isti položaj nesreće. To što sad neko drugi traži mogućnost da sad optuži nas da mi tražimo balans pa da poredimo, recimo, zločine ovdje i ondje. Zna li Vi šta je za mene najveći zločin kao pojedinca, ne obraćam se lično Vama, ono što su meni uradili, nažalost, pojedinci iz Vašeg naroda, ali ne Vi, ne gospodin Belkić, ne gospodin profesor Suljkanović koji me nije ni znao. Neko mi je uradio ovo, gospodine Izetbegoviću, da ne mogu da stojim na nogama. Neko mi je izvalio bubreg. Neko mi je polomio šest rebara. Neko me je protivustavno držao 44 mjeseca, a rat je trajao 42. Ali nije ovo ispovijest moja ovdje da se ja ispovijedam. I ja sam žrtva, ali najmanje govorim o sebi. Ali Vas molim kao čovjeka kojeg uvažavam, ne traži gospodin Okolić, evo govorim u njegovo ime, tu balans, niti mi tražimo sad poređenje pa ćemo sad reći, evo krivi su svi drugi Srbi, nisu. Jeste li to nekad čuli da smo rekli? Čuli ste od nas pošteno da kažemo ko je počinio zločine u ime srpskog naroda, niko nije smio, u ime Boga, niko nije smio, neka i odgovara. Ali isto tako naše je pravo da se zalažemo ko je počinio zločin nad mojim narodom, nada mnom da se bori da odgovara. I to će nas dovesti do pomirenja, to će nas dovesti do razumijevanja, to će dovesti ovu zemlju, a ni jedna deklaracija ni PIK-a, ni CIK-a ni, ne znam, kako hoćete, skraćenica, zovite, neće nas ujediniti. Ovo će nas ujediniti kad se razumijemo.

Zato Vas molim, ovi ljudi su samo tražili pojašnjenje zakona. Oni nisu tražili da ih danas pusti tamo onaj upravnik zatvora niti može. Oni mogu prijetiti ne znam čime, ali oni traže da se zakoni harmonizuju na nivou BiH, što je, ministre, logično. Evo, ovako ću Vas pitati da ne morate izlaziti za govornicu, što bi se svaki čovjek normalno zalagao: nije moguće da u kantonu važe zakoni jedni, a u Sudu BiH drugi? O tome se radi. To je bila poenta kad sam to poslaničko

pitanje postavio, kad sam dobio te odgovore, kad se ljudi sad naredno dalje žale. I da ne bi dalje ovo raspravljali, ja sam uvijek barem poznat po tome da ovdje pozivam na iskrenost, ako smo iskreni, a morali bi biti. I dobro mi je profesorica maloprije dala digresiju. Ma profesorice, ne plašim se ja, ja se ponosim što sjedim u redu sa Vama. Ponosim se. Naravno, još bih više volio do Vas, ali nisam član Vaše stranke. To je nešto drugo. Da ne prelazim u privatno. Zato što Vas cijenim, što ste osoba koja doprinosi da ova zemlja ide naprijed. A i ja se vjerujte borim kao i Vi s ove strane. Sad ne znam da li ovi u sredini svi nam pomažu, i ovi ispred mene ili ovi iza mene, znate. Ne bojimo se mi, ne trebamo, i kad kažemo bojimo se, nije to strah što se bojimo, ne govori niko o strahu, strah je iracionalan, kakvi, imali smo mi strahova, nego bojazan je od toga, ne hoćemo li mi prevariti vas ili vi nas, pa niko nije naivan, znate. Ali dajte šta je racionalno i najbolje za ovu zemlju. Zato je gospodin Živković bio u pravu. Prihvatite ovo, recimo primjer ako hoćete, kako hoćete to je vaša stvar, da ovo stavimo nekad na dnevni red pa analiziramo. Pa kažemo: ovo je dobra stvar što smo prenijeli, pa hajmo je popuniti još kadrom da ojačamo; ovo je ljudi neuspješno, dajte da nešto izmislimo novo, pa neće nas u isti svaki koji god dođe iz inostranstva manje od nas deset puta znaju i svako mi drži predavanje kako su oni nešto pametni kao da sam ja juče sišao s drveta. Više od njih sve znamo.

_____ (?)
Oni su eksperti.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Koji eksperti? Da nam misle dobro, ne bi se petljali ovdje, nego bi pustili da mi radimo. Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Zatvaram raspravu, nemam više prijavljenih.

Idemo na tačku 16.

Ad. 16. Prijedlog zaključka o osnivanju Privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za izvršavanje obaveza iz člana 41. a) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera ("Službeni glasnik BiH", br. 37/09)– prijedlog Zajedničkog kolegija oba doma

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, mi danas realiziramo obavezu proizašlu iz ovog zakona, odnosno izmjena i dopuna ovog zakona, dakle uspostavljamo Privremenu komisiju koja će kasnije provesti proceduru izbora nezavisne komisije koja je predviđena ovim zakonom.

Mi smo na Proširenom kolegiju obavili neku vrstu konsultacija, dogovora i predložimo Domu da ispred našeg doma u Privremenu komisiju budu izabrani Sead Jamakosmanović, Slavko Matić i Savo Erić.

Ima li drugih prijedloga? Nema. Zaključujem raspravu o tački 16.

I, ostala nam je tačka 17.

Ad.17. Imenovanje tri člana iz Predstavničkog doma radi pokušaja postizanja saglasnosti ... o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, radi se o zakonu koji je u različitim tekstovima usvojen na domovima, i tu smo predložili na Proširenom kolegiju: Sadika Bahtića, Martina Raguža i Željka Kuzmanovića.

Ima li drugačijih prijedloga? Nema. Dakle, zaključujem raspravu i o tački 17.

Samo mi dozvolite da priupitam: mi nemamo ništa za ratifikaciju, je li?

BRANKA TODOROVIĆ:

Nemamo.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, evo dozvolite mi samo dvije-tri napomene. Dakle, sljedeća sjednica je planirana 16. Imamo izjašnjavaње, naravno, u 5 sati. Evo, prijedlog je da se izjašnjava u 5 sati, ako vam odgovara. Imamo 15 minuta vremena, mislim da može. Dakle, da se vidimo ovdje u 5 sati. Dakle, naredna sjednica je 16. Ja sa današnjom sjednicom zaključujem svoje predsjedavanje osmomjesečno. Zahvaljujem se ja vama na saradnji, zahvaljujem se službi, zahvaljujem se Branki i želim uspješan rad i dalje. Ostaje nam glasanje. Hvala lijepo.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, zauzmite svoja mjesta da krenemo sa izjašnjavaњem. Molim vas, zauzmite svoja mjesta da krenemo sa glasanjem. Gospodine Matiću, molim vas, čekamo vas. Dakle, idemo u proceduru glasanja.

Tačka 1. Usvajanje Zapisnika 58. sjednice Predstavničkog doma.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

35 glasova „za“ (25 Federacija, 10 RS), dva „protiv“, nema „uzdržanih“, dovoljna entitetska većina.

Zapisnik 58. sjednice je usvojen.

Idemo na tačku **3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o imunitetu BiH (drugo čitanje).**

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

34 „za“ (24 Federacija, 10 RS), jedan „protiv“, dva „uzdržana“, imamo i opštu i entitetsku većinu.

I, konstatiram da smo usvojili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o imunitetu u drugom čitanju.

Idemo na tačku **4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH – predlagači: poslanici Sefer Halilović, Vinko Zorić, Mirko Okolić, Šemsudin Mehmedović, Denis Bećirović, Velimir Jukić i Adem Huskić (drugo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

35 glasova „za“ (24 Federacija, 11 RS), bez glasova „protiv“, dva „uzdržana“, imamo opštu i entitetsku većinu.

Konstatiram da smo usvojili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u drugom čitanju.

Idemo na tačku **5. Prijedlog zakona o slobodnim zonama u BiH (prvo čitanje).**

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

32 glasa „za“ (23 Federacija, devet RS), bez glasova „protiv“, pet „uzdržanih“.

Konstatiram da je ovaj zakon dobio opštu i entitetsku većinu i usvojen je u prvom čitanju.

Uz ovaj zakon, Klub poslanika Stranke za BiH je predložio zaključke. Da vas podsjetim, dakle:

- '1. U daljnjoj proceduri obezbijediti mišljenje Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje;
2. Obezbijediti mišljenje Direkcije za evropske integracije;
3. Preporučiti da se u daljoj proceduri uključi i Komisija za finansije i budžet, kao nenadležna.'

Nadam se da ste dobili, ali radi zapisnika i stenograma, ja sam ih pročitao. ... Stranka insistira jer ta su mišljenja mnogo stara, zakon je došao u 7. mjesecu, to su mišljenja stara po osam-devet mjeseci. Ne znamo na koju verziju zakona i teksta su data mišljenja, jer je bilo nekoliko verzija i mi insistiramo da dobijemo ažurna mišljenja.

Molim vas, predlažem da se **izjasnimo u paketu o ova tri zaključka**, vrlo su jednostavna, razumljiva. Slažete li se?

Dakle, molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

36 glasova „za“ (24 Federacija, 12 RS), bez glasova „protiv“, jedan „uzdržan“.
Konstatiram da su predloženi zaključci dobili opštu i entitetsku većinu i usvojeni su.

Idemo na tačku 6. Prijedlog zakona o primjeni Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda i saradnji s Međunarodnim krivičnim sudom (prvo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje, glasamo o zakonu u prvom čitanju.
Glasajte sad!

36 glasova „za“ (25 Federacija, 11 RS), bez glasova „protiv“, jedan „uzdržan“.
Konstatiram da je Prijedlog zakona o primjeni Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda i saradnji s Međunarodnim krivičnim sudom usvojen u prvom čitanju.

Idemo na tačku 7. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH (prvo čitanje).

Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad!

17 glasova „za“ (16 Federacija, jedan RS), šest „protiv“, 14 „uzdržanih“, nemamo entitetsku većinu.
Dakle, očekivano, usaglašavat ćemo se kasnije, u roku od tri dana.

Idemo dalje. Prelazimo na tačku 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH (prvo čitanje).

Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad!

18 glasova „za“ (17 Federacija, jedan RS), šest „protiv“, 13 „uzdržano“, također, nemamo entitetsku većinu iz RS.
Usaglašavanje u roku od tri dana.

Idemo dalje, tačka 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu BiH (prvo čitanje).

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sad!

24 glasa „za“ (12 Federacija, 12 RS), bez glasova „protiv“, 12 „uzdržanih“.
Konstatiram da je ovaj zakon dobio i opštu i entitetsku većinu, te je usvojen u prvom čitanju.

Idemo na tačku 10. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Službenom glasilu BiH – predlagač: poslanik Adem Huskić (prvo čitanje).

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sad!

36 glasova „za“ (25 Federacija, 11 RS), bez glasova „protiv“, jedan „uzdržan“.
Konstatiram da je ovaj zakon dobio opštu i entitetsku većinu, te je usvojen u prvom čitanju.

Idemo na tačku 11. **Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH (drugo čitanje).** Radi se o prijedlogu Vijeća ministara.

Kao što ste vidjeli iz Izvještaja, nismo postigli saglasnost. Glasamo **u drugom krugu.**

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad! Bit će listing za sve, nema problema.

30 glasova „za“ (19 Federacija, 11 RS), bez glasova „protiv“, sedam „uzdržanih“.

Konstatiram da smo ...

BRANKA TODOROVIĆ:

Odbili zakon.

BERIZ BELKIĆ:

odbili zakon. Čekaj, kako?

BRANKA TODOROVIĆ:

Ovo je drugi krug.

BERIZ BELKIĆ:

Nemamo 10 glasova „protiv“, Zakon je prihvaćen, sve je uredu.

BRANKA TODOROVIĆ:

Jeste, oprostite, nisam gledala ..., izvinjavam se.

BERIZ BELKIĆ:

Sve je uredu, dakle, i to glat. Ne, ne, uredu je. Pa i ja sam se začudio šta je ovo.

Dakle, 30 glasova „za“ (Federacija 19, RS 11), bez glasova „protiv“, sedam „uzdržanih“.

Nema dvije trećine glasova „protiv“ zakona ni iz jednog entiteta, zakon je usvojen. Nema niko protiv, evo i to da konstatiramo.

Idemo, dakle, na tačku 12. Također glasamo u drugom krugu: **Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Zahtjevu poslanika Stranke za BiH za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 127. Poslovnika.**

Također, nismo postigli saglasnost. Glasamo **i ovdje u drugom krugu.**

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad! Dakle, radi se o Zahtjevu za proceduru.

E, ovdje se već crveni: 16 glasova „za“ (15 Federacija, jedan RS), 12 „protiv“, devet „uzdržanih“.

Imamo 11 glasova „protiv“, dakle dvije trećine iz entiteta.

I prelazimo **na izjašnjavanje o proceduri po članu 126., dakle skraćenoj.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

Imamo dvije trećine glasova „protiv“, znači 15 glasova „za“, 10 glasova „protiv“, devet „uzdržanih“, jedna trećina glasova „protiv“ iz entiteta RS. Zakon nema saglasnosti.

Dakle, **u drugi krug glasanja**. Glasali smo dakle o skraćenoj proceduri.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

16 glasova „za“, 11 „protiv“, 10 „suzdržanih“ – 11 „protiv“ iz RS, dakle dvije trećine I ovaj zakon ide u redovnu proceduru.

Prelazimo na tačku **13. Imenovanje članova Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije BiH (prijedlog Vijeća ministara BiH)**. Za članove Vijeća Regulatorne agencije predlažu se: Boškvić Slobodan, Topić Tanja, Đidić Miroslav, Medić Angela, Hadžiahmetović Mahir, Halilović Mehmed i Šehić Vehid. Dakle, izjašnjavamo se o prijedlogu članova Vijeća Regulatorne agencije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad! Ja se nadam da Izvještaj Komisije pomaže, dakle nije obavezujući.

14 glasova „za“, 15 „protiv“.

Dakle, konstatiram da nije, zamalo, ja sam mislio, kaže samo malo, dakle zamalo. Dobro.

Dakle, konstatiram da nismo usvojili i imenovali Vijeće Regulatorne agencije, 14 je bilo glasova „za“, 15 „protiv“, sedam „uzdržanih“.

Idemo na tačku **14. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Kluba SNSD-a u vezi s razmatranjem na sjednici Doma Informacije o efektima (normativne, regulativne i institucionalne koristi) zakonskih rješenja kojima su prenesene nadležnosti s entiteta na nivo zajedničkih organa u BiH**.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

Sad će poslovnička intervencija, nisam pročitao. Ja se izvinjavam, jednu sam riječ preskočio, Drago, ali.

14 glasova „za“, 17 „protiv“, četiri „suzdržana“.

Konstatiram da nema podrške ovoj inicijativi, nema ni opšte većine.

Idemo izjasniti se o **15. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Mirka Okolića u vezi s razmatranjem na sjednici Doma tačke: 'Razmatranje inicijative grupe građana o osnovanosti postupanja pravosudnih organa Bosne i Hercegovine u pogledu procesuiranja ratnih zločina u vrijeme tragičnog ratnog sukoba na teritoriji BiH'**.

Znači, pripremite se za glasanje o ovoj inicijativi.

Glasajte sad! Pardon, ja sam pogriješio. Dakle molim vas da ponovimo glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

17 glasova „za“ (šest Federacija, 11 RS), 16 „protiv“, četiri „suzdržana“.

Dakle, nemamo entitetske većine iz Federacije, dakle drugi krug, nema saglasnosti.

Glasamo u drugom krugu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

18 glasova „za“, 16 „protiv“, tri „suzdržana“ – „za“ iz Federacije sedam, 15, nema dvije trećine glasova „ protiv“, nema 19, dakle ova inicijativa je prošla.

Idemo dakle na tačku **16. Prijedlog zaključka o osnivanju Privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za izvršenje obaveza iz člana 41. a) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni list BiH“, br. 37/09) – prijedlog Zajedničkog kolegija oba doma.** Dakle radi se o izboru Seada Jamakosmanovića, Slavka Matića i Save Erića ... u Privremenu komisiju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

33 glasa „za“ (21 Federacija, 12 RS), jedan „protiv“, tri „uzdržana“.

Konstatiram da smo uz opštu i entitetsku većinu izabrali Seada Jamakosmanovića, Slavka Matića i Savu Erića u Privremenu komisiju.

I, ostala nam je tačka **17. Imanovanje tri člana iz Predstavničkog doma u Komisiju radi postizanja saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji.** Predložili smo Sadika Bahtića, Martina Raguža i Željka Kuzmanovića.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

31 glas „za“ (20 Federacija, 11 RS), jedan „protiv“, tri „uzdržana“.

Konstatiram da smo izabrali Sadika Bahtića, Martina Raguža i Željku Kuzmanovića za usaglašavanje.

Dakle, ja se još jedanput zahvaljujem. Šesnaestog je naredna sjednica, predsjedavat će gospodin Živković.

Hvala.

Sjednica je završena u 17,17 sati.